

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

SBORNÍK DOBRÉ PRAXE

Přílohová část

PRAHA 2014

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

SBORNÍK DOBRÉ PRAXE

Výstupní práce absolventů e-kurzů v rámci
vzdělávacího programu pro učitele - výchovné poradce
(grantový projekt CZ.1.07/1.3.48/02.0013)

**Přílohové části výstupních prací e-kurzu
„Tvorba kazuistiky žáka“**

Metodik, editor: Hana Valentová

Garant programu: Lidmila Valentová

Praha 2014

ISBN 978-80-7290-804-2

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

OBSAH

Přílohové části výstupních prací e-kurzu “Tvorba kazuistiky žáka”

- K1-P Kazuistika žáka se specifickým zrakovým postižením v běžné třídě ZŠ - přílohy
- K2-P Kazuistika žáka 1. ročníku SOU se závažnější formou SPU (dyslexie, dysortografie, dyskalkulie) a ADD (hypoaktivní formy) - přílohy
- K3-P Kazuistika žačky 3. ročníku gymnázia procházející krizí v období adolescence (sebepoškozování, sebevražedné myšlenky) - přílohy
- K4-P Kazuistika žáka 6. ročníku běžné ZŠ s Aspergerovým syndromem (sociální a komunikační obtíže) - přílohy
- K5-P Kazuistika žáka 9. třídy ZŠP s ADHD (impulzivita, hyperaktivita) v kombinaci s poruchou chování - přílohy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Grantový projekt
Vzdělávací program pro učitele – výchovné poradce
(CZ.1.07/1.3.48/02.0013)

Výstupní práce e-kurzu

„Tvorba kazuistiky žáka“

K1 - práce zařazená do Sborníku dobré praxe

*Kazuistika žáka
se specifickým zrakovým postižením
v běžné třídě ZŠ*

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Zpracoval(a): Xxxx Yyyy

Dne 23. 7. 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - IVP, scan poslední zprávy z vyšetření z SPC

Příloha č. 2 - scan krátkého písemného testu

Příloha č. 3 - zápis z pozorování o hodině VV

Příloha č. 4 - zápis z pozorování o přestávce

Příloha č. 5 - scan Lukášova dotazníku, výsledky SORAD

Příloha č. 6 - přepis rozhovoru s Lukášem z 23. 4. 2014

Příloha č. 7 - přepis rozhovoru s matkou ze dne 16. 4. 2014

Příloha č. 8 - přepis rozhovoru s Lukášovou třídní učitelkou z 28. 4. 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 1 – IVP

Individuální vzdělávací plán

Jméno a příjmení: Lukáš Xxxx

Datum narození: xx.xx.2001

Školní rok: 2013 – 2014

Diagnóza: Stargardtova choroba – zrakové postižení. Zrakové funkce jsou sníženy do pásma slabozrakosti, sníženo je vidění do dálky i do blízka.

Základní informace o žákovi: průměrně inteligentní žák z úplné rodiny se zrakovým postižením středního stupně, žák je v péči SPC při ZŠ pro zrakově postižené, Xxxx.

Vyšetření ze dne: xxxxx, platné do xxxxx

Učební dokumenty: ŠVP pro ZŠ 2013/2014 ZŠ 28. října Xxxx.

Pedagogická diagnostika: chlapec přestal vidět jasně předměty před sebou během 1. třídy, následně mu byla diagnostikována Stargardtova choroba. Lukáš nepřečte zápisy z tabule, ačkoli sedí v první lavici, téměř nepřečte text z učebnice malým písmem, orientuje se pouze periferním viděním a chvíli trvá, než se zorientuje v prostoru, kde je poprvé. Má však výbornou paměť, proto si vše kolem sebe rychle zapamatuje. Při výuce velmi dobře reaguje na mluvené slovo učitele, orientuje se za jeho hlasem, případně se natáčí periferním zrakem. Je ale námahou častěji unavený. Během hodin mu pomáhají kompenzační pomůcky, je schopen si rychle zapamatovat látku z výkladu a učitelé mu připravují kopie z pracovních sešitů v dostatečné velikosti, aby je zvládl přečíst.

Předmět, pro který je IVP zpracován: všechny vyučující předměty

Potřebné kompenzační pomůcky:

- možnost využívání kopírky se zvětšovací funkcí pro vyučující
- možnost tisku potřebných výukových materiálů pro formát A3 ve velikosti písma Arial 24
- sklopná deska na lavici, psací pomůcky výrazné barvy a se silnější stopou
- elektronická lupa Ruby
- osobní notebook pro zapisování poznámek, elektronické verze učebnic (zajistila matka)

Navýšení finančních prostředků:

- spotřební materiál pro přípravu textů, speciální sešity se silnějším linkováním, 1 hodina individuální péče s kompenzačními pomůckami a docvičování, vše cca 6000 Kč /rok

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Nutná organizační opatření:

- nenavyšovat počet žáků v kmenové třídě, aby mohla být Lukášovi poskytnuta individuální podpora při vyučování.
- omezit stěhování žáků do pracoven (náročné přenášení kompenzačních pomůcek).
- pracovní desku osvětlit rozptýleným světlem (při slunečním svitu zabránit oslnění).
- pro práci zblízka používat sklopnou desku, pracovní texty zvětšovat učiteli na potřebnou velikost.
- používat psací prostředky se silnější stopou a výraznou barvou.

Vymezení učiva oproti běžným osnovám:

- učivo bude probíráno v běžném rozsahu, dodržovat úlevy při čtení (doma poslouchat audionahrávky s následným zápisem do čtenářského deníku).
- úlevy v zeměpise – orientace na mapě dle možností, vyhledávat velké celky, nacvičovat orientaci dle barev, zaznamenávat do zvětšené slepé mapy větší části, vyznačovat v atlase silným fixem hranice či malé množství orientačních bodů apod.
- při TV počítat s pomalejšími reakcemi, podpora v individuálních sportech, při míčových hrách používat jasné barvy pomůcek.

Způsob zadávání a plnění úkolů:

- individuální péče s využitím speciálních pomůcek (notebook s elektronickými učebnicemi, elektronická lupa, zvětšování textů a tisk textů písmem Arial velikosti 24)
- snížit objem práce dle potřeb a respektovat zvýšenou unavitelnost (střídat práci s odpočinkem)
- preferovat ústní zkoušení ve všech předmětech, nepřepisovat texty, ale doplňovat jevy do textu
- využít zvětšené sešity, tolerovat velikost písma a úpravu sešitů.
- orientovat se na ústní výklad a názorné pomůcky ponechat déle k prostudování, popisování obrázků
- dostatečná časová tolerance na práci i na kontrolu
- ve VV tolerovat výkon v rámci možností
- zvýšený dohled a pomoc při práci

Spolupráce s rodiči:

- konzultace a pomoc při kopírování a zvětšování textů
- pečlivá domácí příprava
- pravidelný kontakt a domluva
- 2x do roka návštěva PaedDr. Janíkové z SPC v hodinách

Podíl žáka:

- pečlivá domácí příprava
- samostatná obsluha speciálních pomůcek

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení: provádět běžným způsobem s ohledem na výše uvedené skutečnosti, tj. s určitou mírou tolerance.

Na vypracování IVP se podíleli:

Xxxx (ředitelka školy): .....

Xxxx (třídní učitelka): .....

Xxxx (výchovná poradkyně): .....

Xxxx (speciální pedagog): .....

Xxxx (zákonný zástupce): .....

Xxxx (žák): .....

Scan poslední zprávy z vyšetření z SPC

<u>ZPRÁVA ZE SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉHO VYŠETŘENÍ</u>	
Jméno klienta:	Lukáš
Datum narození, věk:	
Bydliště:	
Škola, třída:	7. ročník
Datum a místo vyšetření:	3.3.2014 v SPC pro zrakově postižené,
Žadatel o vyšetření:	matka žáka
Důvod vyšetření:	posouzení zdravotního postižení žáka, posouzení kvality zrakové práce při školních činnostech
Zdravotní postižení:	<u>zrakové postižení</u> – zrakové funkce jsou v sniženy do pásma slabozrakosti dg.: degenerativní onemocnění sítnice, Stargardt
Podklady pro vyšetření:	lékařské zprávy z vyšetření očními lékaři (MUDr. MUDr. a zrakovou terapeutkou (PhDr.
Z vyšetření	
Na vyšetření se Lukáš dostavil v doprovodu rodičů a mladší sestry. Kontakt navázal bezprostředně, po celou dobu ochotně spolupracoval, plnil zadané úkoly podle instrukcí, nebylo nutné pokyny opakovat, pracoval samostatně. Při zkoušce čtení byl použit text v písmu Arial ve velikosti 26 bodů, toto zvětšení mu aktuálně vyhovuje. Rychlost <u>čtení</u> je výrazně limitována zrakovým postižením, tj. snížením visu do blízka i poruchou zorného pole. Lukáš čte pomalým tempem, občas chybuje (zejména u tvarově podobných písmen), ale chybu si vždy podle kontextu opraví. Výborné je porozumění textu, prakticky všechny informace si zapamatuje, obsah textu dokáže samostatně a výstižně převyprávět.	
<u>Grafomotorické dovednosti</u> žáka jsou také ovlivněny zrakovým postižením. Píše větším písmem, písmo má čitelné, i když některé tvary jsou méně přesné. Vyhovuje mu psát výrazným psacím prostředkem do širších a silnějších linek. Tempo psaní je střední. Gramatická pravidla Lukáš zachovává, podstatnou část pravidel má již zautomatizovanou. Psaní např. i/y je tedy pohotové, naopak pomalejší je doplnění čárek a háčků do napsaného slova – tato činnost je pro něj náročná z hlediska zrakového a celkové tempo psaní zpomaluje.	
<u>Matematické znalosti</u> má žák na velmi dobré úrovni. Zná matematické postupy, základní typy úloh řeší s jistotou. Mnohé spočítá z paměti, nyní je ale důsledněji veden k zapisování postupů řešené úlohy. Lukáš zvládne i rýsování, dvě aktuálně probírané úlohy narýsoval zcela samostatně, postup konstrukce znal. Rýsoval s přesností zhruba 3 až 5 mm. Ve škole rýsuje zpravidla měkkou tužkou, vhodnější je fix.	
<u>Z kompenzačních pomůcek</u> používá Lukáš aktuálně nejvíce notebook (ve škole) a pevný počítač s velkým monitorem (doma). Oba počítače jsou bez speciálních programů,	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

tj. bez zvětšovacího programu a bez hlasového výstupu. Prozatím tedy žák používá běžnou výbavu, nastavuje si větší velikost písma nebo využije funkci lupa. Notebook začal používat v některých předmětech jako zápisník, pevný počítač doma využívá ke čtení elektronických učebnic – vyhovuje mu velký monitor. Po dvou letech pravidelného psaní doma s maminkou si Lukáš osvojil techniku psaní všemi deseti prsty, zaslouží za to pochvalu. Pozitivní vztah k používání elektronických kompenzačních pomůcek je vhodné všemi způsoby posilovat, protože práce s počítačem bude pro žáka v budoucnu prioritní. Výrazný pozitivní posun je také v kompenzaci zrakového postižení sluchem. Pozornost ke slyšeným informacím a sluchovou paměť posiluje Lukáš denně při školní výuce, ve volném čase doma poslouchá nahrávky literatury pro mládež – je členem audio knihovny pro zrakově postižené.

Orientace v prostoru zůstává prozatím na dobré úrovni, žák využívá lépe zachované periferní vidění. Pohyb ve známých prostorech zvládá dobře, v tělesné výchově je nutné jeho výkonnost v některých činnostech zohlednit – zejména u míčových a jiných postřehových her.

Závěr vyšetření

Lukáš je žákem se zdravotním postižením a speciálními vzdělávacími potřebami, který má nárok na zařazení do režimu speciálního vzdělávání podle zákona 561/2004 Sb. a vyhlášek 73/2005 a 147/2011. Jedná se o žáka se závažným zrakovým postižením progresivního charakteru, zrakové funkce do dálky i do blízka jsou sníženy do pásma těžší slabozrakosti. Snížen je visus do dálky i do blízka, zorné pole je výrazně omezeno – se skotomy (výpadky) zejména v centru vidění. Veškerá zraková práce do blízka, tj. čtení, psaní, prohlížení obrázků, tabulek, grafů aj. je pro žáka velmi namáhavá. Ani při poskytnutí materiálů ve zvětšené velikosti, ani při použití kompenzačních pomůcek nemůže při těchto činnostech dosahovat tempa a částečně ani kvality práce jako zdraví spolužáci. Zraková práce do dálky je prakticky nemožná, žák nepřečte text z tabule ani z první lavice. Při školní výuce i v běžném životě využívá Lukáš stále více a cíleněji sluch jako kompenzační smysl. Zrakové postižení kompenzuje dále dobrými rozumovými schopnostmi a zvýšeným úsilím ve škole a při domácí přípravě. V integraci prospívá Lukáš aktuálně s velmi pěkným prospěchem (v pololetí měl vyznamenání), bez redukce obsahu učiva. V dětské skupině je dobře začleněn, má navázaný kamarádské vztahy s vrstevníky.

Doporučení

Doporučuji, aby se Lukáš nadále vzdělával v ..... Výuka bude probíhat nadále podle školního vzdělávacího programu bez redukce učiva. Žák bude veden jako žák se zrakovým postižením těžšího stupně individuálně integrován v běžné ZŠ. Zrakové postižení žáka je závažné, nepříznivě se promítá do procesu vzdělávání, proto je nutné i nadále uzpůsobovat žákovi podmínky ke školní práci, zajistit individuální přístup učitelů, poskytovat delší časové limity na práci, zvětšené texty, texty v elektronické podobě a další podpůrná opatření – viz doporučení SPC.

Základní škola pro zrakově postižené
Speciálně pedagogické centrum
120 00 Praha 2, nám. Míru 19
IČO: 48133035, tel.: 222 520 269
(6)

PaedDr.
speciální pedagog

Rodiče žáka byli předem seznámeni s termínem a průběhem vyšetření. Po vyšetření byli podrobně a srozumitelně seznámeni s výsledky a závěry vyšetření, informacím porozuměli a souhlasí s nimi. Souhlasí se zněním zprávy a s výše uvedeným způsobem vzdělávání svého syna.

.....
podpis zákonného zástupce

Přílohy: Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
Doporučení podpůrných opatření pro žáka se zrakovým postižením

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

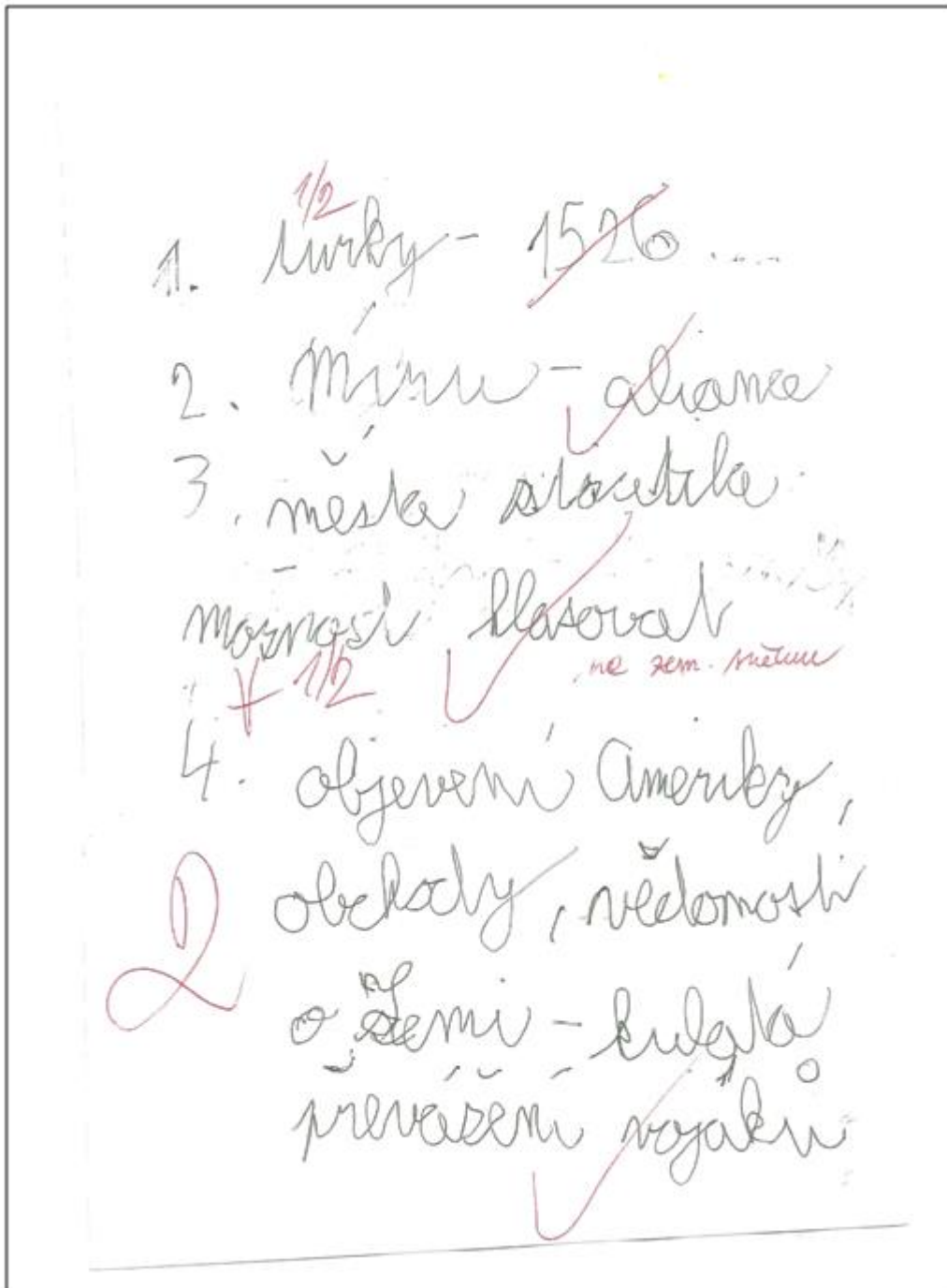
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 2 – Scan krátkého písemného testu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 3 - Zápis z pozorování o hodině VV

Výtvarná výchova – první hodiny z dvouhodinového předmětu, který vyučovala třídní učitelka. Pozorována 28. 4. 2014, pondělí od 11.50 do 12.35

Změna: původně předmět vyučován v kmenové třídě, z důvodu rekonstrukce školy třída přestěhována do pracovny chemie.

1) začátek hodiny – úvod do tématu 11.50 – 12.05

Při zadávání práce – nakreslit čarodějnici ve formátu A3 - nastal ruch, k němuž Lukáš sám přispíval. Seděl v zadní části třídy vedle kamaráda Michala a blízko Honzy P. (rušivý element – komentuje, vykřikuje).

Lukáš neposlouchal zadání a povídal si s kamarády okolo.

2) samostatná práce 12.05 – 12.35

Lukáš začal kreslit návrh svého obrázku, přesto si povídal společně s kamarády. Komentovali svoje výtvary. Nakonec Lukáš navrhl svou „čarodějnici“ a svůj obrázek doprovázel záchvaty smíchu, občas se zvedl ze židle, předstíraje výbuch smíchu, a bouchal rukama do lavice.

Lukáš se snaží na sebe strhnout pozornost spolužáků, část třídy si skupinky rušitelů nevšímá a v klidu pracuje na svém zadání.

12.10 Lukáš šel k paní učitelce s obrázkem, který předkreslil tužkou, aby mu ho schválila, a půjčit si také pomůcky na malování temperami. Chvilí debatuje u katedry se 2 spolužačkami a navzájem si komentují obrázky.

12.15 Lukáš se začal naplno věnovat výtvaru. Je plně soustředěný, nereaguje na podněty z okolí a maluje pečlivě. Asi po 5 minutách obrázek ukáže Michalovi, který Lukášovi pomáhá s malými, detailními úpravami na obrázku (gumování, obtahování kontur). Lukáš při malování nepoužívá žádné kompenzační pomůcky, maluje do nákresu celkem přesně.

Spolupráce s Michalem vydrží Lukášovi ještě asi 5 minut, kdy už se zřetelně začíná věnovat i jiným spolužákům – Honza P. si našel na počítači obrázky a jimi baví spolužáky, kteří ho sledují. Když Lukáš ukázal obrázek spolužačce Elišce, dostal od ní slovní pochvalu za barevnost obrázku. Lukáš střídá činnosti, chvilku maluje, chvilku si povídá s dětmi okolo. Snaží se dle instrukcí paní učitelky, které obrázek šel ukázat, opravit malbu.

S blížícím se koncem hodiny nastává ve třídě téměř „přestávkový ruch“. Polovina dětí soustředěně pracuje, zbytek se celkem nahlas rozpovídal. Paní učitelka je mírně napomíná, aby nerušili ty ostatní, pracující. Se zvoněním hodina přechází do přestávky v téměř nezměněné náladě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 4 - zápis z pozorování o přestávce

Přestávka 12.35 – 12.45 dne 28. 4. 2014 mezi dvěma hodinami výtvarné výchovy.

Některé děti malují i o přestávce, některé odešly ze třídy na chodbu, ruch ve třídě se nelišil od posledních 8 minut předcházející hodiny.

Lukáš zůstává ve třídě, pozoruje kamaráda Lukáš H., jak maluje, zabavuje se patláním temper po prstech a „strašením“ spolužaček, že je barvami ušpiní, snaží se tím na sebe upozornit.

Honza P., Lukáš B. a Lukáš H. i přes výtku paní učitelky, která trávila přestávku s dětmi ve třídě, že nemají sahat na PC a hledat si obrázky, se dál zabavují touto činností. Chvilí jim Lukáš věnuje pozornost.

Ke konci přestávky Lukáš vyprovokoval Michala, běhali (honili se) po třídě. Když už to Michal vzdal, provokoval Lukáš spolužačku Elišku.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 5 - scan Lukášova dotazníku, výsledky SORAD

Škola ZŠ

Třída VII.

JMÉNO:

LUKÁŠ

	JMÉNO	VLIV	SYMPATIE	VYSVĚTLENÍ SYMPATIÍ
1	Lukáš B.	3	4	dobrý bratr silný
2	Petr B.	5	5	hybný - sport
3	Lucka G.	3	2	vtipný a vtipný
4	Lukáš Hahn	3	2	je v pohodě ale někdy má křivku
5	Vašek H.	3	2	někdy má křivku oči
6	Lukáš			
7	Jarda K.	5	1	dá se s ním normálně mluvit
8	Eliška L.	5	5	někdy má má nepříjemně
9	Klára M.	4	2	je v pohodě...
10	Eliška M.	5	4	du...
11	Nella M.	3	3	sport...
12	Simona M	5	5	někdy má má nepříjemně
13	Barbora N.	5	5	ně...
14	Veronika N.	3	2	je v pohodě někdy nemá svůj den
15	Kristýna P	3	1	je klidná, hodná, vtipná
16	Jana P.	5	5	memam je rád
17	Honza P.	1	2	je to, roslak
18	Filip S.	5	5	uvážlivý chlapec
19	Michal Š.	2	1	je to můj nejlepší kamarád
20	Barbora T.	3	1	je to holka která mi pomáhá
21	Karolína T.	5	4	normální holka
22	Michaela U.	5	5	memam je rád
23	Standa W.	2	2	je v pohodě
24	Tadeáš Z.	4	2	lichý, hodný, někdy máškový

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VLIV	Lukáš B.	Petr B.	Lucka G.	Lukáš Hahn	Vašek H.	Lukáš	Jarda K.	Eliška L.	Klára M.	Eliška M.	Nella M.	Simona M.	Barbora N.	Veronika N.	Kristýna P.	Jana P.	Honza P.	Filip S.	Michal Š.	Barbora T.	Karolína T.	Michaela U.	Standa W.	Tadeáš Z.	Průměr	Pořadí
	3	4	2	3	3	3	4	4	4	3	2	2	4	4	2	2	4	2	2	4	3	3	2	3,05	12.-13.	
	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	3	5	4	5	5	4,35	23.	
	4	4	2	3	2	3	2	4	2	2	3	4	1	3	2	3	2	3	4	2	2	3	2	2,75	8.	
	3	4	3	2	3	2	3	4	2	3	3	3	3	3	4	2	3	3	3	3	3	3	1	2,85	10.	
	3	4	2	2	3	2	2	3	4	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	2	3	1	2,8	9.	
	2	3	2	3	2	1	5	3	3	3	3	3	3	2	4	2	4	2	3	3	1	3	1	2,6	5.	
	3	3	3	3	3	5	4	5	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3,7	20.	
	3	4	3	3	4	5	3	3	2	2	5	3	2	3	3	3	3	3	5	2	3	4	3	3,3	15.-16.	
	2	4	1	2	1	4	3	3	3	2	4	2	2	2	4	4	2	4	4	3	2	3	2	2,65	6.	
	5	4	3	3	5	3	3	4	3	4	3	4	3	4	4	5	4	5	4	2	4	4	5	3,75	21.	
	1	4	2	2	2	2	2	1	2	1	5	3	2	3	2	3	4	5	2	3	1	2	2	2,55	4.	
	1	4	2	3	2	5	2	2	3	1	2	2	4	3	5	3	5	2	3	1	2	2	2	2,7	7.	
	4	5	4	3	4	5	3	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4,45	24.	
	5	4	3	2	4	3	2	3	3	4	4	4	2	3	3	4	4	4	4	3	3	4	4	3,3	15.-16.	
	2	5	3	1	5	3	3	2	4	3	4	5	2	5	5	5	5	5	3	3	5	2	5	3,666667	19.	
	5	2	3	4	3	5	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	3,35	17.	
	1	2	2	1	1	2	1	2	1	3	1	3	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1,55	1.	
	2	5	5	5	5	5	5	0	5	5	5	5	4	5	5	5	5	3	0	5	5	5	5	4,238095	22.	
	2	4	2	2	2	2	2	3	1	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	1	1	2,4	2.	
	3	4	2	3	3	3	2	2	2	4	4	2	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3,05	12.-13.	
	5	4	2	2	3	5	2	3	2	2	2	3	3	3	4	3	4	4	4	3	2	1	2	2,9	11.	
	2	4	2	3	3	5	3	3	1	3	4	4	2	5	4	2	4	2	3	3	4	2	2	3,1	14.	
	2	4	3	3	2	2	2	4	1	3	2	3	3	3	1	3	3	3	2	2	2	2	2	2,5	3.	
	1	4	3	3	5	4	2	3	3	4	4	4	3	5	3	4	4	5	2	4	3	5	3,52381	18.		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	Lukáš B.	Petr B.	Lucka G.	Lukáš Hahn	Vašek H.	Lukáš J.	Jarda K.	Eliška L.	Klára M.	Eliška M.	Nella M.	Simona M.	Barbora N.	Veronika N.	Kristýna P.	Jana P.	Honza P.	Filip S.	Michal Š.	Barbora T.	Karolína T.	Michaela U.	Standa W.	Tadeáš Z.	Průměr	Pořadí	
SYMPATIE	3	4	4	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	2	4	2	3	3	3	3	3	3	3,1	19.	
Lukáš B.	3	4	4	3	4	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	2	4	2	3	3	3	3	3	3	3,1	19.	
Petr B.	4	5	3	3	5	3	4	4	3	3	3	5	3	3	4	5	4	5	2	4	5	4	5	5	3,9	22.-23.	
Lucka G.	3	4	2	1	2	2	3	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	3	4	4	2	2.-3.	
Lukáš Hahn	3	3	3	2	2	2	3	4	3	2	3	3	3	3	5	3	3	3	1	3	4	2	5	5	2,95	16.-17.	
Vašek H.	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	3	4	3	3	3	1	3	2	2	4	4	2,5	10.-11.	
Lukáš J.	1	3	2	1	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	5	2	5	2	1	3	2	2	1	1	2,3	6.	
Jarda K.	3	3	3	2	1	3	4	4	5	5	3	3	3	3	4	3	4	3	1	4	4	4	5	5	3,35	21.	
Eliška L.	2	3	3	2	5	3	2	1	2	1	2	2	3	3	4	3	4	3	1	2	1	4	3	3	2,45	9.	
Klára M.	2	5	1	2	2	3	2	1	1	1	3	4	3	4	3	1	3	1	3	3	1	3	1	1	2,2	4.	
Eliška M.	4	5	3	4	2	4	3	3	1	2	1	2	4	4	3	3	3	3	4	1	3	3	5	5	3	18.	
Nella M.	1	3	2	3	2	3	3	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	1	2	1	1	1,8	1.	
Simona M.	1	3	2	3	2	5	3	1	1	1	1	2	3	2	2	1	2	1	3	2	1	2	1	1	2	2.-3.	
Barbora N.	5	3	4	4	5	3	4	4	5	4	4	4	4	4	5	5	4	5	4	3	5	3	5	5	4,15	24.	
Veronika N.	4	2	3	3	2	2	2	2	4	2	3	2	2	2	1	5	5	4	4	3	4	3	5	5	2,9	15.	
Kristýna P.	3	3	1	1	1	2	1	1	3	3	3	1	1	1	4	3	4	3	1	2	2	3	5	5	2,238	095	5.
Jana P.	5	4	3	4	3	5	2	2	1	2	3	3	2	1	5	5	5	5	5	3	5	4	4	4	3,3	20.	
Honza P.	1	2	2	1	2	2	3	1	3	2	1	3	3	3	5	5	5	5	3	3	3	5	1	1	2,4	8.	
Filip S.	3	0	5	5	5	5	0	3	5	5	4	4	4	3	5	5	5	5	5	0	5	5	5	5	3,904	762	22.-23.
Michal Š.	4	3	2	1	1	2	2	1	1	2	3	3	3	3	2	4	4	4	2	2	3	5	5	5	2,35	7.	
Barbora T.	3	5	2	3	2	1	2	2	1	3	2	2	4	4	5	3	3	2	2	3	4	4	4	4	2,75	13.	
Karolína T.	5	4	2	2	3	4	3	3	1	1	2	2	3	3	5	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2,95	16.-17.	
Michaela U.	2	4	2	4	5	5	3	3	1	1	2	1	2	4	4	5	4	5	3	3	1	2	2	2	2,85	14.	
Standa W.	3	3	3	2	2	2	3	3	1	2	2	1	3	3	2	1	2	1	3	3	4	2	2	2	2,5	10.-11.	
Tadeáš Z.	1	3	3	2	2	2	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1	1	3	3	3	5	5	2,666667	12.	
Náklonnost	2,9	3,2	2,8	2,7	2,3	3	2,6	2,4	2	2,5	2,6	2,5	2,5	3	3,6	3	3	2,5	2,6	2,8	3,2	3,5	3,5	3,5			
Průměr	18.	12.	12.	11.	15.	8.	8.	4.	8.	4.	4.	4.	4.	15.	21.	15.	17.	4.	7.	8.	10.	12.	13.	18.	19.	20.	
Pořadí	14.						3.	1.		4.	7.	7.	7.	15.	17.	17.	15.	17.	4.	7.	8.	10.	12.	13.	18.	19.	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 6 - přepis rozhovoru s Lukášem

Rozhovor probíhal v kabinetě výchovné poradkyně dne 23. 4. 2014 během poslední vyučovací hodiny, kdy Lukáš byl uvolněn z probíhající výuky. Výchovná poradkyně (dále jen VP) a žák seděli vedle sebe u stolu, aby byla navozena příjemná atmosféra.

VP: Ahoj Lukáši, posad' se. Víš, proč jsi tady?

Lukáš (dále jen L.): Ne, prý jste se mnou chtěla mluvit.

VP: Chtěla bych si s tebou popovídat o tobě. Ráda bych se dozvěděla několik informací, jak se ti dařilo a daří ve škole. Jak se doma učíš a připravuješ do školy apod. Myslíš, že ti to nebude vadit?

L.: Asi ne.

VP: Tak tedy začneme? (chlapec přikývl) Co tvoje první vzpomínka na školu nebo školku?

L.: To už je moc dávno. Nevzpomínám si moc dobře.

VP: Co se ti vybaví, když se řekne školka? Chodils tam rád? Pamatuješ si některé děti.

L.: Jo, docela jsem tam chodil rád.

VP: Co paní učitelky?

L.: No měli jsme tam jednu takovou paní učitelku, co byla hodně hodná, a jednu takovou, co byla nevrlá.

VP: Nevrlá? A tys měl rád tu hodnou?

L.: Jo. Docela jo.

VP: A pak když jsi šel do školy, těšil ses do školy? Kolik ti bylo? Šest nebo už sedm let? Měls už třeba školní tašku?

L.: Jo, bylo mi asi šest. Když jsem byl malej, tak jsem si hrál s taškou na školu.

VP: A když jsi byl v první třídě, našel sis tam rychle kamarády?

L.: Jo. Myslím, že mezi moje kamarády patřil, ten už chodí na gympl, Vít'a.

VP: Zvládnul jsi první třídu snadno? Pamatuješ si svoji první známku na vysvědčení?

L.: No měl jsem samý jedničky.

VP: Když jsem si četla zprávy o tobě, tak jsem zjistila, že ve druhé třídě pan doktor zjistil, že se ti horší oči. Co jste dělali, abyste zjistili, co se děje? Zkusíš si vzpomenout?

L.: Asi jsme byli na nějakém vyšetření.

VP: Tehdy jsi to asi moc nevnímal, že?

L.: Moc ne, akorát jsem hůř viděl a musel jsem se víc snažit.

VP: Pomáhala ti paní učitelka?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- L.: Pomáhala, potom.
- VP: Kdy potom?
- L.: No když jí to řekli.
- VP: Když jí to řekli?
- L.: No když jí řekli, že mám něco s očima a že se to možná bude trochu horšit.
- VP: Aha, a pomáhaly ti děti ve třídě ze začátku nebo si myslely, že jsi nějaký jiný? Nebo byli na tebe zlí?
- L.: Ne to ne, byli ke mně úplně normální.
- VP: A byla to tahle třída, kde jsi dnes?
- L.: Jo byla.
- VP: Takže vlastně spolu dál pokračujete?
- L.: Jojo.
- VP: A vzpomínáš, když už jsme tedy ve třídě, kolik dětí odešlo na gympl?
- L.: No odešel můj kamarád Vít'a; myslím, že odešlo asi 6 dětí.
- VP: A ty jsi nechtěl?
- L.: No mě se moc nechtělo.
- VP: A myslíš, že bys to tam zvládnul.
- L.: Nevím, asi jo.
- VP: A teď máš pocit, že školu zvládáš?
- L.: Docela zvládám.
- VP: Jaký máš pocit teď, přes šestou, sedmou třídu? Všechny dojmy, co tě napadne.
- L.: No jakože, asi od čtvrtý třídy mě škola přestala bavit. Spíš tedy některý předměty.
- VP: A který to byly?
- L.: No tělocvik, samozřejmě, někdy mě baví, někdy ne.
- VP: Aha a které předměty kromě tělocviku tě baví a které ne?
- L.: Čeština mě nebavila, přírodopis mě nebavil a teď už mě baví. Nemám rád zeměpis.
- VP: A ten nemáš rád kvůli panu učiteli nebo kvůli předmětu samotnému?
- L.: Tak obecně.
- VP: A máš ještě nějaké předměty, na které se netešíš, nemáš je rád?
- L.: No, angličtina mě moc nebaví.
- VP: Teď zkusíme obrátit: a co předměty, které tě baví moc?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- L.: Dějepis, na sto procent dějepis. Teď ten přírodopis a asi všechno.
- VP: A ty ostatní jako ujdou.
- L.: Hm, s nimi nemám problém.
- VP: A co páni učitelé? Máš nějakého, kterého nemáš rád, který vadí.
- L.: No pan učitel na zeměpis, ten je občas takový ... (větu už Lukáš nedokončil)
- VP: Dobrá, a co děti ve třídě?
- L.: Děti ve třídě jsou celkem v pohodě.
- VP: A máš tam nějakého velkého kamaráda?
- L.: Nejvíce se bavím asi s Michalem. Kamarádíme se od malička.
- VP: Kamarádíš s ním jenom ve škole?
- L.: Jenom ve škole ne. Po škole spolu občas chodíme ven a tak.
- VP: A jak se spolu bavíte venku.
- L.: No hrajeme si třeba za barákem. Máme oba rádi bojové počítačové hry a tak zkusíme třeba nějaké boje s klackama.
- VP: No páni, ale neublížíte si navzájem.
- L.: Ani ne, tak sem tam se třeba do sebe trefíme, ale to nic ne, je to v rámci hry.
- VP: To jsem ráda, že si s Michalem tak rozumíte. A je tam třeba někdo jiný, s kým si ještě tak rozumíš?
- L.: Mám tam ještě některé kamarády, s kým se bavím, ale ne už tak moc. Třeba Vaška nebo Lukáše H.
- VP: A koho ve třídě vysloveně nemáš rád? Kdo ti třeba vadí, nebo když ve třídě není, tak si oddychněš?
- L.: Asi nikdo.
- VP: Jak se ti teď líbilo, když do třídy přišel ten nový kluk Standa?
- L.: Tak mě je to celkem jedno. On je v pohodě. Sice jsem slyšel, jakože krade a tak. Myslím, že někde něco ukradl.
- VP: No vidíš, to jsem nevěděla. Ale teď se o něm bavit nebudeme. Zpět ke třídě. Třidu máš rád? Dokázal by sis představit, že bys chodil někam jinam do třídy?
- L.: Nedokázal. Vadilo by mi, kdybych musel chodit někam jinam. Třidu mám celkem rád.
- VP: Jakou si myslíš, že máte ve třídě náladu? Třeba podle teploměrové stupnice od nuly, kdy je fakt bod mrazu ve třídě až po třicítku, kdy je pořádně horko a dobře ve třídě.
- L.: Jako že podle počasí?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- VP: Asi tak.
- L: No podle mě tak pětadvacet. Asi tak.
- VP: To jste tak dobrý kolektiv? To máte mezi sebou tak dobré vztahy? Bavíte se spolu?
- L: Myslím, že ano. Docela to ujde. No tak samozřejmě nejvíc se baví kluci s klukama, holky s holkama. Ale když se to tak vezme, tak docela jo.
- VP: Hodně držíte spolu. Všimla jsem si. Nevadí ti sedět třeba s Jardou nebo s Eliškou M. v lavici, nebo jít s něčím za Bárou N.
- L: Ani ne, nemám s tím problém.
- VP: A s kým teď sedíš v lavici? Všimla jsem si, že normálně sedíš v první lavici.
- L: Teď sedím s Bárou T. Docela mi pomáhá a občas ode mě i opisuje.
- VP: Jsem ráda, že jsi šikovný kluk ve škole, že ti to tak jde. Tak vynecháme školu, jo? A co doma? Co ségra?
- L: Tak někdy zlobí, ale jinak.
- VP: A jak se ségra jmenuje a o kolik je mladší.
- L: Je mladší v podstatě o šest a jmenuje se Nikola.
- VP: Takže teď začala chodit do školy?
- L: Ne, ona je narozená v prosinci, ještě ne, ale teď bude.
- VP: A co ti provádí?
- L: (začal se smát) Tak ona mě moc nezlobí, ale jak bych to řekla, je taková, no vtíravá.
- VP: Jak třeba?
- L: No když třeba máma mě obejmě, tak hned se hrabe mezi nás. Nebo když já si dám čínskou polívku, tak ona chce hned taky.
- VP: Tak jsi její velký brácha, jsi její vzor. A ta vtíravost ti vadí?
- L: Tak někdy ano, někdy ne. Jak kdy.
- VP: A máš ji rád?
- L: Jo, je to ségra.
- VP: A co mamka. Jak spolu vycházíte. Hádáte se? Nebo naopak můžeš přijít se pomazlit, když ti je smutno, když ti něco nejde, tak ti mamka pomůže?
- L: No pomůže.
- VP: A máš pocit, že mamka doma velí, rozhodne, že pojedete na výlet nebo do kina. Nebo naopak čeká, co řekne táta. Máma nebo táta víc rozhoduje?
- L: Asi spíš máma.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- VP: A co dělá mamka v práci?
- L: Ona je chemik.
- VP: A táta, co dělá?
- L: Táta pracuje v továrně. Pracuje někde s plastama. Takže je vlastně taky chemik.
- VP: A co babička s dědou? Jak často je vídáš?
- L: No jedna babička s dědou bydlí tady a druhá bydlí tady kus. Jezdíme tam, ale nevzpomenu si přesně kudy. Jsou asi třicet kilometrů odtud.
- VP: A jezdíš k nim na prázdniny?
- L: No pojedu tam na prázdniny.
- VP: A co tam rád děláš?
- L: No oni to teď koupili nově, mají to asi půl roku, takže tam budu dělat asi něco na zahradě a tak.
- VP: Koukám, že docela rád pracuješ rukama. Co takhle rád děláš, vyrábíš?
- L: No rád vyřezávám, dělám takové středověké věci.
- VP: No vzhledem k tomu, že za dva roky spolu budeme řešit školu, tak abychom vybrali to, co by se ti líbilo. Co tě ještě baví?
- L: No, jako že rád lezu na stromy nebo rád stavím bunkry se ségrou, běháme po lese.
- VP: To je prima, že jsi rád venku. Ale co když třeba prší a nemůžeš ven. Co rád děláš doma?
- L: Třeba rád hraju karty, například burku.
- VP: A když jsi doma, jak často se musíš připravovat do školy?
- L: No asi tak dvakrát nebo třikrát týdně. Mě docela stačí doma poslouchat.
- VP: A doma když se neučíš, pomáháš třeba mamce s domácími pracemi?
- L: No, někdy vynesu koš, nebo si v pokoji utřu poličky s legem, je tam vždycky moc prachu.
- VP: Takže si rád stavíš s legem. To ráda slyším.
- L: Rád něco buduju a pak to můžu zase předělat.
- VP: A co rád čteš?
- L: No já nečtu, já poslouchám.
- VP: Já vím, ale já tě beru jako normálního kluka, proto se ptám na klasické záliby.
- L: Třeba nějaké dobrodružné. Nemám nějakou určitou.
- VP: A jaké písničky rád posloucháš, při stavění s legem nebo si doma pustíš do sluchátek.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- L: Já poslouchám něco mezi hip hopem a normálníma písničkama. Nemám žádného určitého zpěváka nebo kapelu.
- VP: A pustí tě mamka takhle odpoledne ven, třeba s kamarády?
- L: No když se dohodneme, tak jo. Třeba do sedmi večer můžu být za barákem a tak.
- VP: A co tam děláte?
- L: No vezmeme si zbraně, co si vyřezeme a zkusíme spolu bojovat.
- VP: A není to nebezpečný?
- L: Možná pro někoho, ale pro mě ne. Já umím bojovat.
- VP: A kde ses to naučil?
- L: No třeba na chalupě, když jsem byl menší, tak jsem si vzal klacek a bouchal jsem do stromu. Takže tak trochu jsem se naučil šermovat.
- VP: A kam chodíte. Víš, abych věděla, kde se mám vyhnout.
- L: No třeba k nám za barák. Ne moc daleko.
- VP: Jsem si všimla, jak s klukama po škole běháte. Rád se hýbeš, vid'. Někdy mám o tebe strach, aby se ti něco nestalo.
- L: To je v pohodě, už jsem se naučil. Nemám s tím problém.
- VP: To hrozně ráda slyším, někdy mám pocit, že jsi jak neřízená střela (Lukáš se zasmál) Ale pojďme se vrátit ještě na chvíli do školy. Za tebou jezdí paní Janíková. Co s tebou paní Janíková dělá?
- L: No ptá se mě třeba na různé otázky, jak mi to jde a tak.
- VP: Takže něco jako já, tak tě trochu zpovídá?
- L: Hm, tak nějak.
- VP: A nemáš to rád, že?
- L: No, ani ne.
- VP: A byl ses podívat u paní Janíkové v její škole? Vybavuješ si, co jste tam dělali? Třeba jste se jen podívali nebo ses přímo zapojil do vyučování?
- L: Jen jsme se tam podívali. Nic víc. Já tam nechci chodit, zatím. Chci být tady.
- VP: To hrozně ráda slyším. Je prima, že jsi tu s námi a je úžasné, že to tak zvládáš. Děkuji ti za to povídání, a kdybys kdykoli cokoli potřeboval, můžeš klidně za mnou zajít, ju?
- L: Tak jo.
- VP: Můžeš jít Lukáši a ještě jednou děkuji.
- L: Nemáte zač, nashle.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 7 - přepis rozhovoru s matkou ze dne 16. 4. 2014

Rozhovor se konal v neutrálním prostředí restaurace dne 16. 4. 2014 odpoledne.

VP: Dobrý den, jsem ráda, že se zase setkáváme. Jak se Vám daří?

Matka (dále jen M): Děkuji dobře. Jak Vám mohu pomoci.

VP: Ráda bych si s Vámi popovídala hlavně o Lukášovi, ale také o Vaší rodině. Připravila jsem si takový malý dotazník, abych si, pokud by Vám to nevadilo, dělala během našeho povídání poznámky.

M: Samozřejmě, pokud Vám to pomůže.

VP: Dobrá, pojďme na to, moje první otázka by směřovala k Vám a k Vašemu manželovi. Mohla bych se dozvědět pár informací o vás? Jen ve zkratce, Váš rok narození, výši a druh vzdělání. Potřebujeme to do naší práce. Víím, že je to asi moc osobní.

M: Nic se neděje, prošla jsem už několika podobnými rozhovory. Takže mi to nedělá problém. Můj manžel se narodil roku 1974, má základní vzdělání a pracuje jako chemik na provozu PVC. Sice střední školu nedodělal, ale má mnohem větší znalosti, než kdejaký studovaný kolega. Já jsem se narodila 1971, mám vystudovanou střední školu chemickou a pracuji jako laborantka v jedné pražské firmě. Stačí to tak?

VP: No úplně, skvěle, děkuji moc. A teď už se budeme věnovat hlavně Lukášovi. Moje první otázka se bude týkat raného dětství. Jak se mu dařilo jako k novorozenci? Pamatujete si na podrobnosti kolem porodu. Co si vybavujete z doby těhotenství?

M: Až takhle to berete. No snad si něco vybavím. Lukáše jsem, myslím, asi týden přenášela, vážil 2,89 kg a měřil asi 49cm. Na těhotenství si až tak nevzpomínám, ale myslím, že jsem neměla nějaké zásadní komplikace.

VP: Děkuji, víím, že jsou toto choulostivé otázky. Jaký byl Lukášův první rok života? Kdy začal zvedat hlavičku, kdy už seděl sám či kdy začal sám chodit?

M: No, hlavičku začal zvedat už ve 3. týdnu, myslím, že seděl už v 6 měsíci. Naše Nikolka (Lukášova sestra, pozn.aut.) seděla o trochu později. A chodit začal brzo, jak se říká, utekl roku, už v 11 měsíci. Byl hodně šikovný.

VP: A co kojení? Dnes se říká, jak je zdravé, aby dítě bylo kojeno co nejdéle.

M: Kojila jsem Lukáše asi do jednoho roku, ale pak jsme ještě pokračovali s láhví, takže mu jakási závislost na láhvi vydržela dlouho.

VP: A Jak Lukáš pokračoval dále? Co první slova či chození na nočník či dudlík?

M: Lukáš byl hodně šikovný, jeho prvním slovem bylo táta. To si pamatuju, protože jsem mu dělala takovou tu dětskou knížku „Můj první rok“, a tam se to taky píše. Pak začal pomalu a pozvolna s dalšími slovy a začal sám od sebe skládat věty. Dudlík jsme odložili docela brzo, až v 7. měsíci. Co se týče nočníku, moc jsem na něj nepospíchala,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

úplně bez plen, aby si řekl na záchod, byl asi ve 20. měsíci. No, vzhledem k tomu, že jsem se musela brzy vrátit do práce, musel to zvládnout, aby mi ho vzali do jeslí.

VP: Takže Lukáš zvládnul před mateřskou školkou ještě jesle?

M: Ano, bohužel, ale myslím, že si z té doby nějaké špatné zážitky neodnesl. Od Lukášových 30 měsíců už mohl chodit do mateřské školky.

VP: A i ta byla pro Lukáše bezproblémová?

M: Bohužel ne, Lukáš měl dvě paní učitelky, jedna byla hodná, ale ta druhá preferovala hodně holčičky, a tak jsme řešili několik problémů, kdy si paní učitelka na Lukáše stěžovala. Ona ta paní učitelka byla zároveň i paní ředitelka. Tak to vlastně moc řešit nešlo.

VP: A našel si tam Lukáš už tehdy nějaké kamarády?

M: Našel, s některými začal chodit do stejné první třídy a s někým kamarádí dodnes. Znáte Michala od něj ze třídy? Tak s ním se zná už právě ze školky.

VP: A jak Lukáš zvládal přechod na základní školu?

M: Lukáš se do školy těšil. Byl zvědavé dítě. Pořád se vyptával na to, jak věci fungují. Rád si prohlížel knížky, koukal na dokumenty o přírodě a tak.

VP: Dočetla jsem se o Lukášovi v našich školních dokumentech, že jeho nemoc se začala projevovat právě během třídy. Jak se vlastně zjistilo, co vlastně Lukášovi je?

M: Lukáš si občas stěžoval, že je unavený a že nevidí moc dobře. Tak jsme šli na oční někdy v únoru 2009. Odtamtud nás poslali na speciální vyšetření do VFN Praha, ale tam se dlouho nevyjadřovali, co za nemoc Lukáše trápí. Tak jsem sehnala kontakt do speciálního centra do motolské nemocnice, kde nám po několika vyšetření řekli, co Lukášovi je.

VP: Hned nás zařadili mezi zdravotně postižené a předali kontakt na paní Janíkovou ze Speciálního centra pro zrakově postižené, která nám vystavila průkazku a vysvětlila nám, co Lukáše postupně čeká, jak by se měl naučit pracovat, a slíbila, že ve škole pomůže se zařazením Lukáše.

VP: Od té doby se s Lukášem začalo pracovat podle individuálního plánu?

M: No, zpočátku se ta nemoc tolik neprojevovala, ale v poslední době se to zase začalo zhoršovat, tak nevím, co nás ještě čeká.

VP: Jak to vlastně Lukáš dnes bere? Ve škole vypadá jako normální třináctiletý kluk. Nevědoucí člověk by vůbec nepoznal, že Lukáš trpí vůbec nějakým onemocněním.

M: Občas nic moc. Nedávno jsem ho vzala do Prahy k dětské psycholožce na doporučení paní Janíkové. Byli jsme tam zatím dvakrát, tak uvidíme, jak se to bude vyvíjet. Někdy Lukáš zapomene, že vůbec nemoc má, někdy se to v něm nahromadí a dostane velkou zlost, že zrovna on je nemocný, postižený a jiný než ostatní kamarádi kolem něj. Chce

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

být stejný, jako ostatní kluci. Vadí mu, když se ho lidé okolo ptají, jestli něco potřebuje, jak vidí, co vidí, jestli nepotřebuje pomoc.

VP: A co vám poradila paní psycholožka?

M: Prý podle ní stačí, jak to řešíme sami s Lukášem. Myslím si, že je na nás moc závislý a tím i trochu nesamostatný. Asi ho budeme muset nechat s manželem, aby některé věci dělal sám.

VP: To bude asi zpočátku pěkný oříšek. Lukáš se přeci jen dostává do věku, který není jednoduchý pro zdravé děti, natož pro Lukáše s jeho oční vadou. A jak Lukáš vychází se svou sestrou? Je mladší či starší?

M: Lukáš má svou sestru hrozně rád. Nedá na ní dopustit, i když se jako asi každý sourozenci pěkně pošťuchují a také si nic nedarují. Lukáš Nikolku provokuje, Nikča „kňourá“, ale jinak se mají opravdu rádi.

VP: Mají tedy i společný pokoj, že?

M: Ne, ne, chceme s manželem, aby každý měl svůj vlastní pokoj. Lukáš potřebuje mít občas klid na učení, potřebuje speciální pomůcky, a ty zabírají trochu prostoru, takže se takhle aspoň nehádají.

VP: A je někdo u vás doma, kdo má na Lukáše ještě vliv?

M: Dobrý vliv má na Lukáše ještě moje matka, Lukášova babička. Je spíš taková rozmazlovací babička. Zrovna za několik dní pojedete s námi, tedy se mnou, s Lukášem a s Nikolkou na dovolenou do Egypta.

VP: Aha, a kde necháte manžela?

M: No, manžel musí chodit do práce, ale pojedeme o prázdninách na hory. Manžel rád jezdí na kole a celkově máme rádi hory, hlavně v létě.

VP: A máte ještě nějaké společné záliby jako rodina, co by vás spojovalo dohromady?

M: Rádi ještě jezdíme na chatu, děti si tam mohou hrát venku. A kromě toho společně hraje hry, i na počítači, nebo se rádi koukáme na sci-fi seriály.

VP: No páni, to slyším poprvé, že by rodina měla takhle společné zájmy, takové specifické.

M: Snažíme se s manželem, aby to fungovalo. Manžel je spíš introvert, dětem toho víc dovolí, raději za děti některé věci udělá, než aby je řešil.

VP: To asi děláte vy, že?

M: No já, no. Já spíš vychovávám, pořád vysvětluju, domlouvám, řeším. Někdy je to unavující, ale musím to zvládnout. Chtěla bych, aby obě děti byly samostatné.

VP: A je Lukáš samostatný? Jaký vlastně podle Vás je?

M: Jak už jsem řekla, mám pocit, že je na nás moc závislý, je nesamostatný. Myslím si, že po otci je citlivý, někdy vznětlivý, nedá na sobě znát emoce, co cítí. Je tak trochu lajdák,

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- někdy ho musím přemlouvat, aby něco udělal, třeba vynesl koš nebo si uklidil v pokoji. Ale jinak je spolehlivý, zodpovědný, hodný, přátelský, společenský.
- VP: Společenský je, to si myslím také. Má kolem sebe pořád nějaké kamarády a v současné době se začíná motat i kolem spolužáček. Povídá Vám někdy doma o svých zážitcích?
- M: Někdy povídá, my se s manželem snažíme hodně s dětmi komunikovat, vysvětlovat jim, co provádějí, řešit s nimi jejich problémy. S Lukášem je to někdy těžké, mění rychle náladu a stojí to někdy hodně energie ho nějak usměrnit.
- VP: Učíte se s ním doma?
- M: Tak někdy ano, někdy ne. Přepisuje si látku na počítači. Snažíme se, aby psal a stále trochu četl, i když je z toho brzy unavený. Nejraději večer knihy poslouchá, musí mít ale klid, aby se mohl soustředit.
- VP: Co Vám pomáhá při práci s Lukášem?
- M: Hodně nás toho naučila paní Janíková, ukázala nám, jak se pracuje s lupou, s upraveným počítačem, několikrát byla i u nás doma, aby se podívala na Lukášovo domácí prostředí. Trochu mi pomohla získat pro Lukáše domů interaktivní učence, které normálně nakladatelství neposkytují, ale tím, že je Lukáš zdravotně postižený, máme na ně nárok jako na učební pomůcky.
- VP: Aha, to je zajímavé, vidíte, to jsem nevěděla, že Lukáš může takové věci získat, jsou opravdu drahé. A jak často vidíte paní Janíkovou z SPC pro zrakově postižené? K nám do školy chodí dvakrát ročně.
- M: S paní Janíkovou jsme v kontaktu podle potřeby, když je u vás ve škole na konzultaci k IVP, sejdeme se spolu poté a výsledky jejího pozorování prodiskutujeme. Většinou u toho bývá i Lukáš. Vzhledem k tomu, že se jeho nemoc zhoršuje, potřebujeme vědět, jak bude probíhat výuka dál. Krom toho se s ní setkáváme, když jezdíme za ostatními dětmi do SPC. Lukáš už se účastnil několika jejich společných akcí a s některými už se skamarádil. Byl také na tábore pro zrakově postižené děti a učí se hrát hru pro zrakově postižené, která trénuje sluch v tělocvičně.
- VP: Myslíte takovou formu, kdy zrakově postižený chytá míč, která spoluhráč ve vymezeném prostoru proti němu pošle a orientuje se podle zvuku míče? Nějakou reportáž o takové hře jsem viděla v televizi.
- M: Ano, tu myslím, ale teď si nevzpomenu, jak se jmenuje.
- VP: To nevádí, já také ne, ale důležité je, že to Lukáše baví. A už jste se s Lukášem doma bavili, co bude následovat po ukončení naší základní školy?
- M: Tak trochu už jsem si zjišťovala, jaké má Lukáš výsledky, a vzhledem k jeho výsledkům ve škole bych si představovala nejspíše gymnázium, které je v Praze pro zrakově postižené zařízení. Chtěla bych, aby dál rozvíjel svůj potenciál.
- VP: Tomu rozumím, takže až nadejde správný čas, budeme spolu pro Lukáše řešit přihlášku na střední školu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

M: Tak záleží, jak se mu bude dařit dál.

VP: Určitě. Myslím, že jsem asi vyčerpala všechny otázky, které jsem měla pro Vás připravené. Jsem moc ráda, že jste si na mě udělala čas.

M: Nemáte zač, když vám to pomůže.

Krátkou konverzací, kdy jsme si povídaly o chystané blízké dovolené, jsme se s Lukášovou matkou pomalu rozloučily. Rozešly jsme se s domluvou, že pokud by bylo ještě potřeba, zkontaktujeme se formou emailu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 8 - přepis rozhovoru s Lukášovou třídní učitelkou z 28. 4. 2014

Rozhovor probíhal dne 28. 4. 2014 po vyučování v kabinetě paní třídní učitelky. Při rozhovoru jsme byly samy dvě, jinak paní učitelka sdílí kabinet ještě se dvěma kolegyněmi. Rozhovor byl veden neformálně v přátelském duchu, proto je používáno vzájemné tykání.

VP: Mohla bys mi prosím odpovědět na několik otázek k Lukášovi?

Třídní učitelka (dále jen TU): Jasně, ptej se, co potřebuješ vědět.

VP: Ty jsi třídní učitelkou vlastně poprvé. Jaký jsi měla pocit, když ses dozvěděla, že budeš mít ve třídě postiženého chlapce?

TU: Nadšením jsem tedy rozhodně neoplývala. Sama víš, že tu míváme děti s různými postiženími, ale zrakovou vadu jsem tu ještě u žádného dítěte nezažila. Nevěděla jsem, co mě čeká, ale paní ředitelka mě ujistila, že kluk je v pohodě a spolupráce s rodinou je výborná.

VP: Uklidnilo tě to?

TU: Trochu ano. Mluvila jsem potom ještě s bývalou Lukášovou třídní a ta mi o něm řekla několik postřehů, které mi pomohly si do začátku udělat nějaký náhled. Potom jsem dostala kontakt na Lukášovu maminku.

VP: A co následovalo potom?

TU: Napsala jsem jí email, že bych ji ráda poznala a dozvěděla se podrobnější informace o Lukášovi, a tak jsme si domluvily schůzku. Sešly jsme se a o Lukášovi jsme si hodně povídaly. Dozvěděla jsem se, jak s ním maminka doma pracuje, jaké potřebuje Lukáš pomůcky, jaký přístup mu vyhovuje v učení, jaké má kolem sebe kamarády. Dokonce mě pozvala i k sobě domů na návštěvu, abych viděla Lukášovo domácí prostředí.

VP: Byla jsi na návštěvě?

TU: Byla a bylo to moc fajn. Lukášova maminka byla velmi vstřícná. Všechno mi ukázala, vysvětlila, podělila se se svými starostmi, které jí Lukášovo postižení přináší. Viděla jsem Lukášův pokojík, počítač, který se učí používat. Prý se učí psát všema deseti a jde mu to moc dobře. Viděla jsem taky Lukášovy lupy. Jednu si bude nechávat ve třídě a druhou bude mít doma. Seznámila jsem se taky s Lukášovou sestrou, která se teprve chystala do školy, milá holčička.

VP: V tom případě to první seznamování na začátku šesté třídy bylo plynulejší a pohodlnější. Lukáš tě poznal, tys poznala jeho domácí prostředí. Myslíš, že i díky tomuto jste si s Lukášem „sedli“?

TU: Myslím, že ano. Trochu se odbouralo takové to prvotní seznamování a oťukávání. I s ostatními dětmi ve třídě to šlo snáz. Mám pocit, že až na určité konflikty, které vždycky jsou mezi třídní učitelkou a dětmi, pracujeme spolu velmi dobře.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- VP: A během šesté třídy vyskytly se nějaké vážnější problémy s Lukášem nebo mezi Lukášem a třídou?
- TU: Co si pamatuju, tak ne. Lukáš má ve třídě své stálé kamarády, s nimiž se baví, tráví s nimi přestávky a ani s nově příchozími dětmi do třídy jsem neřešila nějaké konflikty. Ba naopak si myslím, že si celkem sedli. Lukáš dokáže dát docela dobře najevo, co mu vadí, co od ostatních snese, a naši nováčci, kteří přišli z jiných škol, vzali podle mého názoru jeho vadu jako fakt. Nikdy jsme to nerozebírali a oni si to dokázali srovnat sami mezi sebou.
- VP: To zní celkem idylicky. A co v současné době? Řešíte nějaké vážné problémy?
- TU: Tak Lukáš je poslední dobou trochu excentrický, rád na sebe upozorňuje a občas si na něj stěžujou holky ve třídě.
- VP: Aha, že by s Lukášem začala hýbat puberta?
- TU: Asi už ano, některé holky mi říkaly, že se někdy pořád točí kolem nich. Když si povídají, tak je ruší, tak trochu je „oplácává“, ony říkají, že je „vlezlý“. Ale myslím si, že je to jen jeho snaha získat u holek svou pozornost.
- VP: A co ostatní učitelé? Mají s Lukášem nějaké problémy?
- TU: Jsou občas dny, kdy se sesypou na Lukášovu hlavu nějaké ty stížnosti. Většinou prý ve třídě vyrušuje tím, že na sebe neustále upozorňuje nějakými vtípkami či ironickými poznámkami. Občas se snaží mít poslední slovo nebo rádoby chytré „hlášky“. Jindy je zase úplně v klidu, pracuje jako pilná včelka a člověk o něm v hodinách neví.
- VP: U tebe v hodinách taky trochu zlobí?
- TU: Mě moc ně, stačí mi ho jednou usadit a dá pokoj. Ale vím, že si moc nesedli s Michalem (pan učitel na zeměpis, pozn. aut.) a vůči němu má občas drzé poznámky. Nicméně na tělocviku ho poslouchá a funguje skvěle. Asi záleží, jaký má Lukáš den.
- VP: No, já když jsem tam vloni suplovala za tebe dějepis, tak si pamatuju, že hezky pracoval s lupou a učebnicí. Letos jsem je několikrát spojovala na angličtinu a byl opravdu hodný. Občas mě udivilo, že jeho jméno zaznělo na pedagogické radě. Měl Lukáš nějaký kázeňský postih?
- TU: Měl několikrát napomenutí a jednou třídní důtku. Když se vyskytnou nějaké větší problémy, tak mamince zavolám a popovídáme si spolu o Lukášových malérech. Lukáš pak zase seká latinu. Řekla bych, že na něj vlezla trochu puberta.
- VP: Tak má na to věkem nárok. Ale ve srovnání s ostatními ve třídě, jak se ti jeví?
- TU: Podle mého názoru, jsou ve třídě chováním horší děti. Lukáš svoje průšvihy dokáže zase vyžehlit prospěchem. Má kolem sebe svoje kamarády a naštěstí není tak chytlavý jako jsou někteří ostatní.
- VP: Koho tím myslíš?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- TU: Teď mám na mysli holky, které se chytly toho nového kluka Standy, snaží se mu zalíbit a „kravnou“ mnohem víc než kluci. Naštěstí kluky Standa moc nezajímá, takže s ním kamarádí jen Lukáš B., ale i ten přestane Standu brzy bavit. V tomhle jsou kluci i s Lukášem ve třídě docela v klidu.
- VP: A vysledovala jsi ve třídě nějaké partičky? Já jsem si všimla asi zhruba čtyř skupinek a několika přelétavých jedinců.
- TU: Je tam skupina kolem Michala, v ní je právě Lukáš, Vašek nebo Lukáš H., občas Honza nebo Tadeáš. S nimi se baví třeba Lucka, Eliška L. nebo Verča. Pak se spolu baví hodně Nela a Simona, Bára T. a Eliška M. Další zvukově hlasitou skupinkou jsou holky Klára a Kája, ty právě skoro nahánějí Standu. A pak jsou děti, které jsou trochu přelétavé a ostatní je moc neberou, např. Jarda, Petr, Michaela.
- VP: A je někdo, s kým se vůbec nebaví?
- TU: Všimla jsem si, že se děti ze třídy nebaví s Bárou N. a s Filipem; u něj je to jasné, protože hodně chybí. U Báry nevím přesně proč. Prostě ji ze třídy trochu vystrkují a ona tam sedí o přestávkách sama v lavici a nikdo se s ní skoro nebaví.
- VP: A ptala ses dětí, proč se s ní nebaví?
- TU: Jo, ptala. Dostala jsem zvláštní odpověď. Děti o Báře řekly, že je ufnukaná a prý si pořád na něco stěžuje, tak asi proto. Dál už jsem to nezkoumala.
- VP: Vraťme se zpátky Lukášovi. Myslíš, že zvládne u nás dokončit devítku?
- TU: Myslím, že ano. Všechno bude záviset na tom, jak moc se mu bude jeho nemoc zhoršovat a jak bude zvládat přípravu na hodiny, svoje školní povinnosti, mám na mysli úkoly a projekty a podobně. Tak uvidíme. Držím mu palce, je to prima kluk.
- VP: To já taky. Fandím mu.
- TU: Máš ještě nějaké otázky?
- VP: Myslím, že jsme zvládli všechno, co jsem od tebe potřebovala vědět. Díky ti.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Grantový projekt
Vzdělávací program pro učitele – výchovné poradce
(CZ.1.07/1.3.48/02.0013)

Výstupní práce e-kurzu

„Tvorba kazuistiky žáka“

K2 - práce zařazená do Sborníku dobré praxe

***Kazuistika žáka 1. ročníku SOU
se závažnější formou SPU
(dyslexie, dysortografie, dyskalkulie)
a ADD (hypoaktivní forma)***

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Zpracoval(a): Xxxx Yyyy

Dne 26. 5. 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - Scan doporučení z PPP z 13. 9. 2013

Příloha č. 2 - Anamnestický rozhovor s matkou – přepis

Příloha č. 3 - Rozhovor s chlapcem

Příloha č. 4 - Pozorování

Příloha č. 5 - Strukturovaný dotazník pro vyučující

Příloha č. 6 - SO-RA-D

Příloha č. 7 - Individuální vzdělávací plán

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 1

Scan doporučení z PPP z 13. 9. 2013

Chlapec je našim klientem od počátku školní docházky z důvodu závažnější formy specifické vývojové poruchy učení /dyslexie, dysortografie, dyskalkulie/ a poruchy aktivity a pozornosti na bázi organického oslabení centrální nervové soustavy /ADD, hypoaktivní forma/. Je v péči neurologie, medikován. Na ZŠ byl integrován v běžné třídě a vzděláván podle individuálního plánu.

Poslední kontrolní vyšetření ukazují, že se jedná o intelektově velmi dobře se vyvíjejícího chlapce z podnětného a kvalitně pečujícího rodinného prostředí, jehož školní výkonnost dosud negativně ovlivňuje specifická vývojová porucha /dyslexie, dysortografie, dyskalkulie/ a porucha pozornosti a aktivity /ADD, hypoaktivní forma/. Chlapec evidentně disponuje vyšší studijní kapacitou, než odpovídalo školnímu výkonu na základní škole, což se pravděpodobně s vyžíváním nervové soustavy v budoucnosti projeví. I nadále se proto jedná o **studenta se speciálními vzdělávacími potřebami a s nárokem na individuální, tolerantní přístup** podle zákona 561/2004Sb. §16 a Vyhlášky MŠMT č. 73.

Doručuji pokračovat v zavedených opatřeních /ve všech hlavních předmětech/:

- tolerance nízkého pracovního tempa, eliminace striktních časových limitů, nehodnocení toho, co chlapec nestihne vypracovat
- preferenci ústního prověřování vědomostí, při písemném zkoušení prosím
  - poskytnout dostatečný časový prostor
  - zvážit zkrácenou verzi
  - zajistit klidné prostředí bez rušivých vlivů
  - ověřit, zda chlapec porozuměl instrukci, a případně poskytnout návodné otázky a postupy
  - v případě neúspěchu při písemném zkoušení prosím bezprostředně ústně ověřit skutečný stav vědomostí a ten ohodnotit
- možnost kompenzačních pomůcek – používání kalkulačky, tabulek, psaní delších písemných celků na notebooku
- akcentování ústního projevu při výuce cizích jazyků
- pedagogickou práci s poruchou pozornosti: podrobnější vedení, častější kontakt, dohled nad zápisem zadání, ověření, zda chlapec porozuměl instrukci apod.
- v případě eskalace výukových obtíží zavést vzdělávání podle individuálního plánu v kritickém předmětu

Děkuji za spolupráci.

Platnost posudku do 30.6.2016.

V Praze dne 13.9.2013

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 2

Anamnestický rozhovor s matkou – přepis

Rozhovor probíhal v polovině října 2013, ve středu odpoledne, v kabinetu bez přítomnosti dalších vyučujících, v rozsahu cca 30 min. V září na třídní schůzce matka informovala třídní učitelku, že František byl v péči PPP a byl žákem se speciálními vzdělávacími potřebami a s nárokem na individuální přístup. TÚ jí sdělila, že pokud bude chtít, aby František byl, i nadále žákem s nárokem na individuální přístup, musí doložit aktuální posudek z PPP.

M – matka, VP – učitelka/výchovný poradce

VP: Dobrý den, jsem moc ráda, že jste si udělala čas. Mluvili jsme spolu telefonicky po třídních schůzkách. Prosím, sedněte si. V září jsme se domluvili, že absolvujete aktuální vyšetření v PPP a v případě potřeby se sejdeme.

M: Ptala jsem se Fandy, jestli vám potvrzení dal, a co jste říkala.

VP: Je dobře, že máme doporučení z PPP, jak co nejlépe s Františkem pracovat. Začínají se objevovat první neúspěchy

M: V poradně říkali, že když se u Fandy začnou objevovat špatné známky, může mít na některé předměty zase individuální plán.

VP: To je samozřejmě také řešení. Ráda bych se ale podívala na celou situaci komplexně. Třeba najdeme i nějaký jiný způsob, který bude pro Františka také přínosem. Určitě se budeme snažit všichni, aby se Františkovi u nás ve škole líbilo a aby tu našel optimální pracovní i studijní prostředí. Když jsem si s ním povídala, řekl mi, že tento obor byl pro něj jasnou volbou. Že se zvířaty chtěl pracovat vždy. Nechtěla bych, aby takový zájem o obor byl odrazen počátečními neúspěchy. Ale to asi nechcete ani vy. Budete tak moc hodná a poskytnete mi některé informace z Františkova raného dětství, které by mi pomohly dotvořit si objektivní náhled na celou situaci. Něco už vím od Františka, něco z posudku, tak tu mozaiku doplníme. Ještě si vezmu papír a tužku, musím si dělat poznámky.

Můžeme tedy začít.

Povězte mi prosím, z jakého důvodu jste prvně navštívili PPP.

M: Prvně byl Fanda v PPP v první třídě. Špatně četl. Nechtěl ani číst nahlas, byl pořád jakoby v křeči. Postupně se objevovaly i další obtíže. Přehazování písmen a číslic, pletl si i a y, zaměňoval znaménka.

VP: Měl obtíže jen výukové nebo i výchovné?

M: Výchovné ne. Fanda byl vždy spíš dítě klidné, tiché. Učitelky si na něj nikdy moc nestěžovaly. Spíš se dlouho nedokázal soustředit, nestíhal zadané úkoly. To, že je pomalejší, bylo ale vidět, už když byl malý. Se vším jsme mu pomáhali. Chodit začal později, asi v roce a půl a mluvit začal taky později. Do školky šel až v pěti letech, do té

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

doby byl se mnou doma. Já byla na mateřské s mladším synem. Dlouho se mu tam nelíbilo, ráno plakával. Chtěl být s námi doma. Paní učitelky s ním ale měly trpělivost. Paní ředitelka s ním trénovala řeč. V první třídě pak začal chodit k logopedce (dyslalie).

VP: Ještě s něčím byly v MŠ nějaké potíže?

M: U společné práce s dětmi dlouho nevydržel, dlouho špatně držel příbor i tužku.

VP: Víím, že už je to dávno, ale v těhotenství a při porodu probíhalo vše standardně?

M: Těhotenství bylo normální, ale rodila jsem předčasně v 35. týdnu. Byl maličký. Vážil 1,90kg. Měl žloutenku, neshodovali jsme se s manželem v Rh +. Ani po porodu neplakal, nalokal se plodové vody. Asi měsíc byl v inkubátoru. Když mě pustili domů, denně jsme za ním s manželem jezdili na novorozenecké. On je to dodnes takový střízlík. Až jsme si s manželem říkali, jestli to pro něj nebude u těch zvířat nebezpečné. On ale u nich vyrůstal. Můj tatínek má takové malé hospodářství. Fanda mu se vším pomáhá.

VP: Ještě mi prosím řekněte, jak František zvládal základní školu.

M: No musela jsem se s ním učit. Nejdřív jsem s ním chodila do poradny, tam mi ukázali různé způsoby, jak se s Fandou doma učit, a ve třetí třídě začal chodit na cvičení (reedukaci) ve škole. Znamky z češtiny měl ale pořád špatné. Nejhorší to bylo, když se začal učit anglický jazyk. Tak pak v pololetí byl na vyšetření a od té doby měl individuální plán. Byl vidět i jiný přístup od paní učitelky. Seděl ve předu, vždycky sám, dávali mu čas navíc a všechno mu dobře, někdy i znovu vysvětlili. Znamky o moc lepší neměl, ale chodil do školy rád. Doma jsme se spolu učili pořád.

VP: Podle vyšetření z PPP má František diagnostikovanou poruchu aktivity a pozornosti, dochází i do neurologické ambulance. Jak často?

M: Teď už jedenkrát za dva roky, jen na kontrolní vyšetření. Pravidelně bere léky na zlepšení činnosti mozku a paměti (nootropika). Zkoušeli jsme potravinové doplňky, ty ale moc účinné nebyly.

VP: Já myslím, že už jsem se zeptala na všechno, co by mi mohlo pomoci. Nechci vás déle zdržovat; pokud vy na mě žádný dotaz nemáte, můžeme schůzku ukončit. Jak už jsem řekla na začátku, budeme se všichni snažit, aby se tu Františkovi líbilo. Jestli souhlasíte, sejdeme se po čtvrtletní poradě a domluvíme se na dalším postupu. Pokud byste chtěla se mnou ale mluvit dříve, určitě se ozvěte.

Ještě jednou děkuji.

Na shledanou.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 3

Rozhovor s chlapcem

F – František, VP – učitelka/výchovný poradce

VP: Ahoj Františku, pojd' dál, sedni si. Slíbil si mi, že se u mě zastavíš a že si popovídáme. Jsem ráda, že jsi nezapomněl.

F: Mám čas dvě hodiny, než mi pojede autobus domů

VP: To takhle čekáš každý den?

F: Ne, jen ve středu. Jinak čekám tak půl hodiny.

VP: Musíš ještě přestupovat, vid'. Jak ti to tedy dlouho trvá?

F: Přestupuji jen jednou, ale abych nečekal, většinou pro mě přijede děda. Byl pro mě i ve škole a na praxi. Chtěl vidět traktory a stroje.

VP: A jak se mu to líbilo?

F: Jó, líbilo. Říkal, že by taky šel hned do učení.

VP: Dědeček bydlí s vámi?

F: No, i s babičkou.

VP: Xxxx je větší vesnice. Máte taky zahradu a zvířata?

F: Máme. O zvířata se staráme s dědou spolu. Na zahradě pracuje mamka, teď když je bez práce. No, často jíme zeleninu. (smích)

VP: A baví tě práce se zvířaty?

F: Jó, určitě víc, než zedničina s tátou. Pořád něco předělává na baráku.

VP: No tak to vím, o čem mluvíš. U nás se taky pořád něco předělává a syna taky moc nenadchly pomocné zednické práce. (smích)

Tak dědovi se u nás líbilo, a co tobě?

F: Jó, jde to.

VP: Už se asi víc znáte ve třídě. Jezdí někdo tvým směrem?

F: Do Xxxx ano, dál ne.

VP: Vidím tě před školou s Petrou, ta je fajn, že ?

F: No. Bavíme se o zvířatech. Mají doma hospodářství. Asi se k nim pojedeme s dědou podívat. Není to od nás daleko. Petru vezmeme po škole domů.

VP: A co učení a škola?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

F: Já nevím. To mi zase tak.....

VP: Nejde, nebo nebaví?

F: (mlčí) Já nevím. Doma se učím a stejně to nějak nedávám. Teď jsem se učil na písemky. A moc to nevyšlo. Dostal jsem pětky. Nejhorší je matika. Tam už mám koule tři.

VP: Určitě budeš mít příležitost si to opravit. Hlavně nesmíš rezignovat hned na začátku. Pan učitel má pravidelné konzultace, určitě by se ti věnoval. Proberte to doma s rodiči, určitě to má smysl.

A co jiné předměty?

F: (mlčí)

VP: Mluvila jsem s některými učiteli, které máte na odborné předměty. Říkali ti prý, že si musíš dát do pořádku zápisy z hodin v sešitech. Prý ti tam spoustu věcí chybí. Když se domluvíš s Petrou, určitě ti sešity půjčí. Vše si můžeš tentokrát i okopírovat ve sborovně. Dál se ale snaž, aby si měl vše v pořádku.

F: Dnes jsem dostal trojku z češtiny. Máma mi doma zkoušela, nechtěla mě pustit ani za dědou.

VP: No fajn. Mamka se s tebou učí často, nebo jen když to hoří?

F: No docela často. Zkouší mi. Zkoušela mi z Chovu (Chov hospodářských zvířat) a byla překvapená, co už všechno vím.

VP: Tak to je dobře, že doma pomáhají. Uvidíš, že to společně všichni zvládneme. Domluvíme se, že se spolu zase sejdeme za 14 dnů a ukážeš mi doplněné sešity a povíš mi, jak si se domluvil s rodiči ohledně té matematiky a jestli jsi už na konzultaci byl.

Souhlasíš?

F: Dobře, tak za 14 dnů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 4

Pozorování

Pozorování probíhalo převážně v kmenové třídě. Třída působí uspořádaně. Přítomnost pozorovatele nepůsobila rušivě. Františkovo chování neovlivnila. František ani třída nevěděli, proč ve třídě pozorovatel byl. Domnívali se, že jde o běžnou hospitaci.

ČJaL – 2. vyučovací hodina

Na začátku hodiny měl připravené věci na lavici. Vyučující začíná opakovacím testem. Každý žák obdržel arch s otázkami s uzavřenými i otevřenými odpověďmi. František pracuje. Se zkracujícím se časem (na který vyučující upozorňuje) se projevuje nervozita. Ke konci, poslední dvě minuty již nepracuje (v testu měl zpracovány jen odpovědi na otázky s uzavřenými odpověďmi). Na dotaz vyučující, zda jsou všichni hotovi, nereaguje zamítavě. Následuje práce s textem v učebnici. Ani jednou se nepřihlásil. Na přímou otázku odpoví nedostatečně. Snaha o správnou odpověď je ale viditelná. Při výkladu je několikrát vidět, jak se dívá z okna, nesoustředí se. V hodině nevyrušuje, je klidný, nejeví příznaky únavy.

IKT (Informační a komunikační technologie) – 8. vyučovací hodina

Pozorování v odpolední vyučovací hodině probíhalo v počítačové učebně. František přichází do učebny až po vyučujícím. Omlouvá se, loudá se k pracovnímu místu. Tématem byly panely v programu Word. Nejprve probíhal teoretický výklad. František mu nevěnoval žádnou pozornost (ani většina třídy). Ve třídě byl šum. Koukal nepřítomně po třídě. Nezareagoval ani na přímý pokyn: „Pište si do sešitů“ (zbytek třídy ano). V další části hodiny si žáci prakticky zkoušeli probrané učivo. Zdálo se, že nechápe, co se po něm chce. Těkal očima po spolužácích. Ostatní měli dávno na PC otevřen program. František se teprve po několika minutách a na přímou výzvu vyučujícího pokusil otevřít Word. Závěrečnou samostatnou práci nedokončil. Nestihl, do konce hodiny ale pracoval. V hodině tichý, nevyrušoval.

CHOV (Chov hospodářských zvířat) – 5. vyučovací hodina

Před hodinou má připravené pomůcky na lavici. Vyučující informuje studenty o průběhu dnešní hodiny. V průběhu její prezentace si budou dělat poznámky do záznamových archů, které jim rozdá. Archy jim zůstanou pro jejich další potřebu. Do příští hodiny mají za úkol do sešitu arch nalepit. Arch je členěn podle posloupnosti prezentovaných slajdů, František se v něm výborně orientuje. Je vidět, jak v klidu do archu zapisuje. Na otázky vyučující v průběhu prezentace reaguje (odpovídá si potichu pro sebe), na přímou otázku dobře odpovídá (vyučující mu dává delší časový prostor). Sám se v průběhu hodiny ale nepřihlásil. Ke konci hodiny opět kouká z okna. Vyučující informuje o zítřejší pětiminutovce. Nejsm si jistá, zda František tuto zprávu zaregistroval. Po hodině jde za vyučující, zda by mu prezentaci nemohla přeposlat na e-mail. (ta prezentaci ihned přepošle) Na Františkovi je vidět spokojenost.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Záznam hodnotící škály – VÝKONOVÁ ZDATNOST

Schéma pro hodnocení chování dítěte a jeho přístupu k úkolům

Pozornost			
Soustředění na úkol	dobré	přijatelné	špatné
Kolísání pozornosti	ne	občas	stále
Úroveň aktivity			
Pracovní tempo	pomalé	bez nápadností	velmi rychlé až hyperaktivní
Impulzivita a zbrkllost	ne	občas	častá
Úkolové chování			
Vytrvalost	značná	průměrná	snadno se vzdává
Pečlivost	značná	průměrná	chybí, dítě pracuje povrchně
Reakce na neúspěch	zvýšení snahy a úsilí	úkolové chování beze změny	tendence k rezignaci

Záznam hodnotící škály – ORIENTAČNÍ HODNOCENÍ POZORNOSTI

Orientační hodnocení pozornosti dítěte pro učitele		
Většinou je pozorné a soustředěné.	Je nesoustředěné jen občas.	Často je nepozorné a roztěkané.
Většinou se nenechá ničím rozptýlit.	Občas je něco rozptýlí.	Cokoliv je snadno rozptýlí.
Dokáže se soustředit po dostatečně dlouhou dobu.	Jen někdy.	Nedokáže se soustředit dostatečně dlouhou dobu. Jeho pozornost se rychle zhoršuje
Dokáže se soustředit na činnost, kterou právě dělá.	Jen někdy.	Nedokáže se soustředit na činnost, kterou právě dělá.
Jeho pozornost je stabilní, nenechá se tak snadno rozptýlit.	Občas jeho pozornost zakolísá.	Jeho pozornost je kolísavá, snadno se rozptýlí.
Započatou činnost většinou dokončí.	Někdy ne.	Započatou činnost často nedokončí.
Většinou poslouchá, když mu něco říkám.	Občas neposlouchá, když mu něco říkám.	Často se zdá, že vůbec neposlouchá, když mu něco říkám.
Nevadí mu činnosti, které trvají dlouho.	Někdy takovou činnost odmítá.	Nemá rádo činnosti, které trvají dlouho, brzy ho přestanou bavit.
Většinou nezapomene, co mělo udělat.	Někdy zapomene.	Snadno zapomíná, co mělo udělat.
Většinou vydrží u činnosti, kterou začalo.	Někdy nevydrží.	U ničeho dlouho nevydrží.
Většinou dělá jen to, co má zadáno.	Občas dělá něco jiného.	Často dělá něco jiného, než má.
Při vyučování si většinou nevšímá jiných věcí.	Občas reaguje i na jiné věci.	Při vyučování si často všímá všeho možného.
Při vyučování dává většinou pozor.	Občas pozor nedává.	Při vyučování často nedává pozor.
Většinou dokončí zadaný úkol, nemá tendenci se vzdávat.	Někdy úkol nedokončí.	Zadaný úkol často nedokončí, má tendenci se vzdávat.
Většinou reaguje na to, co mu říkám.	Občas se mu stane, že neví, co mu říkám.	Často vůbec nereaguje na to, co mu říkám.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 5

Strukturovaný dotazník pro vyučující

1. Jste:

- a) žena
- b) muž

2. Jak dlouhá je vaše pedagogická praxe:

- a) méně jak 5 let b) 5 – 10 let c) 11 – 20 let d) 21 – 30 let e) více jak 30 let

3. Oblasti předmětů, které převážně vyučujete:

- a) český jazyk
- b) cizí jazyk
- c) M, Fy, Ch, Bi
- d) ZSV, D nebo jiné humanitní předměty
- e) tělesná výchova
- f) odborné předměty

4. Jaké máte informace o problematice SPU:

- a) velmi dobré, o problematiku se aktivně zajímám
- b) vyhovující, odpovídají mým potřebám
- c) spíše málo
- d) žádné

5. Žáci se SPU se Vám při vyučování zpravidla jeví jako:

- a) aktivní, zvědaví samostatní
- b) pasivní, avšak pracující podle pokynů
- c) pasivní bez zájmu o vzdělání
- d) pasivní, často narušující výuku

6. Při osvojování si vědomostí a dovedností jsou žáci se SPU (označte nejvíce 3 charakteristiky):

- a) pracovití, uvědomělí
- b) logicky uvažující
- c) bystří, soustřediví
- d) pomalí, snadno unavitelní
- e) nesoustředění, bez zájmu o výuku
- f) nechápaví
- g) jiná charakteristika, uveďte prosím, jaká.....

7. Odkud máte informace o SPU (možno použít i více odpovědí):

- a) ze studia na VŠ (řádném či doplňujícím)
- b) z kurzů a seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- c) ze samostudia odborné literatury, z internetu
- d) z konzultací s odborným pracovníkem z PPP

8. Domníváte se, že žáků se SPU v populaci přibývá:

- a) ano, je jich více
- b) ne, je jich méně
- c) žáků je stejně
- d) nedovedu posoudit

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9. Která z forem SPU se podle Vás mezi žáky objevuje nejčastěji:

- a) dyslexie (specifická porucha čtení)
- b) dysgrafie (specifická porucha psaní)
- c) dysortografie (specifická porucha pravopisu)
- d) dyskalkulie (specifická porucha početních dovedností)
- e) dyspraxie (specifická porucha obratnosti, schopnosti vykonávat složité úkony)
- f) nejsem schopen(a) posoudit

10. Jsem informován o tom, že ve třídách kde vyučujete, jsou konkrétní žáci, kteří mají SPU:

- a) ano
- b) ne

11. Žáky se SPU ve výuce podporuji tím, že (můžete označit i více charakteristik):

- a) u písemných i ústních zkoušek jim poskytují více času
- b) u ověřování znalostí si mohou vybrat formu, která jim více vyhovuje
- c) kopírování učebních textů
- d) povolují psaní poznámek na notebooku
- e) povolují nahrávání výkladu na diktafon
- f) žákům se SPU ve výuce nepomáhám
- g) jinou formou, uveďte prosím, jakou.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 6 SO-RA-D

Tab. č. 1: Hodnocení vlivu

	Vojtěch B.	Andrea Č.	Jaroslav Č.	Hanka D.	Tomáš F.	Jakub H.	Katka J.	Pavel R.	František R.	Laura T.	Šimon V.	Martina Ž.	Petra M.	Martin V.	Nikola R.	Michal S.	Ivan D.	Součet	Průměr	Pořadí
Vojtěch B.		3	2	1	N	2	2	2	2	3	N	2	2	3	2	2	2	31	2,21	2.
Andrea Č.	3		3	2	e	4	3	3	3	4	e	3	2	3	3	2	2	40	2,85	6.
Jaroslav Č.	1	3		3	b	3	3	2	3	4	b	2	2	2	3	3	3	37	2,64	4.-5.
Hanka D.	5	4	5		y	5	5	4	5	5	y	5	4	5	5	4	4	69	4,92	17.
Tomáš F.	3	4	4	3	l	3	4	4	4	4	l	3	4	3	4	4	3	54	3,6	11.
Jakub H.	5	3	3	3			5	3	3	4		4	3	3	4	3	3	49	3,5	9.-10.
Katka J.	4	3	3	3	v	5		4	4	4	v	3	3	4	3	4	4	51	3,64	12.-13.
Pavel R.	4	5	4	3	e	3	4		4	4	e	4	4	4	5	4	3	55	3,92	14.
František R.	5	3	3	4		5	5	4		5		5	4	4	5	4	4	60	4,28	15.
Laura T.	4	4	3	1		5	3	4	4			3	4	4	4	3	3	49	3,5	9.-10.
Šimon V.	5	5	3	4	š	5	5	5	5	5	š	5	5	4	5	5	5	71	4,73	16.
Martina Ž.	1	3	2	3	k	4	2	2	2	4	k		2	3	4	2	3	37	2,64	4.-5.
Petra M.	4	3	4	3	o	4	4	4	3	2	o	2		4	3	3	3	46	1,00	8.
Martin V.	4	4	3	3	l	3	4	4	4	4	l	4	4		3	4	4	51	3,64	12.-13.
Nikola R.	4	4	3	4	e	4	3	4	4	4	e	3	3	4		3	2	45	3,21	7.
Michal S.	2	2	3	1		3	2	3	1	2		3	2	3	2		1	30	2,14	1.
Ivan D.	2	3	2	2		2	3	2	3	3		3	2	2	2	1		32	2,28	3.

Tab.č. 2: Hodnocení sympatií

	Vojtěch B.	Andrea Č.	Jaroslav Č.	Hanka D.	Tomáš F.	Jakub H.	Kateřina J.	Pavel R.	František R.	Laura T.	Šimon V.	Martina Ž.	Petra M.	Martin V.	Nikola R.	Michal S.	Ivan D.	Součet	Průměr	Pořadí
Vojtěch B.		2	1	2	N	3	2	3	4	2	N	1	3	2	2	3	3	33	2,35	5.
Andrea Č.	2		1	3	e	3	2	2	2	2	e	1	2	2	2	3	2	29	2,07	3.-4.
Jaroslav Č.	1	2		3	b	2	3	2	2	2	b	1	2	2	2	2	3	26	1,85	1.
Hanka D.	3	3	3		y	5	3	4	2	3	y	2	2	3	3	4	4	44	3,14	16.
Tomáš F.	3	2	3	2	l	4	3	3	2	3	l	2	2	3	3	4	3	48	3,2	17.
Jakub H.	3	2	2	3			3	2	2	2		3	3	3	3	2	3	36	2,57	6.-7.
Kateřina J.	3	2	1	4	v	5		3	2	2	v	1	3	3	3	3	3	38	2,71	9.
Pavel R.	3	3	3	3	e	2	3		2	3	e	3	3	2	4	4	2	40	2,85	10.
František R.	3	2	2	2		4	3	3		3		1	1	3	3	3	4	37	2,64	8.
Laura T.	3	2	2	3		5	2	3	3			1	2	3	2	2	3	36	2,57	6.-7.
Šimon V.	4	2	2	4	š	3	3	4	2	3	š	3	2	3	3	4	3	45	3	12.-13.
Martina Ž.	1	2	1	2	k	3	2	2	2	2	k		2	2	2	2	2	27	1,92	2.
Petra M.	3	2	2	3	o	2	2	2	1	2	o	2		2	2	2	2	29	2,07	3.-4.
Martin V.	3	3	2	4	l	3	2	3	3	3	l	2	3		3	3	4	41	2,92	11.
Nikola R.	3	2	2	2	e	4	3	2	2	2	e	2	2	3		2	3	43	3,07	14.-15.
Michal S.	2	3	4	4		2	3	4	4	3		3	4	3	3		1	43	3,07	14.-15.
Ivan D.	2	3	3	4		2	3	4	4	3		3	4	3	3	1		42	3	12.-13.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tab. č. 3: Vyhodnocení SO-RA-D

Jméno	Vliv	Pořadí vlivu	Sympatie	Pořadí sympatií	Prospěch
Vojtěch B.	2,21	2.	2,35	5.	3,07
Andrea Č.	2,85	6.	2,07	3.-4.	2,36
Jaroslav Č.	2,64	4.-5.	1,85	1.	2,77
Hanka D.	4,92	17.	3,14	16.	2,79
Tomáš F.	3,6	11.	3,2	17.	1,43
Jakub H.	3,5	9.-10.	2,57	6.-7.	2,79
Kateřina J.	3,64	12.-13.	2,71	9.	2,43
Pavel R.	3,92	14.	2,85	10.	2,66
František R.	4,28	15.	2,64	8.	2,99
Laura T.	3,5	9.-10.	2,57	6.-7.	2,57
Šimon V.	4,73	16.	3	12.-13.	3,57
Martina Ž.	2,64	4.-5.	1,92	2.	2,21
Petra M.	3,28	8.	2,07	3.-4.	2,05
Martin V.	3,64	12.-13.	2,92	11.	2,64
Nikola R.	3,21	7.	3,07	14.-15.	2,64
Michal S.	2,14	1.	3,07	14.-15.	3,29
Ivan D.	2,28	3.	3	12.-13.	2,99

 maximum

 nadprůměr

 průměr

 podprůměr

 minimum

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Z výsledků dotazníkového šetření je zřejmé, že mezi 3 nevlivnější se dostali chlapci (Michal, Ivan, Vojtěch), kteří patří mezi žáky s podprůměrnými indexy oblíbenosti. Na umístění v oblasti vlivu se shodli jak děvčata tak chlapci. Dva jsou žáci opakující první ročník téhož oboru, třetí neuspěl v 1. ročníku na jiné škole a na jiném oboru a je spolužákem ze ZŠ. Všichni jsou z oboru Zahradník. Bezproblémově komunikují s vyučujícími a často ovlivňují průběh vyučovací hodiny ve svůj prospěch. To je důvod, proč jsou označováni za vlivné. (Z dotazníků: učitelé dají na jejich názor, učitelé tolerují jejich nezáměr). Studijní výsledky je příliš nezajímají. Tvoří samostatnou skupinku, kterou příliš nezajímá názor druhých na ně samotné a hájí jen své zájmy. Vzájemné pozitivní vazby jsou jasně viditelné. Na začátku školního roku vystupovali (Michal a Ivan) před třídou v roli „mazáků“ – znali poměry, jednotlivé vyučující, prezentovali se, jako že nemusí nic dělat. S blížícím se koncem školního roku se jejich projevy výrazně zmírnily. Oblíbenost u spolužáků se však nedostavila. Obecně platí, že pro sympatie jsou rozhodující vtip, zábavnost, kamarádský, přátelský postoj, který ale chlapci uplatňují jen mezi sebou vzájemně. Funkčnost třídy tato skupinka nenarušuje. Zajímavé je, že Vojtěch se u dívek v sympatiích umístil na prvním místě. Dívky určitě ovlivnil jeho zájem o módní trendy a taneční hudbu. Vzájemná pozitivní vazba je u Vojtěcha s Martinou a překvapivě i s Jaroslavem. Pokud by se tato vazba měla vyvíjet dál, bylo by to pro Vojtěcha určitě výborné a přispěl by tím i k vyšší kohezi třídy.

Mezi nadprůměrně vlivné patří podle šetření žáci s nadprůměrným až maximálním indexem oblíbenosti (Andrea, Jaroslav, Martina a Petra). Jejich studijní výsledky jsou průměrné, nadprůměrné. Jsou to všichni žáci, kteří daný ročník studují poprvé. Jedná se o žáky bezproblémově komunikující s celou třídou, s dobře se projevující emoční inteligencí. Své spolužáky častěji hodnotí způsobem přátelským, spíše shovívavým než kritickým. Na tyto žáky se shoduje hodnocení jak chlapců tak dívek.

Překvapivým výsledkem je pořadí Františka v oblíbenosti u dívek. Domnívám se, že je to pro jeho ochotu pomáhat dívkám na odborném výcviku, ačkoli s nimi příliš nekomunikuje. O většině z nich se ani slovně nevyjádřil v dotazníku. Často používal nemám názor, nedovedu posoudit, neznám ji. Vzájemný index náklonnosti je mezi Františkem a Petrou, kteří se vzájemně označili „za výborného kamaráda“. Petra je pro Františka dodnes jediný pevný článek ve třídě. Z jeho projevů je čitelné, že role outsidera je dobrovolná. Další pozitivní volba pro Františka přišla od Martiny – spolusedící Petry.

Mezi žáky s nejmenším vlivem se zařadili žáci, kteří se podle spolužáků v některých oblastech odlišují. Šimon, který trpí vrozenou vadou sluchu a řeči, František s hypoaktivní formou ADHD a těžší formou SPU a Hanka, která sice není diagnostikovaná ale viditelně patří mezi žáky s nižšími rozumovými schopnostmi.

Spolužáci ji hodnotí jako pomalou, hodnou, tichou ale i přihlouplou, opožděnou. Ze stejného důvodu jí spolužáci udělili minimální index oblíbenosti (jak chlapci, tak dívky). Je bez vlivu a zároveň i bez sympatií. Hanka je tedy také omegou skupiny. Nejsem zde ale přesvědčena, že omegou dobrovolnou. Bohužel si s nikým vzájemně nevyměnila maximální pozitivní volbu. Pouze s Martinou se vzájemně označily za sympatické. Martina by se tedy případně mohla

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

stát tím, kdo by Hanku spojil s kolektivem (Martina: index oblíbenosti nadprůměrný, index vlivu nadprůměrný).

Františkův index sympatií patří k průměrným. Ovšem jen díky pozitivním volbám dívek, jak je zmiňováno výše. V chlapeckých volbách je index sympatií nejnižší. Je to díky jeho tiché, uzavřené až introvertní povaze (spolužáci ho hodnotí: je tichý, moc se s ním nebavím, je v pohodě, nic o něm nevím, sám od sebe nemluví, zakřiknutý).

V indexu oblíbenosti se Šimon nachází na hranici průměru až podprůměru. Jde o veselého, bezprostředního chlapce, který vůči třídě nikdy nevyjádřil kritiku. Komunikace s ním je pro mnohé komplikovaná. Pro jeho potřeby byla do třídy na některé předměty přidělena asistentka pedagoga. V době zadávání dotazníku byl Šimon druhý týden hospitalizován. Jeho jméno bylo ale do záznamového archu zahrnuto také. Domnívám se, že Šimon se ve třídě nachází na pozici izolanta. Na život a dění ve třídě nemá žádný vliv.

Žákem s nejnižším indexem sympatií se stal Tomáš F., který je jediný z této třídy, který měl v pololetí vyznamenání – opět se od ostatních tedy odlišuje. Ani on v době zadání dotazníku nebyl ve škole, nevíme ke komu by se mohla vztahovat případná pozitivní volba z jeho strany. Mnohem pozitivněji Tomáše hodnotily dívky. Bude se to vztahovat k jeho výborným školním výsledkům. Dívky jsou ve třídě orientovány výkonostně.

V celkovém hodnocení sympatií hodnotu 5 použil jen jediný student. Hodnotil jí své tři spolužačky. V nedávné době se o něm kriticky vyjádřily ve spojitosti s jeho úpravou zevnějšku.

Třída zatím nemá jasnou strukturu. Stále se vyvíjí. Někteří se ve svých pozicích upevňují, jiní by za pomoci druhých mohli najít pozice jiné, pro svůj zdravý vývoj lepší.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pro dokreslení slovní interpretace výsledků přidávám ještě další tabulky, kde uvádím, jak vypadají indexy vlivu a oblíbenosti z hlediska jednotlivých pohlaví.

Tab. č.4: Individuální indexy chlapci – chlapci

	Vojtěch B.	Jaroslav Č.	Jakub H.	Pavel R.	František R.	Martin V.	Michal S.	Ivan D.	Tomáš F.	Šimon V.
index vlivu	2,28	2,57	3,28	3,71	4,14	3,57	2,28	2	3,5	4,62
index oblíbenosti	2,71	2	2,42	2,57	3,14	3	2,85	2,71	3,13	3,13

Tab. č.5: Individuální indexy dívky – dívky

	Andrea Č.	Hanka D.	Kateřina J.	Laura T.	Martina Ž.	Petra M.	Nikola R.
index vlivu	2,83	4,6	3,16	3,16	3	2,83	3,5
index oblíbenosti	2	2,66	2,5	2	2	2,16	2,16

Tab. č.6: Individuální indexy - dívky hodnotí chlapce

	Vojtěch B.	Jaroslav Č.	Jakub H.	Pavel R.	František R.	Martin V.	Michal S.	Ivan D.	Tomáš F.	Šimon V.
index vlivu	2,14	3	3,71	4,14	4,42	3,71	2	2,42	3,71	4,85
index oblíbenosti	2	2,14	2,71	3,14	2	2,85	3,28	2,71	2,42	2,85

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tab. č.8: Pořadí hodnocení
chlapci – chlapci

	vliv		obliba
1.	Ivan D.	1.	Jaroslav Č.
2.-			
3.	Vojtěch B.	2.	Jakub H.
	Michal S.	3.	Pavel R.
4.	Jaroslav Č.	4.-5.	Vojtěch B.
5.	Jakub H.		Ivan D.
6.	Tomáš F.	6.	Michal S.
7.	Martin V.	7.	Martin V.
8.	Pavel R.	8.-9.	Šimon V.
9.	František R.		Tomáš F.
10.	Šimon V.	10.	František R.

Tab. č.9: Pořadí hodnocení
dívky – dívky

	vliv		obliba
1.-			
2.	Andrea Č.	1.-3.	Andrea Č.
	Petra M.		Laura T.
3.	Martina Ž.		Martina Ž.
4.-			
5.	Kateřina J.	4.-5.	Petra M.
	Laura T.		Nikola R.
6.	Nikola R.	6.	Kateřina J.
7.	Hanka D.	7.	Hanka D.

Tab. č.10: Pořadí hodnocení
chlapců dívkami

	vliv		obliba
1.	Michal S.	1.-2.	Vojtěch B.
2.	Vojtěch B.		František R.
3.	Ivan D.	3.	Jaroslav Č.
4.	Jaroslav Č.	4.	Tomáš F.
5.-7.	Jakub H.	5.-6.	Jakub H.
	Martin V.		Ivan D.
	Tomáš F.	7.-8.	Šimon V.
8.	Pavel R.		Martin V.
9.	František R.	9.	Pavel R.
10.	Šimon V.	10.	Michal S.

Tab. č.11: Pořadí hodnocení
dívek chlapci

	vliv		obliba
1.	Martina Ž.	1.	Martina Ž.
2.	Andrea Č.	2.	Petra M.
3.	Nikola R.	3.	Andrea Č.
4.	Petra M.	4.	Nikola R.
5.	Laura T.	5.	Laura T.
6.	Kateřina J.	6.	Kateřina J.
7.	Hanka D.	7.	Hanka D.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 7

Individuální vzdělávací plán

Jméno:

Xxxxx

Datum narození:

99.99.1997

Třída, škola:

1.A – SOU, 10. rok školní docházky.

Škola Xxxxxxx

Školní rok:

2013/2014

Vyšetření v PPP:

13.9.2013

Závěry a doporučení odborného pracoviště:

Závažnější forma specifické vývojové poruchy učení (dyslexie, dysortografie, dyskalkulie) a poruchy aktivity a pozornosti na bázi organického oslabení centrální nervové soustavy (ADD, hypoaktivní forma).

Výchozí učební dokumenty:

41-51-H/01 Zemědělec – farmář, 1.ročník šk.r.2013/2014.

Základní údaje o žákovi, podstatné pro řešení problému:

Žák s intelektem v pásmu širšího průměru, s projevy ADD, hypoaktivního typu. Má pomalejší pracovní tempo a problémy s udržení pozornosti. Velké obtíže má se čtením a s cizím jazykem všeobecně. Je v péči neurologie, medikován. Kvalitně pečující rodinné prostředí.

Pedagogická diagnóza ve třídě:

V září nastoupil do nového kolektivu (1. ročník SOU). Ve třídě se jeví jako tichý, hodný, ochotný pomoci druhým a velmi přátelský. Má pomalé pracovní tempo, se zvýšeným úsilím a navýšením časového limitu zadané úkoly převážně dokončí. Obtíže se projevují v čtení, v porozumění zadaného úkolu – ČJ, AJ, M – řešení slovních úloh.

Potřebuje časté povzbuzení, má radost z každého úspěchu.

Cíle IVP:

Zvládnutí učiva v rozsahu ŠVP na základě vhodného uzpůsobení podmínek výuky – zásad práce se žákem. Úleva v množství učiva není předpokládána.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zásady práce se žákem:

AJ:

- akcentování ústního projevu,
- důraz na osvojení elementárních komunikativních dovedností v jazyce,
- využívání počítačového programu: Jazyky bez bariér.

Odborné předměty:

- dostatek času na přípravu,
- preference ústního prověřování vědomostí,
- v případě neúspěchu při písemném zkoušení, bezprostředně ústně ověřit skutečný stav vědomostí a ten ohodnotit.

Dyslexie:

- omezit hlasité čtení před třídou,
- čtení s porozuměním,
- rozvoj řečového projevu – mluvní pohotovosti,
- časová tolerance – respektování osobního tempa.

Pokud je na žáka vyvíjen nepřiměřený tlak, objevují se chyby, které se při časové toleranci objevují již zřídka (obtíže v rozlišování tvarově podobných písmen). Vzhledem ke konzultaci, která proběhla se školním, poradenským pracovištěm ZŠ kterou žák navštěvoval, nemusí existovat obava, že časová tolerance bude vést k lenošení a výmluvám.

- vždy se přesvědčit, zda rozumí zadaným instrukcím, případně poskytnout návodní otázky a postupy.

Dysortografie:

- preference ústního prověřování vědomostí,
- umožnit používání tabulek (přehledy gramatiky),
- při psaní delších slohových prací využívat notebooku s aktivovaným korekčním programem (důležité je, zda žák dokáže vyjádřit myšlenku, dodržet slohový útvar, vhodně volí jazykové prostředky),
- preferovat cvičení s doplňováním oproti diktátům (předtištěný diktát).

ADD:

- eliminace striktních časových limitů,
- nehodnotit to, co chlapec nestihne vypracovat,
Nedostatečná schopnost udržet pozornost žádoucím směrem po určitou dobu.
U koncových hodin dne se projevuje zvýšeným vyčerpáním a únavou.
- častější kontakt,
- podrobnější vedení,
- ověření zda porozuměl instrukcím,
- dohled nad zápisem zadání.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pomůcky:

- zjednodušené přehledy gramatiky,
- kalkulačka, tabulky,
- počítačový program pro výuku AJ,
- používání notebooku, diktafonu,
- kopírované texty.

Způsob hodnocení a klasifikace:

- číselné hodnocení,
- časté využívání pochvaly,
- zvýraznění motivační složky hodnocení.

Organizace a speciální péče:

Zajišťuje Ing.Xxxxx, třídní učitelka ve spolupráci s Mgr.Xxxxx, výchovnou poradkyní. V případě nepochopení učiva má žák možnost využít všech pedagogů přímo ve výuce případně v konzultačních hodinách. S rodiči byla probrána nutnost přetrvávající pravidelné každodenní přípravy.

Spolupráce s rodiči:

Velmi dobrá úroveň, jde o podnětné a kvalitně pečující rodinné prostředí. Rodiči seznámeni s IVP. Možnost konzultací s školním poradenským pracovníkem.

Spolupráce žáka:

- viditelná příprava na vyučování,
- pravidelná školní docházka,
- aktivita při vyučování v rámci možností.

Informace dalším učitelům:

SPU se promítá do všech předmětů. Ve všech předmětech je třeba nezadávat příliš dlouhé úkoly, tolerovat pomalejší tempo. Znalosti ověřovat více způsoby.

Kontrola IVP:

leden 2014, červen 2014

Spolupráce s PPP:

PhDr.Xxxxx

V .....

Dne .....

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Grantový projekt
Vzdělávací program pro učitele – výchovné poradce
(CZ.1.07/1.3.48/02.0013)

Výstupní práce e-kurzu

„Tvorba kazuistiky žáka“

K3 - Práce zařazená do Sborníku dobré praxe

*Kazuistika žačky 3. ročníku gymnázia
procházející krizí v období adolescence
(sebevražedné myšlenky,
sebepoškozování)*

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Zpracoval(a): Xxxx Yyyy

Dne 21. 8. 2014

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEZNAM PŘÍLOH

1. Autentický přepis rozhovoru se Zorou
2. Autentický přepis rozhovoru s otcem
3. Dotazník B3
4. Povídka
5. Obrázek
6. Rozhovor s jádrem třídy
7. Záznam o rozhovoru s třídním učitelem

Příloha 1

Autentický přepis rozhovoru se Zorou (10.3.2014)

výchovný poradce (VP), Zora,

VP: „Je ti dobře, Zoro?“

Zora: „Jo, to bude dobrý.“

VP: „Takže teď ti moc dobře není?“

Zora: „To se spraví?“

VP: „Zorko, i záporná odpověď se správná, pokud vyjadřuje to, co teď cítíš.“

Zora: „Já nechci nikomu přidělovat starosti s tím, jak mi je.“

VP: „Posaď se a pověz mi, co se děje, že jsi tak nešťastná.“

Zora: „Stejně nemáte čas, budu vás jen nudit nějakýma kecama pubertáčky.“

VP: „Zorko, dneska už neučím, času mám dost a opravdu mě zajímá, proč poslední dobou už nejsi tak veselá, jak jsi bývala.“

Zora: „Já to skončím a bude pokoj.“

VP: „Co skončíš, školu?“

Zora: „No, to taky.“

VP: „Máš z něčeho strach, ubližuje ti někdo ve škole, doma?“

Zora: „Ne, já jen... (pláče) ... už nemám sílu na nic, nemá to cenu.“

VP: „Klidně plač, uleví se ti, chce mi o tom vyprávět?“

Zora: „Já už nechci dál, včera jsem si chtěla něco udělat, už nemůžu.“ (pláče)

VP: „Chtěla sis vzít život?“

Zora: „Jo, jsem jen na obtíž, i když něco udělám, je to špatně, naši by se na mě aspoň nemuseli dívat.“

VP: „A co Nelinka? (mladší sestra, 2 roky)“

Zora: „No, tak to by byla asi jediná, komu bych chyběla.“

VP: „Rodičům určitě taky a Matoušovi (mladší bratr 10 let) a vůbec všem. Zkusíš mi vysvětlit, proč jsi to chtěla udělat?“

Zora: „Já .... (pláče, následuje objetí) ... děkuju, já nejsem k ničemu. Nic mi nejde, jsem zruída, já vás nechci otravovat. Nezlobte se.“

VP: „Vůbec se nezlobím, jak tě napadlo, že jsi k ničemu?“

Zora: „Vždyť se na mě podívejte! Já mívám takový blbý nálady a máma včera ...., no to je jedno, prostě to nemá cenu.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- VP: „Zorko, tohle je moc vážné, vzít si život je nezvratná věc. Stalo se něco doma?“
- Zora: „No, pohádala jsem se s mámou, ale to s tím tak nesouvisí. Já, to už je dlouho, já to už zkoušela dřív.“
- VP: „Už sis chtěla dřív vzít život?“
- Zora: „Jo.“
- VP: „Zorko, život je to nejcennější, co máš, jsi mladá, zdravá, proč by sis chtěla vzít život? Vždyť se docela dobře učíš, angličtina ti jde dokonce moc pěkně, hraješ na saxofon, to bych taky chtěla umět a prý taky píšeš povídky, to mi nikdy nešlo.“
- Zora: „No, to jo, ale jinak jsem k ničemu a i ty povídky jsou ....“
- VP: „To ti přijde málo? Kolik tvých spolužáků hraje na nějaký hudební nástroj, má dobré známky a ještě píše povídky? Pošleš mi nějakou povídku?“
- Zora: „Asi ne, nebude se vám líbit.“
- VP: „To nevíš, dokud Ti to neřeknu, třeba bude.“
- Zora: „No, pak řeknete, že je pěkná, abyste mi udělala radost.“
- VP: „Ne, řeknu Ti, jak se mi líbí, ale až co si jí přečtu. Tak pošleš mi jí?“
- Zora: „Tak jo, stejně jí nebudete číst.“
- VP: „Něco si slíbíme, jo? Já ti slíbím, že si tu povídku dnes večer určitě přečtu a ty mi slíbíš, že neprovedeš nějakou hloupost, ano?“
- Zora: „Tak jo. Můžu vás ještě obejmout?“ (opět pláče)
- VP: „Samozřejmě, neboj, to bude dobrý, nic se nejlí tak horké, jak se to uvaří, věř mi. (dlouhé objetí) Máš zítra čas o velké přestávce?“
- Zora: „Ano.“
- VP: „Tak za mnou přijď do kabinetu a popovídáme si o tvém psaní, jo? Je ti už líp?“
- Zora: „Jo, děkuji, tak zítra.“

Příloha 2

Autentický přepis rozhovoru s otcem (11.4.2014)

- výchovný poradce (VP), otec, třídní učitel (TU), Zora

VP: „Dobrý den, těší mě, že vás poznávám.“

otec: „Dobrý den.“

VP: „To, že jsem Vás pozvala do školy je zcela standardní záležitost. Ráda bych si s Vámi promluvila o Vaší dceři Zorce. Poslední dobou není ve své kůži, trochu se zhoršila v učení. Nepozoroval jste vy nějakou změnu?“

otec: „Ne, no tak holka je v pubertě, jednou má lepší den, jindy horší. Ale jinak je, myslím, v pohodě.“

VP: „Nám se zdá, že poslední dobou je více v nepohodě než v pohodě a rádi bychom jí pomohli.“

otec: „No, ona mívá ty svoje splíny, je zalezlá, nemluví, ale vždycky jí to pak přejde. Ona si moc nenechá do ničeho mluvit. Vždycky byla hodně samostatná. Už jako malinká, ne jako naše další děti. Zorka už jako dvouletá si nechala věci vysvětlit, s ní jsem vždycky mluvil jako s dospělou. To syn, ten ..., tomu musíte všechno opakovat dokola a malá je malá.“

VP: „Mluvil jste s ní někdy v poslední době o tom, jak se cítí?“

otec: „Jo, ale ona vždycky jen odsekne, že dobrý.“

TU: „Já vás nechci nijak strašit, ale my máme bohužel indicie na sebepoškození.“

otec: mlčí

VP: „To je moc vážná věc a proto bychom rádi spolupracovali a Zorce co nejlépe pomohli, čím více nás na to bude, tím lépe. Vás jsme chtěli informovat a poradit se, jak jí nejlépe pomoci. Víte, že jsme jí poslali do Magdalény (krizové centrum.) Mluvil jste s ní o tom?“

otec: „Jo, já se ptal, ale ona řekla, že dobrý.“

VP: „Napadá Vás, jak Zorce pomoci? Nechtěl byste třeba zavolat do krizového centra a promluvit si s paní psycholožkou? Ta totiž se Zorkou mluvila i o možnosti konzultace s psychiatrem, vzhledem k závažnosti problému.“

otec: „No, tak to bych asi mohl.“

VP: „Když dovolíte, já bych teď zavolala Zorku a přizvala ji k nám, mohu?“

otec: „Když myslíte.“

VP: „Zorko, my jsme mluvili s tatínkem o tom, že nejsi moc šťastná a že bychom Ti rádi pomohli. Nechceš nám říct, jak bychom Ti mohli nejlépe pomoci?“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zorka: „Já, to zvládnou sama, já myslím, že tohle celý je úplně zbytečný ..... (rozpláče se). Já vás do toho nechci zatahovat, máte svoje starosti ....“

VP: „Zorko, všichni, kdo tu jsme, jsme se rozhodli dobrovolně a samostatně z vlastní vůle, chceme ti pomoci, tak nám nebraň.“

Zorka: „Já musím ... (pláče, chvěje se) nesmím bejt takovej srab a loser, musím to zvládnout...“

TU: „Někdy člověk věci nezvládne sám.“

Zorka: „Já od vás žádnou pomoc nechci, jsem zrůda, to je moje věc.“

VP: „Nesmysl, jsi teenager, který se nezvládá orientovat ve svých emocích. Přerod na dospěláka může být hodně náročný a vůbec není žádná ostuda si nechat pomoci a poradit, když se dostanu do situace, že nevím, jak dál. My všichni Ti chceme pomoci, ale nechceme jít proti tobě, takže pokud se společně dohodneme na něčem, co Ti bude vyhovovat, bude to tak nejlepší, ale musíš nám pomoci sama.“

Zorka: mlčí, chvěje se a pláče

VP: „Tatínek říkal, že by s Tebou zašel do krizového centra a promluvil si s paní psychologkou. Je to v pořádku?“

Zorka: kýve hlavou, že ano

VP: „Tak tady je číslo na paní psychologku, volejte raději dopoledne.“

otec: „Děkuji.“

VP: „Zorko, kdy půjdeš znovu na sezení?“

Zorka: „Příští středu, jsem objednaná na druhou, abych stihla hudebku.“

VP: „A co teď cvičíš? Pořád toho Schuberta?“

Zorka: „No, vono je to strašně těžký a koncert bude brzy.“

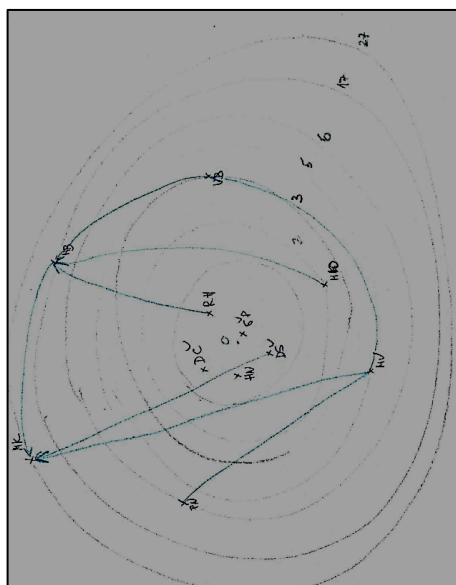
VP: „Pane Xxxx, máte štěstí, že máte takhle talentovanou dceru. Koncert je koncem května, tak to se tam určitě uvidíme, že?“

otec: „No, ano.“

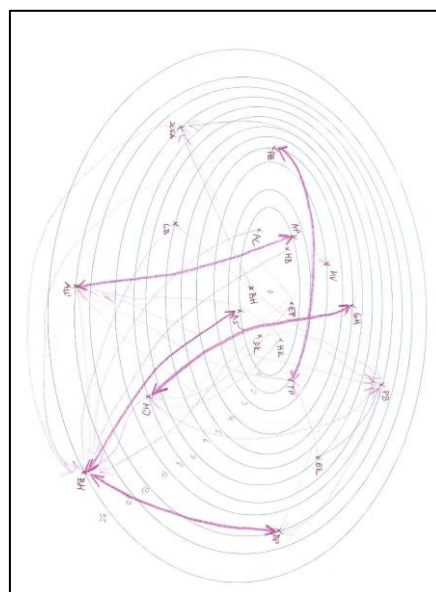
VP: „Tak pokud nemáte žádné další dotazy, mohli bychom si popřát pěkný víkend.“

Příloha 3

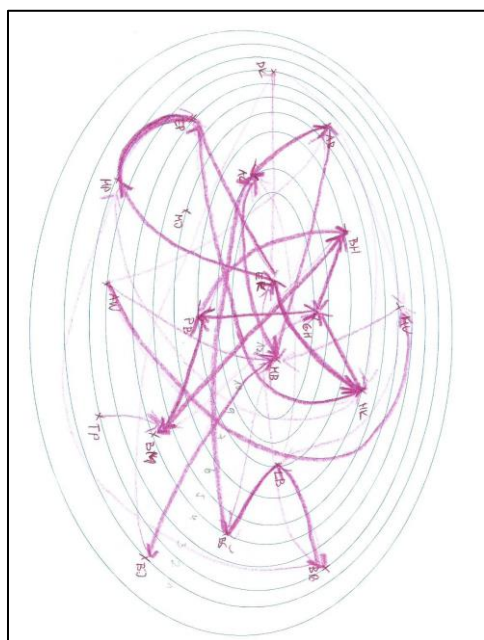
Dotazník B3

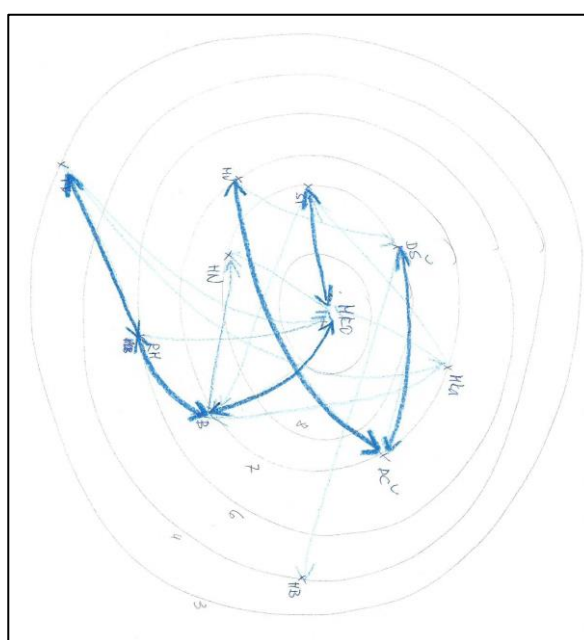
obr. č. 1 – Záporné orbity, chlapci, třída 2.B

obr. č. 2 – záporné orbity – dívky, třída 2.B

obr. č. 3 – kladné orbity – dívky, třída 2.B

obr. č. 4 – kladné orbity chlapci, třída 2.B

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka B-3 – kvantitativního rozboru

Třída		2.B	
Počet žáků		31	
Počet zúčastněných		30	
v %		96,8	

Kladné pocity	(5-35)	z otázky 5 - aritmetický průměr	475	15,8
Kvalita kolektivu	(0 - 5)	z otázky 4 - aritmetický průměr	86	3,0
Pocit bezpečí	(1 - 7)	z otázky 5 - ar. průměr 1.řádku	64	2,2
Pocit přátelství	(1 - 7)	z otázky 5 - ar. průměr 2.řádku	86	3,0
Atmosféra spolupráce	(1 - 7)	z otázky 5 - ar. průměr 3.řádku	104	3,6
Pocit důvěry	(1 - 7)	z otázky 5 - ar. průměr 4.řádku	112	3,9
Pocit tolerance	(1 - 7)	z otázky 5 - ar. průměr 5.řádku	107	3,7

Ve třídě je nešťastný žák	ano:	z ot.4 - procenta odpovědi ano	27	0,9
Ve třídě je ubližovaný žák	ano:	z ot.4 - procenta odpovědi ano	9	0,3
Do třídy se těším	ano:	z ot.4 - procenta odpovědi ano	27	0,9
Někdo mi pomůže s problémy	ano:	z ot.4 - procenta odpovědi ano	27	0,9
Problémy řešíme v klidu	ano:	z ot.4 - procenta odpovědi ano	17	0,6

Příloha 4

Povídka „Skřivánek z papíru“

„Poslouchejte, madam, nemyslím si, že je to zrovna nejlepší nápad. Váš syn...“ Mladý lékař se nervózně ošil ve svém křesle a vytřeštěným pohledem sledoval ženu před sebou.

„Můj syn je cvok, doktore.“ Její hlas byl děsivý. Postrádal jakékoliv emoce. Jakýkoliv náznak mateřství.

Seděl na zemi. Stulený do klubíčka, nohy pevně přitisknuté k hrudi si objímal až příliš hubenými pažemi a bradu měl položenou na do krve rozedřených kolenech. Oči zavřené. Houpal se dopředu a dozadu. Zdálo se, že nevnímá. Přesto však viděl a slyšel víc, než ostatní. Před ním ležela hromádka věcí. Na první pohled neměly nic společného. Vlastně ani na ten druhý. Jenže, co ve skutečnosti dává smysl? Co je skutečnost? Jen další příliš živá a nepodstatná součást snu?

Otevřel oči a zadíval se na věci před sebou. Na bledých rtech mu pohrával drobný úsměv.

„Ale léky mu mohou spíš uškodit, než pomoci. Je to ještě dítě. Vyro-“

„Hlavně mi neříkejte, že z toho vyroste!“ vyštěkla žena na doktora.

„Já osobně nevidím žádný důvod mu ty prášky dávat...“

Věděl, že má jen málo času. Za chvíli přijde maminka a všechno se stane poněkud... zastřeným. Rychle se natáhl pro starý a zmuchlaný papír, co kdysi býval lákavým plakátem. Chvíli si ho prohlížel. Posadil se do tureckého sedu a pokoušel se papír co nejvíce vyhladit. Vracel mu něco z původní krásy. Začal ho skládat v jednotlivých a dobře promyšlených tazích.

„Nechápejte mě špatně, doktore, ale Vy o *mém* synovi nevíte naprosto nic. Potřebuje své **léky!** Já potřebuji, aby měl své léky,“ zasyčela žena podrážděně. Z jejího postoje vyzařovala elegance někoho, kdo vyrostl v rodině, která až příliš lpěla na svých starých tradicích.

„Já to myslím vážně, madam. Váš syn je ještě malý. Představivost je u dětí jeho věku naprosto normální. Pokud by mě něco znervózňovalo, bylo by to, kdyby ji neměl.“

„Napište mu jeho léky, *doktore,*“ zavrčela, „nebo je tohle váš poslední ordinační den.“ Zvedla se z křesla a začala odcházet. U dveří se ještě otočila na mladého doktora a zadívala se mu do očí. Byl to jen krátký okamžik. Nakonec odešla. Dveře do tíživého ticha hlasitě bouchly. Výchružka zůstala vyset ve vzduchu.

Vlaštovka. Jednoduchá a primitivní papírová vlaštovka. Bříšky prstů pomalu přejížděl po struktuře zmuchlaného a potřhaného papíru. Cítil jemná peříčka skřivánka. Papír pod jeho prsty šustil. Sadem se rozléhal jemný zvuk ptačího zpěvu.

Smích mu ze rtů sklouznul naprosto přirozeně. Cítil se na chvíli volný. Na chvíli šťastný. V posledních měsících byly tyto okamžiky vzácné. Vlastně měl pocit, že se mu to jenom zdá. Rozhlédl se kolem sebe. Stromy v jejich ohromném sadu se k sobě nakláněly a důvěrně si šeptaly pradávne a lidem už dávno zapovězené příběhy. V jemném mlžném oparu lehce tančily poloprůsvitné víly. Měkké paprsky podzimního slunce se proplétaly mezi posledními nespadanými listy. Měl pocit, že opět zírá na vitráže v tom obrovském kostele, kam ho musí s maminkou chodit každou neděli. Ale tohle bylo krásnější.

„Kde jsi, Bille?“ Podivné skřehotání narušilo kouzelnou atmosféru daného okamžiku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chlapec se ohlédl a spatřil svou matku, jak jde pomalu k němu. Maminka mu vždycky připadala jako chladná královna překrásného království, která ho miluje, i když to nedává nijak najevo...

„Bille! Co zase děláš na té zemi?!“ Jenže poslední dobou byl mamčin hlas někým proměněn na šílený skřek ošklivé stařeny. Z jejich doteků šel skutečný chlad. Z jejího jednání nebyla cítit ani špetička lásky. Bill se bál. Pohlédl na papírovou vlaštovku, kterou pevně svíral prsty. Rychle se napřáhl a hodil ji do vzduchu. Jeho skřivánek roztáhl křídla a letěl vstříc volnosti.

„Bille! Okamžitě se zvedni a pojď se mnou!“ křičela jeho matka, která už stihla dojít až k němu. Popadla ho za ramena a zatřásl jím.

„Bože! Jak to zase vypadáš? Co ta kolena? A ty kalhoty?! Kde jsi zase vzal ty krámy?!? Bille! Kolikrát ti mám říkat, abys toho nechal! Co si pomyslí sousedé!“ Matčin hlas bodal jako dýky. „Jdeš se mnou, mladý muži! Tohle musí přestat! Hned!“ Vytáhla Billa na nohy a táhla ho směrem k obrovskému a starému domu. Chlapec se naposledy ohlédl po skřivánkovi.

„Leť ptáčku, leť,“ zamumlal zpěvavým hlasem. Nevšiml si, že vlaštovka daleko nedoletěla. Skřivánek klesnul k zemi.

„Musíš spolknout svoje prášky, Bille,“ pobídla ho sestřička v bílé uniformě. Nikdy se neobtěžoval zapamatovat si její jméno. Chlapec spolknul nabízené léky, zapil je vodou z kalíšku, který byl na tácu hned vedle prášků, a zavřel oči. Zkoušel se podívat z okna a vidět něco tajemného. Viděl jen mříže a ušmudlané sklo. Zkoušel vzít do ruky papír a poskládat skřivánka. Viděl jen papír starých novin a z něho poskládanou vlaštovku. Chlapec se stulil do klubička na kovové posteli.

„Jsi moc hodný a šikovný chlapec, Bille. Tvoje maminka se za tebou přijde dnes odpoledne podívat a ty jí můžeš říct o všem *normálním*, co jsi dnes viděl a dělal,“ řekla sestřička s přehnaným veselým v hlase a zvláštním důrazem na slovo normální. Bouchly dveře. Chlapec se schoulil ještě více, pevně k sobě tisknul víčka a rty se mu chvěly, jako kdyby se pokoušel zpívat nějakou písničku. Jenže z jeho úst nevyšel ani sebemenší náznak zvuku. Za zavřenými víčky viděl, jak se veškeré vitráže poskládané z listů starých jabloní a hrušek bortí na zem. Bez sebemenšího hluku se tříští. Viděl víly, jak v mlze na ty střepy šlapou a jejich drobná chodidla se obarvují karmínově rudou. Viděl svého skřivánka, jak se snaží letět vysoko k obloze, ale něco ho táhne dolů.

Ramena se mu otřásala vzlyky.

Měsíce se za oknem míhaly v šílené rychlosti. Z apatie ho vytrhával pouze ostrý zvuk matčina příšerného hlasu. Když zavřel oči, viděl tmu. Podíval se na papír a viděl papír. Toho dne, kdy poskládal vlaštovku, co zůstala vlaštovkou, jel zpátky do starého a tajemného domu. Ten dům už byl prostě jenom starý.

Bill stál v sadu a rozhlížel se okolo sebe. Marně se snažil vyvolat kouzlo obyčejných věcí. Necítil nic. Vedle něho se postavil jeho otec, na sobě měl jeden z těch na míru šitých obleků. „Vítej ve světě dospělých, dítě.“ *Bez kouzel. Kde obyčejné věci jsou obyčejnými věcmi. Kde všichni jsou mrtví.*

Příloha 5

Obrázek

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 6

Rozhovor o třídě se skupinou žáků 3.B

Postup:

Vybrala jsem 3 studenty (Honza, Martin a Vašek; JN, MK, VB) a 4 studentky (Pája, Barča, Barunka a Gabča; PB, BH, BM, GH) podle výsledku B3 a požádala je o rozhovor. Sešli jsme se nejprve v učebně zeměpisu, poté jsme v rozhovoru pokračovali během hodiny na chodbě. Postupně zazněly v diskuzi tyto otázky:

1. Je vaše třída ucelená?

PB: Když se máme na něčem domluvit, tak moc ne, jsme tak na dvě skupiny

BH: Pak je ještě třetí kolem Daniely

BM: Souhlasím, nejsme ucelení.

GH: Rozhodně, na dvě skupiny – „my“ a pak „Markétina“

VB: Souhlasím.

MK: No, jsme na dvě a pak ale kluci taky ještě na dvě, takže tři.

JN: Hynek má uzavřenou skupinu; Míra, Dan, Bára to je zase jiná.

2. Jste jako kolektiv aktivní?

PB: Půl roku se nic neděje, od té akademie. Jsou lidi jako Markéta, kteří jsou totálně mimo.

BH: No, ale Markéta je fajn, hodná, vždycky pozdraví, ale neúčastní se.

BM: Někdo je aktivní, někdo ne. To ne nedá říct jako kolektiv.

GH: No, každéj to má jinak.

VB: Dohromady pak něco dáme.

MK: Ale jako 10 lidí nejede na výlet, tak to asi něco říká, ne?

JN: To je ta skupina kolem Markéty, to je úplně mrtvý.

3. Máte dost prostoru mluvit s třídním profesorem?

PB: V pohodě.

BH: Von sám za náma chodí.

BM: Když chceme máme prostor, umí s náma mluvit.

GH: Na začátku hodiny v pátek.

VB: Jo.

MK: Taky, ale radši si stěžuju tady klukům.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JN: Normálně

4. Doporučte tři změny, které by přispěly ke zlepšení klimatu školy?

PB: By se učitelé mohli snažit jako chodit na maturitáky, měli by mít víc pochopení. Pořád jen něco píšeme, pořád informace, data, vůbec není prostor pro povídání si. By se měly změnit osnovy, aby na to byl prostor, jako jak jsme byli v Dánsku. Tam v pohodě diskutují. Třeba kdyby bylo v automatech víc čokolády, aby byli učitelé míň ve stresu.

BH: Je tu zima, teda jako v zimě a v létě je zase horko, všem to vadí.

BM: Mělo by být víc akcí, co nejsou jen pro jednu třídu, se vůbec neznáme.

GH: Jo, seznámit se mezi třeba s áčkama, víc společných akcí. A taky učitelé by měli být tolerantnější, když třeba někdo byl reprezentovat školu a pak se potřebuje druhý den omluvit. To je trochu divný, že se škola chlubí výsledky studentů, ale druhý den naperou písemku.

VB: Mě to nepříjde, není potřeba víc akcí, prostě kdo chce, tak někam jde.

MK: Já mám sportovní akce, tam ty lidi poznám. Já bych zrušil přezouvání, to by všem prospělo.

JN: Zrušit společenky, lepší sportovní zázemí, by si užili i učitelé.

5. Doporučte tři změny, které by přispěly ke zlepšení klimatu třídy?

PB: Není potřeba, to nejde, aby bylo všude všem 30 lidí. Jsme každéj jinej.

BH: Není to o akcích, nikdo není sám. Jako Bára ze začátku byla, ale teď je to dobrý, se moc zlepšila, ona chce být takhle.

BM: Myslím, že jsou všichni spokojený, kdo se chce bavit, tak se baví.

GH: Jako v Dánsku, kde škola doplatí, když někdo někam nemůže, aby mohli jet všichni. Ne jako na hory půlka lidí nemohla kvůli penězům. Nebo teda – prostě akce, který si všichni můžou dovolit.

JN: Tak ta Sázava je třeba dobrá ale pak máte lidi, jako David, co říknou, že už to jel dvakrát a nejedou – prostě tady nic nepomůže, to není o penězích.

VB: Kolektiv je v pohodě, nemám potřebu dalších akcí, je jich dost, není nabroušená atmosféra.

MK: Třeba by něco mělo být povinný, aby prostě museli jet všichni, by se jim to líbilo, by nás to třeba dalo víc dohromady.

6. Myslíte si, že jsou ve třídě studenti, kteří by raději vyměnili třídu?

PB: Někdo možná.

BH: Nevím.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

BM: Nevím.

GH: Nevím, asi ne.

VB: mlčí

MK: krčí rameny

JN: Pája by chtěla do 6A8 (za přítelem), za chytrějšíma na osmiletý gympl. smích

7. Myslíte si, že je ve třídě někdo, kdo potřebuje pomoc?

PB: No, tak jednoznačně Zora.,i když Hanička se ztrácí, Míra je zase velkej stydlín.

BH: Každý občas potřebuje, zase Míra s Bárrou se umí prosadit. Maj svůj svět, myslím, že nechtěj pomoci.

BM: Zora je divná, asi jo, ale to je těžký.

GH: Hanička ta má problém, není spokojená, má i zdravotní problémy – ale my jí jako nepomůžem, to je jinde.

VB: Zora, ale vona nechce si nechat pomoci.

MK: Tak s češtinou každej. smích No a Hanka se prej učí celou noc a stejně nezvládá, já nevím, jí nevidím do hlavy.

JN: Když to je těžký, tak někdo prostě chodí pozdě, pak zas odjíždí, některý lidi vůbec neznám, nevím, jestli potřebujou pomoc.

8. V čem vidíte příčiny jejich nespokojenosti? Co jim můžete poradit?

PB: Tak Hanka by měla změnit školu, nehrotit to na gymplu, není zdaleka ten nejlepší jezdec v republice, prostě si přiznat, že stačí zemědělká.

BH: No, jednoznačně, takhle to nemůže dlouho vydržet. Nebo si jako musí říct, že prostě některý předměty vypustí a bude se soustředit jen na ty, co jsou pro ní důležité, jako bižule.

BM: Tak Zora musí někam k odborníkovi, k psychologovi, někdy je fakt divná, se směje jak Divá Bára a někdy zase jen mlčí a vůbec se nebaví.

GH: Hanka by si měla změnit režim. Jeden den v tejdnu nejezdít, nebláznit, jeden den si odpočinout, odpoledne se učí, aby to pak zvládla, organismus si odpočine.

MK: By si měla najít kluka, by byl pokoj.

BH: No, to by jí asi pomohlo. (smích)

VB: Tak Hanka je magor, chodí na posledních hodinu v rajtkách, aby nepromarnila čas převlíkáním, to je už jako moc, ne?

MK: Zora už je lepší, někdo říkal, že někam chodí, je to znát.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JN: Tak Zora, by se měla soustředit na sebe, neprudit ostatní a nehádat se a nemlátit nikoho, i když to teda dělá jen Mírovi a občas Žábě, ten si to ale zaslouží.

BH: No, ale vyprat oblečení by si teda mohla, se vedle ní někdy nedá bejt, to je fakt hrozný.

GH: Jo, ale včera měla úplně novou blůzu.

BH: A ty vlasy, by si mohla umejt a vůbec ta hygiena, to je děs.

GH: Dneska vypadala celkem dobře, měla vlasy nahoru.

MK: Tak vlasy to nezachráněj, že jo. Ale měla by se taky snažit, když se s ní lidi snažej mluvit. Ale vona je furt tak negativní, teď je furt našťvaná a s nikým se nebaví.

BH: Ale je to teď lepší než to bylo. Občas je v pohodě, na češtině včera se obhájila a mluvila moc hezky.

PB: Jo, to mě taky překvapila, byla taková jako vyrovnaná.

JN: Říkal Kašik, že prej na základce dostávala totální sodu, takže prej tady je to lepší.

MK: Taky Míra, ten je jako v pohodě, ale měl by víc jezdit ven, chodit na akce.

BM: Ale on nechce, jemu to takhle vyhovuje, nemůžou všichni všude chodit. Prostě on je takovej, nemyslím, že mu něco chybí.

9. Je s vámi pan třídní profesor spokojen?

PB – z hlediska fyziky nic moc.

BH – No, myslím, že ho mrzí, že nám to nejde.

GH – On se tak snaží a to nás třeba nesrovnává s áčkem (2A), občas teda řekne, že měl i horší třídy.

BM – Já myslím, že nejde o to, že nám nejde fyzika, ale že jsme laxní a takoví rezistentní.

JN – Tak asi nejvíc ho mrzí, když se někdo učí něco jiného o fyzice.

PB – Fakt, že jo. Některý lidi to dělaj tak okatě, maj na lavici třeba zemák a vůbec nedávaj pozor, to je trapný, kdyby aspoň pod lavicí.

MK – A ještě maj takový dotazy, jako: bude to v testu? a když řekne, že ne, že je to jen taková zajímavost, tak si začnou dělat třeba úkoly na jinej předmět a tak.

GH – Ale je super, on nikdy nekřičí, nezlobí se na nás, jen myslím, že je mu to fakt líto.

VB – No, ale myslím, že kdybychom udělali nějakej průšvih, že bude hořkej – jako přísněj.

PB – Jedná s náma jako s dospělejma, jestli to na výletě po, tak asi bude zlej.

10. Oznámkujte vaši třídu 1 -2 -3 -4 – 5 podle kritérií:

a) vztahy chlapci – dívky: 2

PB 2, BH 2, BM 2, GH 2, VB 2, MK 2, JN 2

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

b) přátelská atmosféra ve třídě: 1,4

PB 2, BH 2, BM 1, GH 1, VB 2, MK 1, JN 1,

c) studijní úspěšnost třídy: 3

PB 3-, BH – 3, BM 3, GH 3, VB3, MK 3, JN 3

d) možnost otevřené diskuze s třídním učitelem o třídních záležitostech: 1

PB 1, BH 1, BM 1, GH 1, VB 1, MK 1, JN 1

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 7

Záznam o rozhovoru s třídním učitelem

Třídní profesor Mgr. Kamil Xxxx zná třídu od 27.8. 2012, kdy společně odjeli na orientační pobyt před začátkem školního roku. Jedná se o mladého pedagoga, který působí na našem gymnáziu teprve čtvrtý rok, třídním učitelem je poprvé. Na gymnáziu vyučuje fyziku a fyzikální semináře.

Co se týče možnosti získání osobních údajů o žácích má třídní učitel možnost nahlédnout do evidence (karty) jednotlivých studentů, kde je evidováno jméno studenta/ studentky, jeho/ její adresa, rodné číslo, číslo mobilního telefonu. Dále jsou součástí evidence základní informace o rodičích, zaměstnání rodičů, číslo mobilních telefonů. Třídní učitel by uvítal informaci o nutném soudním příkazu v případě rozvedených rodičů a také zdravotní záznamy, které se zjišťují pouze v případě, že studenti jedou na výlet, lyžařský či sportovní kurz.

Evidence o třídě z hlediska pozitiv i negativ existuje pouze v podobě zápisů pochval a důtek třídního učitele, ředitele, případně snížené známky z chování. Každá z pochval je slovně formulovaná, tzn. detailně popsáno, za co byla pochvala uvedena, např. úspěch v různých soutěžích.

Podle třídního profesora se o třídních otázkách oficiálně hovoří a diskutuje pouze jednou měsíčně v rámci hodiny fyziky, což je podle něj naprosto nedostatečné, neboť tento časový prostor sotva postačí k vyřešení procedurálních záležitostí, jakou je např. kontrola omluvných listů. Další příležitostí je výběrový seminář, který je určen vždy pouze pro třetinu studentů, takže třídní profesor má prostor hovořit s užší skupinou třídy a věnovat se jednotlivcům. Seminář je dvouhodinový, s velkou přestávkou mezi jednotlivými hodinami, což třídnímu učiteli poskytuje prostor hovořit se studenty většinou nezávazně. Podle jeho slov se zabývají spíše kladnými záležitostmi, studenti se občas rádi pochlubí úspěchy, diskutují o tom, kam vyrazí na výlet, atd.

Mimo vyučování se třída setkává během sportovních turnajů, které žáci pořádají po vyučování. Jedná se o turnaje fotbalu pro týmy chlapců i týmy dívek, dále turnaj v basketu opět zvlášť pro chlapce a dívky. Těchto turnajů se účastní velká část třídy aktivně, zbytek pak pasivně. Dle slov třídního učitele se při této příležitosti studenti výjimečně svěřují s osobními záležitostmi. Většinou je předmětem diskuze samotné sportovní klání či jiné aktuální nezávislé téma, výjimečně se diskutuje o třídních otázkách.

Rodiče žáků vidá třídní profesor osobně během třídních schůzek, které jsou většinou dvakrát do roka. Většina z nich na schůzky chodí pravidelně a komunikace s nimi je bez problémů. Rodiče pěti studentů třídní profesor ještě neviděl, nicméně je s nimi v telefonickém či emailovém kontaktu.

Co se týče studijních výsledků, je třída velmi průměrná. Oproti ostatním třídám na naší škole jsou v ní pouze 4 studenti, kteří měli vyznamenání. Na druhou stranu žádný ze studentů nezaostává a nemá výraznější problémy se studijními výsledky.

Třídní učitel je v kontaktu s výchovným poradcem dle potřeby. Četnost kontaktů s výchovným poradcem je velmi proměnlivá, v případě problémů je velmi intenzivní. Konkrétně v případě Zory se třídní profesor scházel s výchovným poradcem a dalšími pedagogy i několikrát během dne, protože si to situace vyžadovala.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Grantový projekt
Vzdělávací program pro učitele – výchovné poradce
(CZ.1.07/1.3.48/02.0013)

Výstupní práce e-kurzu

„Tvorba kazuistiky žáka“

K4 - Práce zařazená do Sborníku dobré praxe

***Kazuistika žáka 6.ročníku běžné ZŠ
s Aspergerovým syndromem
(sociální a komunikační obtíže)***

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Zpracoval(a): Xxxx Yyyy

Dne 11. 8. 2014

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - přepis rozhovoru s matkou

Příloha č. 2 - přepis rozhovoru s třídní učitelkou

Příloha č. 3 - přepis rozhovoru s asistentkou pedagoga

Příloha č. 4 - přepis rozhovoru s vyučující výtvarné výchovy

Příloha č. 5 - přepis rozhovoru s vyučující fyziky

Příloha č. 6 - zápis z pozorování žáka v hodině matematiky

Příloha č. 7 - zápis z pozorování žáka během cesty na oběd a během oběda

Příloha č. 8 - pracovní list z matematiky, kresba

Příloha č. 9 - vyjádření třídního učitele

Příloha č. 10 - Metodické doporučení pro žáka s PAS

Příloha č. 11 - IVP - Individuálně vzdělávací plán

Příloha č. 12 - Sociometrie

Příloha č. 13 - Projekt Náš David

evropský
sociální
fond v ČR

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 1 – Přepis rozhovoru s matkou

VP: Dobrý den. (podání ruky na pozdrav) Posad'te se.

M: Děkuji. (posadila se)

VP: Paní Xxxx, ráda bych vás požádala o anamnestický rozhovor o vašem synovi Davidovi. V současné době studuji výchovné poradenství a ráda bych náš rozhovor využila jako studijní podklady k vypracování zadané práce.

M: Dobře.

VP: Také bych se ráda dozvěděla něco o Davidovi. Abych porozuměla jeho problémům a mohla Davidovi pomoci v jeho osobním rozvoji. Byla bych ráda, aby se mu ve škole líbilo.

M: Paní učitelko, Davida jste učila, už se známe. Víím, že to s ním myslíte dobře.

(mávnutí rukou)

VP: Děkuji. Ráda bych vás také ubezpečila, že nebudu nikde uvádět žádné osobní údaje.

M: Jasně, ráda vám pomohu. Načetla jsem na netu hodně informací o Davidově poruše. (vážný výraz). Když chodil do školky, bavila jsem se s učitelkou a ta mi říkala, že mluvím jako odbornice a to samé jim přednášeli ve škole. Studovala nějakou pedagogiku, myslím vysokou. (mávnutí ruky). Mám s Davidem bohaté zkušenosti. Všechno jsem si nastudovala sama. Hodně lidí mi řeklo, že bych mohla vo tom přednášet. (smích)

VP: Děkuji, ráda vaše postřehy a zkušenosti využiji. Nebude vám vadit, když si budu během našeho rozhovoru psát poznámky.

M: Ne, klidně si pište. Máte dost papíru? (smích)

VP: Děkuji za vaši vstřícnost.

M: Když byl Davidovi rok, tak jsem si všimla, že je jinej. Pořád spal a dlouho nemluvil. Asi do dvou let. (rozmáchnutí rukama)

VP: Ráda bych se vás zeptala na některé osobní údaje. Jak probíhalo těhotenství s Davidem.

M: Normálně, bylo mi jen špatně.

VP: Vyskytly se nějaké komplikace během porodu?

M: Ne, to ne. Manžel je takovej studenej čumák (skrčení nosu), tak jsem si říkala, jestli má vůbec z mimča radost. (smích) Jo měl radost. Vííte, paní učitelko, on je spíše uzavřený, moc nekomunikuje. Doma mluvím hlavně já. Smích. Já ho musela klofnout. Smích. On se hůře seznamuje, ale děti jsme chtěli. Má hodně přísné rodiče. Vyžadují disciplínu a řád. Musel jako kluk kmitat, vše muselo být na svém místě. Hrozně rád staví různé modýlky. Nejraději letadel a vojenské techniky. Když se s ním chci bavit, tak si jde lepit. (smích) Jeho rodičům se nelíbí, jak vychováváme Davida. Ať má řád. Ale oni s ním nejsou pořád. Někdy je David hrozný, nespolehlivý. No tak na něj někdy křiknu. Taky padne nějaké vulgární slovo, ale nemyslím to špatně. Tak ho hned pohladím. On se hrozně vzteká, nebo se chechtá z ničeho nic a nikdo neví proč. Někdy mě to fakt rozčiluje. (krčí obočí)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VP: Jste vdaná poprvé?

M: Ne, manžel je můj druhej. Ten první byl...raději se nebudu vyjadřovat.(protáhne rty, mávne rukou) Jeho rodiče byli taky divný. Prý jsem byla na ně moc hlučná. (zvednutí obočí, kývání hlavou do stran) První chlap byl jedináček a jeho matka do všeho mluvila. A ještě s nima žila její matka, tak byly v přesilovce. No to sem nemohla vydržet. (zvednutí obočí, kývání hlavou do stran) Tak to skončilo, ale mám s ním dceru. Už je jí 22 let. Nikdo mi to nevěří, každý si myslí, že jsem hodně mladá. Ale už je mi 42 let. (napřímí se) Manželovi by také nikdo nehádal 45 let. Moje máma taky vypadá dobře. To je jediné, co máme společné. No (pauza) nestýkáme se. První tchýně vychovávala mou starší dceru. K Davidovi se chovala hrozně, přišla jsem na to, že ho šikanovala. Asi, když mu byly dva, a taky mu vulgárně nadávala. Tak šla k babičce. (odmlka, chvíli se zahledí z okna) Víte k první tchýni, ta jí proti nám štvála. (odmlka, sklopí oči).

VP: Z druhého manželství mate jen Davida?

M: Ne. Máme ještě dceru. (smích) Tak má David zase sestru. Je jí 5 let. David jí komanduje, to mu jde dobře.(mávnutí prsty). Když se jí něco nepovede, tak jí nadává a umí to. Někdy i vulgárně. S tou starší se nestýká, žije někde mimo naše město. (sklopení očí, poposedne na židli). Studuje prý nějakou vysokou školu. Ale po kom to má, nevím. (smích) První manžel se vyučil řezníkem, tchýně i babka prodávali a já jsem také vyučená. Jsem zvědavá na Davida, chce přednášet na vysoké škole, baví ho děják. (úsměv). Jeho táta má vysokou školu, vystudoval techniku, je inženýr. No a šílí po tom lepení modelů. David také chodil do modelářského kroužku, ale nevydržel tam. (úsměv)

VP: Já musím Davida pochválit za tvorbu dějepisné nástěnky. Paní učitelka na dějepis ho moc chválí. Krásně spolupracuje a má široké okruhy znalostí z historie.

M: No to jo. (smích) To my doma historicky debatujem, když mu řeknu, ať utře nádobí, tak je to hluboká historie.(smích). Paní učitelko, já budu muset mazat domů, ale můžeme zase někdy rozhovorovat. Já mám hodně poznatků a mohu vám ve studování poradit, tak se určitě ozvěte, jo! (vážný výraz)

VP: Ještě jednou Vám děkuji za Váš čas a ochotu a přeji Vám hezký zbytek dne. (podání ruky)

M: Jo, jo taky, taky. Nashle.

Příloha 2 – Přepis rozhovoru s třídní učitelkou

- VP: Ahoj L. Ráda bych se tě zeptala na Davida. Má nějaký výrazný problém se spolužáky, řešila jsi nějaký konflikt?
- TU: No, ani ne. On je provokuje a oni zase jeho.
- VP: Provokuje je nějak konkrétně?
- TU: No, že se často bez příčiny směje a oni ho k tomu provokují. Taky je často napomíná a to se jim samozřejmě nelíbí.
- VP: Nestěžoval si někdy David, že by mu spolužáci nadávali, nebo ubližovali?
- TU: Ne, jenom, že ho provokují. Hlavně dva spolužáci. Mluvila jsem s nimi a vysvětlila jim, že se David odlišuje svým chování a ať ho neprovokují.
- VP: Zlepšilo se to?
- TU: Ne.
- VP: Řešila jsi to nějak znovu?
- TU: Měli jsme třídnickou hodinu a tam jsem to všem znova řekla, ať Davida neprovokují (rozmáchnu rukama)
- Kluci slíbili, že už to dělat nebudou, ale ať je David také neprovokuje. Vysvětlila jsem to i Davidovi. On mi řekl, že kluci zlobí, vyrušují a že se to nedělá.
- VP: Ještě jsem se tě chtěla zeptat, jak David pracuje v hodinách matematiky.
- TU: Pracuje dobře, snaží se. V hodinách mu dopomáhá paní asistentka.
- VP: Spolupracují rodiče se školou?
- TU: Jo, (kýve hlavou) na třídní schůzku chodí maminka a někdy oba rodiče.
- VP: Nosí David pomůcky na matematiku?
- TU: Jo, to jo. Ona je má většinou paní asistentka.
- VP: David má od páté třídy zaveden komunikační sešit. Využíváš ho, zapisuješ do něj?
- TU: Vím, že má David komunikační sešit, ale zapisuje do něj spíš paní asistentka.
- VP: Co do něj zapisuje.
- TU: Zapisuje tam pomůcky, které má mít David na další hodinu.
- VP: Kontrolují rodiče zápisy v komunikačním sešitě? Píší tam informace, třeba co dělá Davidovi v domácí přípravě na matematiku problém?
- TU: Posledně říkala paní asistentka, že nemá dlouho ten sešit podepsaný, a rodiče tam asi nic nepíší. (pokrčí rameny)
- VP: Řešila jsi to s rodiči?
- TU: Zatím ne. Ale budu mamince volat.
- VP: Pracuješ s IVP Davida?
- TU: Jo, mám ho u sebe v deskách.(vyndá IVP z desek a ukazuje)
- VP: Píšeš si k plnění IVP nějaké poznámky?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TU: Ne, zatím vše bez problémů. Ale do budoucna bude David potřebovat zase asistenta.

VP: Myslíš, že mu asistence pomáhá?

TU: Určitě, já bych na něj v počtu třiceti žáků neměla tolik času.

VP: Myslíš, že spolupráce paní asistentky je s Davidem dobrá?

TU: Určitě. David jí má rád a každý den ráno jí vyhlíží.(úsměv)

VP: Moc ti děkuji za rozhovor.

TU: Není za co. (úsměv)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 3 – Přepis rozhovoru s asistentkou pedagoga

VP: Ahoj B. Ráda bych tě požádala o rozhovor o Davidovi.

AP: Určitě, moc ráda. Davídek je milý, šikovný kluk a moc se snaží. Dobře se nám spolupracuje. (úsměv)

VP: V jakých předmětech mu pomáháš?

AP: S Davídkem chodím do hodin matematiky, fyziky, českého jazyky, zeměpisu, výtvarné výchovy a přírodopisu. (úsměv)

VP: V čem má David největší obtíže.

AP: Největší obtíže má Davídek v hodinách matematiky. Nezvládá základní početní úkony, hlavně násobilku, ale ostatní matematické postupy zvládá. Vždy se zarazí právě na násobilce. Já bych doporučila, aby používal kalkulačku. Už jsem o tom mluvila s paní učitelkou na matematiku.

VP: Jak pracuje David v hodinách matematiky?

AP: (povzdech) Hodiny matematiky jsou velký problém. Paní učitelka nezvládá kázeň v hodinách. Žáci jsou hodně hluční a Davida to rozčiluje, tak je okřikuje a oni okřikují zase jeho. Někdy jdeme s Davídkem počítat do volné učebny.(povzdech)

VP: Jak pracuje David v ostatních předmětech?

AP: Problémy má Davídek ve výtvarné výchově. Nenosí pomůcky – zapomíná. (smutný výraz) Paní učitelka zapíše požadované pomůcky na tabuli a já mu to přepisuji do komunikačního sešitu, ale rodiče to nekontrolují a myslím, že by na něj měli lépe dohlédnout. Domluvila jsem se s třídní učitelkou a bude volat mamince. (krčí rameny) Jinak v ostatních předmětech pracuje Davídek úžasně. Znovu opakují, že se snaží. Je to asi také tím, že je v hodinách klid a žáci poslouchají vyučující. Úžasný přístup má paní učitelka na fyziku a myslím, že to Davídka baví. Nejvíce bych řekla, že ho baví dějepis, to se těší, co budou nového probírat. Já s ním do hodin dějepisu nechodím, tak mi to chodí vyprávět. Dobrý přístup má také pan učitel na zeměpis a přírodopis, tam Davídek také nemá žádné problémy. Až na tu matematiku. (smutný výraz) Jo (zvednutí prstu) také ho chválí paní učitelka na angličtinu. (úsměv) Ještě jsem ti chtěla říct, že paní učitelka v páté třídě vypracovala jednoduchý pokyn pro práci s žákem s Aspergerovým syndromem. Já jsem si to na začátku školního roku okopírovala, přečetla a moc mi to pomohlo. Byl to dobrý nápad. (úsměv)

VP: Moc ti děkuji za rozhovor.

AP: Ještě jsem ti chtěla sdělit důležitou věc. Davídek reaguje velmi citlivě na všechny změny. Minulý týden byla změna v rozpisu učeben a Davídka to pěkně vykojelo. Celé dopoledně se rozčiloval, proč jsme nebyli na matematiku v obvyklé třídě. Také jsem si všimla, připadá mi to tak, že Davídkovi chybí taková ta něha. Občas mě pohladí po ruce a řekne mi, že jsem moc hodná.(zvednutí obočí) Víš, tak nevím. (pokrčí rameny) Odmilka. Tak to už je k Davídkovi opravdu všechno.(úsměv, podání ruky)

VP: Já ti ještě jednou moc děkuji.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 4 – Přepis rozhovoru s vyučující výtvarné výchovy

VP: Ahoj M. Ráda by se zeptala, jak pracuje David v hodinách výtvarné výchovy.

VV: Davídek žádné problémy nemá. Pracuje vlastním tempem. Někdy mu zadávám jednodušší práci nebo ho nechám pracovat podle jeho návrhu, co ho baví. Říkáme tomu volné téma. (úsměv)

VP: Je připraven na výuku. Nosí pomůcky?

VV: S pomůckami je problém. Já to dětem napíšu na tabuli, co mají mít na další hodinu za pomůcky. Paní asistentka to zapíše Davídkovi do komunikačního sešitu, ale už jsme to řešili. Rodiče to asi nechtou a paní asistentka říkala, že sešit nepodepisují. Tak, to je těžké. (pokrčí rameny) Musí na domácí přípravu dohlédnout. (plácne rukou do nohy)

VP: Jak se David chová v hodině?

VV: Chování je dobré, jenom když se mu něco nepovede, tak se trochu vzteká. Ale paní asistentka ho uklidní a už se zase směje jako sluníčko. Když mám na chodbě dozor, chodí mi vyprávět, co probírali v dějepise. No a taky mě někdy zkouší, co si pamatuji. (smích)

VP: Také děkuji za rozhovor.

VV: Není zač, a promluv s třídní učitelkou jestli již kontaktovala rodiče. Ať dohlédnou na ty pomůcky.

VP: Určitě to s ní proberu. Ještě jednou děkuji.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 5 – Přepis rozhovoru s vyučující fyziky

VP: Ahoj D. Ráda bych se tě zeptala na Davida. Má nějaké problém v hodině fyziky?

VF: Vůbec. (vážný výraz) Pracuje s paní asistentkou, se kterou spolupracuji na přípravě na hodinu. Učivo zvládá celkem dobře. Jenom slovní úlohy mu dělají trochu problém, ale paní asistentka mu dává dopomoc prvního kroku. Převody jednotek zvládá také celkem dobře. (ukazuje pracovní listy Davida) Jenom občas zapomíná pomůcky. (zvedne obočí) Už jsme to řešili s třídní učitelkou, že by bylo potřeba kontaktovat rodiče. Jinak k Davidovi nemám žádné připomínky.

VP: Co chování Davida v hodině.

VF: Nezaznamenala jsem výrazné obtíže. Jenom když mu něco nejde, potichu si komentuje danou situaci, ale paní asistentka mu skvěle pomáhá a vše s ním pomalu znovu projde. Jinak opravdu žádný problém nemá. (úsměv)

VP: Moc děkuji za informace.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 6 – Zápis z pozorování žáka v hodině matematiky

David vchází do třídy dobře naladěný. Hlasitě pozdraví. (dobré ráno vám přeji, paní učitelko, jsem nesmírně rád, že vás tu vidím) Ptá se, proč sedím v poslední lavici a co se bude dít. Vysvětlím mu důvod mé návštěvy. David považuje mou přítomnost za zajímavou a vypráví zážitky minulé hodiny matematiky. Výrazně se rozčiluje, že byl v hodině zase velký ruch. Jeho řeč je nápadně hlasitá a spisovná. Odloží si aktovku do první lavice v řadě u dveří. Vcházejí další spolužáci. Davida si nevšímají. Hlasitě se baví a pokřikují na sebe. David je okřikuje a nabádá, aby nehlučeli, hrozí prstem. Spolužáci se smějí, komentují, že je ještě přestávka. Do třídy vchází paní asistentka a David ji radostně přivítá a upozorňuje rukou, že tu sedí jiná paní učitelka v poslední lavici. Během přestávky se David pohybuje spíše u dveří a sleduje dění na chodbě. Chůze v mírném předklonu. Hlasitě zdraví a mává na kolem jdoucí vyučující a ptá se, jak se mají a co mají právě za hodinu. Často sleduje hodinky.

Po prvním zvonění prudce vyráží na své místo a připravuje si pomůcky na lavici. Hlasitě hovoří s paní asistentkou. Stále sleduje hodinky. Otáčí se směrem ke mně a usmívá se a mává. Po druhém zazvonění vchází paní učitelka. Celá třída pozdraví. Žáci hlučí, David je okřikuje. Paní učitelka se dožaduje klidu. Žákům je zadáno téma hodiny. David pracuje s paní asistentkou. Rýsuje trojúhelník dle zadání. Manipulace s kružítkem je obtížnější, dopomáhá paní asistentka. Při neúspěchu se David rozčiluje, dává si hlavu do dlaní, vzdychá a hlasitě komentuje. Paní asistentka ho uklidňuje. Dokončuje úkol s paní asistentkou. Paní učitelka rozdává pracovní list na procvičení. David hlasitě komentuje, co to asi bude. Pracovní list vypracovává s pomocí paní asistentky a postup polohlasně komentuje. Ve třídě je klid (pravděpodobně z důvodu mé přítomnosti). Žáci pracují samostatně, paní učitelka žáky obchází. U Davida se nezastaví, nechá ho pracovat s paní asistentkou. Žáci odevzdávají pracovní list. Počítají příklady z tabule. David dopočítává pracovní list. Během výuky se David na mě často otáčí, usmívá se. K závěru hodiny je již ve třídě patrný šum. David dopočítává příklady a okřikuje spolužáky, dožaduje se klidu.

Po zazvonění ukončí paní učitelka hodinu. David se rozčiluje, že nestihl dopočítat jeden příklad. Okamžitě mi to jde sdělit, máchá rukama, klopí oči, vzdychá. Utěšuji ho a chválím, jak dobře pracoval. David se rozesměje a chválí sám sebe. Paní asistentka ho požádá, aby se přesunul do jiné učebny, dopomáhá mu při sbalení pomůcek. Domlouvají se, jaký předmět bude následovat. Společně odcházejí ze třídy. David se se mnou hlasitě loučí a mává rukou.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

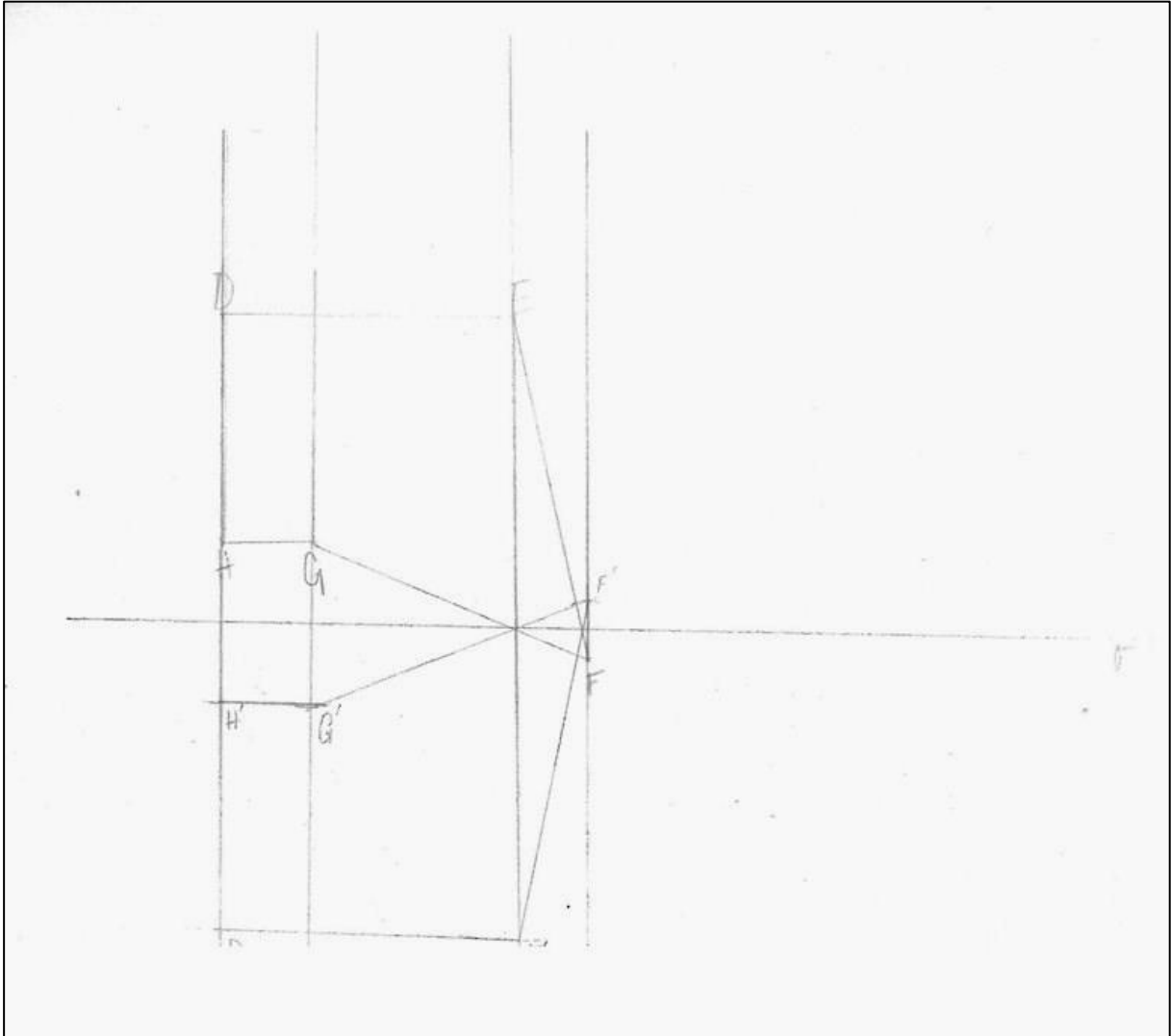
Příloha 7 – Zápis z pozorování žáka během cesty na oběd a během oběda

David odchází ze šatny v budově školy. Na krku má na šňůrce čip do jídelny. Jde v mírném předklonu, často nadhazuje tašku na zádech. Rukou pohazuje šňůrku s čipem. Jde sám. Mluví si sám pro sebe. Během cesty se zastaví u výlohy prodejny a něco komentuje. Potká (pravděpodobně známou) paní, se kterou si povídá, při hovoru klopí oči na zem a pohupuje šňůrkou s čipem. Pokračuje v cestě směrem k přechodu. U přechodu se zastaví, komentuje provoz a přechází. Stále si pohrává se šňůrkou a dívá se směrem na zem. Přichází k jídelně. Před jídelnou si mladší žáci přehazují kšiltovku. David k nim přichází a okřikuje je. Žáci se mu smějí, komentují, co je mu do toho. David se hlasitě rozčiluje, plácá rukama do steh. Chová se spíše jako dospělý. Potká známou paní učitelku a hned jí rozčileně popisuje celou situaci.

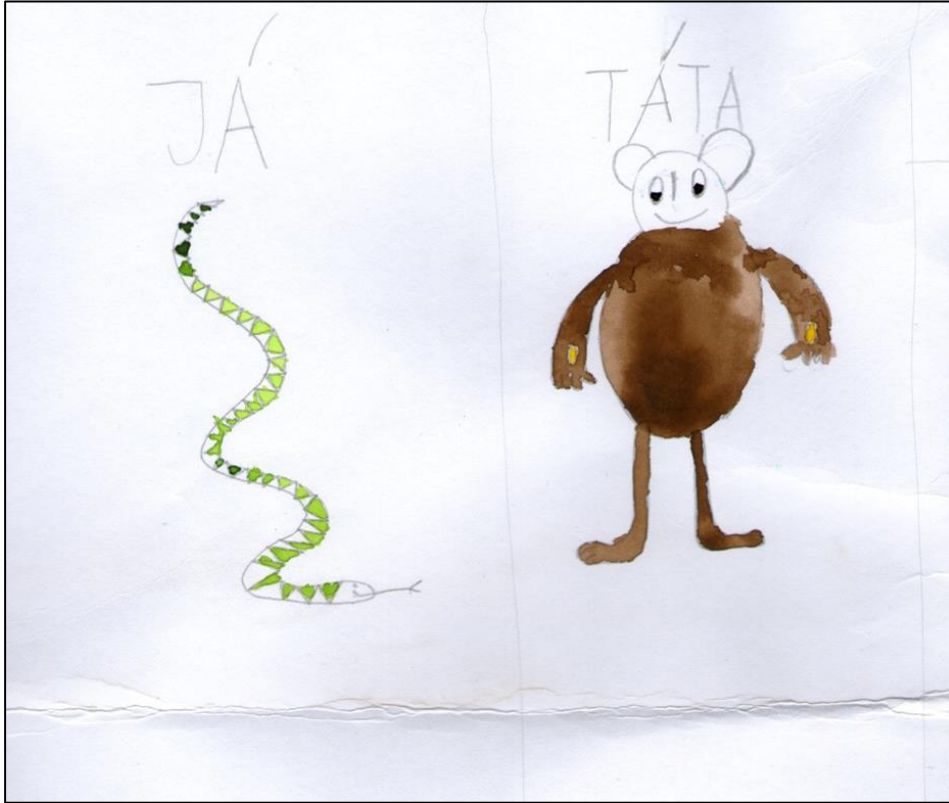
Vchází do jídelny a spatří rozházené aktovky po zemi. Prudce si sundá aktovku, hodí ji na zem a hodně hlasitě se rozčiluje nad nepořádkem. Používá i vulgární slova (bordel, kruci, parchanti...). Aktovky srovnává na určené místo. Přicházejí další žáci na oběd a hází tašky na zem. David se opakovaně hlasitě rozčiluje, hrozí rukou. Žáci si ho nevšímají, jen se smějí, někteří se na něj otáčí. Po 5 minutách přechází David k výdejnímu okénku. Zdraví kuchařky, debatuje. Odnáší si oběd na stůl. Cestou ke stolu oběd komentuje. Sedne si k volnému stolu a položí táč. Zahlédne známé paní učitelky u jiného stolu. Jde jim popřát dobrou chuť. Rozčileně jim vypráví zážitek před jídelnou. Hodně gestikuluje. Rukou ukazuje směrem k aktovkám a komentuje další rozházené tašky. Zvyšuje hlas, rozčiluje se. Odchází ke svému obědu. Obědvá asi 30 min. Stále pozoruje místo, kde se ukládají aktovky. Dojídá, odnáší použité nádoby. Hlasitě se loučí s paní kuchařkou. Jde si pro aktovku, polohlasem komentuje nepořádek. Máchá rukama, rozčiluje se, kopne do dvou tašek a odchází.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 8 - Pracovní list z matematiky a kresby

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 9 - vyjádření třídního učitele

22. května 2012

Jméno žáka:

Třída: IV. A

Třídní učitel: (ve školním roce 2011/2012)

Věc: Vyjádření třídního učitele

Matce žáka byla od října školního roku 2011/2012 opakovaně doporučována návštěva PPP pro výukové potíže jejího syna. V roce 2008 byl, dle matky, diagnostikován Aspergerův syndrom, ale matka závěr z vyšetření škoie neposkytla. Třídní učitelce sdělila pouze informaci, že v roce 2008 navštívila se synem PPP a závěrem z vyšetření je nadprůměrné nadání syna a nevyžaduje individuální přístup. Dále matka poslala třídní učitelce informace z internetu (z Wikipedie) o Aspergerově syndromu.

Během školního roku 2011/2012 se u projevily výrazné výukové potíže, které souvisejí s Aspergerovým syndromem. Matce byla na poslední třídní schůzce 24. dubna 2012 opět doporučena návštěva PPP. Vzhledem k tomu, že není schopen si samostatně zaznamenat domácí přípravu, zavedla třídní učitelka zvláštní sešit, do kterého vyučující zapisuje domácí přípravu. Matce byl také poskytnut soukromý kontakt na třídní učitelku pro případ nutnosti. Matka využívala kontakt pro telefonické rozhovory ve večerních hodinách a dožadovala se informací, které měl již zaznamenány ve zvláštním sešitě. Domácí příprava je nedostatečná. Matka nemá utříděný názor na vzdělávání svého syna. Jednou tvrdí, že je nadprůměrně nadaný a jindy se dožaduje zohlednění a úlevy v klasifikaci.

Dne 21. května byla svolána, ze strany školy, výchovná komise a oba rodiče žáka byli informováni o jeho výukových potížích a byla stanovena pravidla pro komunikaci mezi rodiči a školou.

Vyjádření třídního učitele bylo vypracováno jako příloha školního dotazníku k vyšetření v PPP.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 10 - Metodické doporučení pro žáka s PAS

Aspergerův syndrom

V devadesátých letech 20. století převládal názor, že Aspergerův syndrom je druh autismu a pervazivní vývojová porucha, což znamená, že zasahuje do všech oblastí schopností dítěte. V současné době je vnímán jako dílčí kategorie v rámci autistického spektra, má svá vlastní diagnostická kritéria. V neposlední řadě odborné informace poukazují na skutečnost, že je mnohem rozšířenější než klasický autismus a lze ho diagnostikovat i u dětí, u nichž nikdo nevyslovil domněnku, že by mohly být autistické.

V současné době se zvyšuje pravděpodobnost, že učitelé v základním školství budou s těmito dětmi pracovat, a proto je nanejvýš nutné, aby byli chápatí, poučení i znalí způsobů práce s nimi.

Základními principy ovlivňujícími úspěšnost žáků s Aspergerovým syndromem v procesu vzdělávání jsou:

- *motivace*
- *strukturalizace*
- *vizualizace*
- *individualizace*
- *práce dle Individuálního vzdělávacího plánu*

K motivaci je možné využít především zájmy žáka s AS. Motivovat žáka s AS můžeme tak, že v denních programech vymezíme čas pro jeho zájem. Splní-li žák daný úkol, může se např. odebrat s asistentem do speciální místnosti, kde se svým zájmem může věnovat.

Strukturalizace je vytvoření systému, který odpovídá na otázky: „*Kdy, kde, co, jak a jak dlouho?*“ pomocí jednoznačně viditelného uspořádání prostředí, času a jednotlivých činností. Toto uspořádání se vztahuje například na:

- vytvoření pravidelné struktury vyučovací hodiny a obsahu výuky;
- pro žáky s AS je velmi důležité naučit se spoléhat na rozvrhy hodin, denní programy, seznamy úkolů apod.;
- všechny tyto rozvrhy a rozpisy by žáci měli mít k dispozici u sebe v tašce nebo v lavici;
- je dobré je s nimi předem projít, aby je lépe pochopili;
- na strukturu školního a pracovního prostředí;
- žák s AS by měl mít své stálé místo v lavici a své stálé místo by měly mít i pomůcky a potřeby, které žák používá;
- praktické je mít k dispozici samostatnou místnost, kam může žák s asistentem odejít, dojde-li např. k záchvatu vzteku nebo silné nechuti pokračovat v práci.

Vizualizace

Časové vymezení může být zapsáno v rozvrhu, kalendáři či diáři pro znázornění plynutí času.

Individualizace

Někteří žáci nejsou schopni se soustředit na výklad a na to, co se děje v hodině. V těchto případech žák pracuje individuálně s asistentem podle seznamu úkolů.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Učitel by si měl být vědom že zvláštnosti v chování žáka vyplývají z obrazu poruchy a nejsou tedy důsledkem nevhodné výchovy. Úpravou podmínek a vhodným přístupem lze zmírnit dopad negativních vlivů nejen na proces, ale především na osobnost žáka. Samozřejmě nejvíce účinné je předcházení těmto projevům, kdy se snažíme minimalizovat spouštěče nežádoucího chování (plánování, předvídavost, dodržování pravidel).

Pomoci mohou:

- denní rozvrhy
- sepsaná pravidla chování

Dojde-li k porušení pravidel, nevysvětlujeme, co žák udělal špatně, jen ukážeme tato pravidla. Pro žáka je to přijatelnější, než abychom ho stále kárali. Pokud se žák potřebuje „vyvztekat“, má k dispozici samostatnou místnost, kam může za doprovodu asistenta odejít, postupně se zklidnit a pokračovat v zadané práci.

Mezi další faktory, které ovlivňují výchovu a vzdělávání žáka s AS, patří:

- osobnostní zvláštnosti dítěte
- vlivy školního prostředí
- úroveň spolupráce rodiny a školy

Osobnostní zvláštnosti dítěte

zhoršená koncentrace pozornosti

Děti s AS se často nevydrží se dlouho soustředit. Často je zaujme něco, co odpoutá jejich pozornost od probírané látky, a stěží se pak vracejí zpátky k učivu. Proto je opět důležitá strukturalizace hodiny, kde je vymezen prostor pro relaxaci a odpočinek, příp. pohyb. Pokud je míra soustředění opravdu nízká, mohou s asistentem opět odejít do samostatné místnosti, kde má žák svůj klid, svůj prostor kde jej nic neruší.

motorická neobratnost

Motorická neobratnost se projevuje v jemné motorice, grafomotorice i v hrubé motorice. V oblasti jemné motoriky se problémy projevují zejména při psaní, kreslení, rýsování, při manipulaci s drobnými předměty (při pracovní výchově). Pokud činí psaní žákovi zásadní problém a jeho písmo je nečitelné, je možné použít ke psaní počítač. V oblasti hrubé motoriky mívají děti často potíže především v koordinaci pohybů a celkovém držení těla. Pohyb je důležitou součástí života každého jedince, ale hodiny tělesné výchovy bývají u žáků s AS neoblíbené. V rámci sportovních her dochází vlivem neobratnosti ve spojení s náročnými sociálními situacemi k selhávání a problémovému chování. Současně se mohou stát terčem posměchu svých vrstevníků. Potíže mají s pochopením pravidel hry a smyslu pro fair play. V současné době má řada škol při tělocvičně zřízenou malou posilovnu, kam může asistent s žákem odejít na problematickou část hodiny. Pokud jsou děti s AS z TV osvobozené, měla by být v rámci volného času zajištěna alternativní pohybová aktivita (např. běh, jízda na kole, plavání apod.)

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce v hodině

- Učivo je dobré vykládat pomocí stručných vět, na konkrétních příkladech a zdůrazňovat, co je podstatné.
- Při zadávání úkolů nebo otázek dávejte krátké, přesné a konkrétní pokyny, nejlépe sepsané bod po bodu.
- Na odpověď nechte žákům dostatek času.
- Úkolů dávejte jen tolik, aby je žáci byli schopni *všechny* dokončit.
- Žáci a studenti s AS si většinou sami poznámky z výkladu dělat neumí, je možné využít diktafon nebo tištěné základní informace z výkladu. Nepočítejte s tím, že žák bude nové poznatky a pokyny automaticky generalizovat.

Práce s učebnicí a sešitem

- V materiálech, ve kterých je na stránce množství informací, se žáci s AS ztrácejí. Proto se doporučuje buď potřebnou část zvýraznit, nebo ji ofotit na list papíru.
- Také uspořádání úkolů na stránce v sešitu nebo v testu může mít vliv na úspěšnost při jejich řešení. Většinou se vyplatí napsat na papír úkolů méně s větším prostorem pro odpověď.
- Ne vždycky se žáci s AS dokáží dobře orientovat ve vlastním sešitě. Snažme se u nich tuto dovednost rozvinout nácvikem s vizuální podporou. K úpravě sešitů je třeba přistupovat se shovívavostí.

Práce podle IVP

IVP by měl obsahovat kromě daných náležitostí konkretizaci dalších úprav výchovně vzdělávacího procesu:

- a) jakým způsobem bude upraveno prostředí
- b) jaký bude použit denní režim
- c) jak individuálně uplatnit metody a postupy výchovně vzdělávací intervence

Při sestavování úkolů a postupů je třeba stanovit priority, které jsou přísně individualizovány podle profilu žáka, požadavků rodiny a potřeb školy.

Chování žáků s AS, faktory ovlivňující výchovu a vzdělávání těchto žáků a možnosti jejich ovlivnění v rámci výchovně vzdělávacího procesu

Vzdělávací proces ovlivňuje řada faktorů, které se mohou stát spouštěčem problémového chování žáka. To se pak projevuje vznětlivostí, agresivitou, náhlými výbuchy vzteku, nevhodným rituálním chováním, poškozováním majetku školy.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

emocionalita, komunikace a sociální vztahy

Děti s AS mají omezenou schopnost uvědomovat si a vyjadřovat své vlastní pocity a nálady a velmi obtížně chápou potřeby druhých lidí, jejich pocity a přání. Je proto důležité takové situace jim vysvětlit, může pomoci i názor (ilustrace, kreslený příběh), který je pro ně srozumitelnější. U řady dětí s AS se projevuje náchylnost k sebepodceňování, výrazné sebekritice a neschopnost tolerovat vlastní chyby. S tím související nízké sebevědomí může vyústit v problém navázat s někým kontakt a komunikovat s ním.

Mluvní projev dětí bývá nápadný, žák často porušuje společenská pravidla při komunikaci. Užité komunikační prostředky vzbuzují u vrstevníků výsměch, což zpětně odrazuje děti s AS vstupovat s nimi do kontaktu. Dalším neobvyklým rysem je tendence k poznámkám, které se situací nesouvisí, což působí dojmem, že děti řeknou, co je první napadne. Tyto poznámky využívají v situacích, kdy nerozumí kladeným požadavkům nebo neumí přiměřeně odpovědět. V takových situacích partner neví, jak reagovat a komunikace se opět nezdaří. Proto je třeba učit žáky s AS frázím a slovním spojením, kterými přiměřeně vstoupí do komunikace, položit otázku v situaci, kdy nerozumí, na co se druhý ptá, popřípadě požádat o zopakování otázky či její přeformulování nebo je naučit jednoduše sdělit, že nerozumí, co mají odpovědět či udělat.

K rozvoji sociálních dovedností přispívá možnost vztahu se spolužáky ve strukturovaném prostředí, tedy v situacích jistým způsobem navozených a řízených. Další příležitostí ke spolupráci s vrstevníky jsou mimoškolní aktivity, především kroužky, ve kterých může dítě sdílet své zájmy s ostatními a zažívat úspěch. Kontakt s vrstevníky je vhodné podporovat formou zapojení do podobně zájmově orientovaných skupin (sběratelské, šachové, počítačové...). Tato forma komunikace s vrstevníky se jeví jako nejvhodnější způsob přirozené integrace. Dítě s AS v modelových situacích rozvíjí svůj zájem, což výrazně podporuje i rozvoj sociálních a komunikačních dovedností. Průběžným monitorováním zájmů lze ovlivnit rozvoj speciálních zájmů směrem ke společenské přijatelnosti i s ohledem na možnou profesní orientaci. Usměrnování zájmů patří k jednomu z nejdůležitějších momentů při výchově, neboť ne všechny zájmy jsou společensky přijatelné a využitelné v praktickém životě.

Pro některé děti je důležitý doprovod asistenta jako „umělého“ kamaráda, a tak jsou rozvíjeny a nacvičovány kamarádské vztahy ve skupině vrstevníků, po kterých řada dětí s AS touží a bez vnější pomoci je není schopna navázat. Na druhé straně jsou však i děti s AS, které jsou extrémně samotářské, po kontaktu s vrstevníky netouží a veškeré snahy o začlenění selhávají a mohou vést až ke stresovým stavům jedince.

Vlivy školního prostředí

Změny

- Předvídatelnost a pravidelnost denních činností je pro tyto děti jistotou.
- Vše neznámé a neočekávané je stresuje. Dokonce i překvapení, která jiné děti tak milují, vyvádí děti s AS naopak z míry.
- Žák by měl být na všechny změny dostatečně předem připraven (projít s ním co, kdy, kde a jak se změní).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování

- Důležitou zásadou v souvislosti s přípravou na vyučování je *přiměřenost*.
- Je vhodné předem *vymezit, co dítě musí splnit* a co je již jen dobrovolné. Toto zadání by mělo být jasně specifikováno nejlépe ve speciálním sešitě s podrobným rozpisem denního programu.
- Vhodné je dopsat seznam pomůcek, které dítě k splnění úkolu potřebuje.

Role asistenta pedagoga ve třídě

- Pomoc asistenta na školách běžného typu je velmi důležitá. Je určitě dobré, když asistent o Aspergerově syndromu už dopředu něco ví.
- Klíčovou náplní činnosti je podpora žáka směřující k co největší samostatnosti. Míra pomoci závisí na potřebách žáka a na dohodě s učitelem. Nejčastěji sedává vedle žáka v lavici, což ale není podmínkou. Je dobré, aby ráno prošel s žákem denní program. Pokud by nastala nějaká změna, měl by jej na to dopředu připravit. V průběhu dne usměrňuje žáka ke splnění vymezených činností. Překonává s ním problémy.
- V době přestávky dohlíží na přípravu věcí na další hodinu, ale i náplň tohoto volného času. To je pro dítě problém nejen z důvodu jasně nespecifikovaného obsahu, ale i doba kdy dítě přichází do situací v rámci kontaktu se spolužáky.

Učitel, který pracuje s žákem s Aspergerovým syndromem, má možnost kontaktovat krajského koordinátora pro oblast autismu a konzultovat s ním problémy týkající se speciálních vzdělávacích potřeb konkrétního žáka. Na adrese www.msmt.cz/vzdelavani/specialni-skolstvi lze najít aktualizovaný seznam krajských koordinátorů pro oblast autismu.

Metodiku zpracovala autorka výstupní práce v pátém ročníku (na základě vyšetření a diagnostiky Aspergerova syndromu v PPP) pro vyučující a asistenta pedagoga na druhém stupni.

Zdroj: <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/S/1942/VYCHOVA-A-VZDELAVANI-ZAKU-S-ASPERGEROVYM-SYNDROMEM-AS.html/>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 11 - IVP

Individuálně vzdělávací plán

Jméno žáka/žákyně: **David XXXX**

Datum narození:

Bydliště

Třída: **6. A**

Školní rok: **2013/2014**

1. Ze závěrů speciálně pedagogického a psychologického vyšetření: (zpráva z vyšetření je přílohou IVP)

David vyšetřen v PPP XXXX dne 25. 6. a 2. 7. 2012

Diagnostický závěr:

Aspergerův syndrom s převažující symptomatikou v oblasti deficitu sociálních a komunikačních dovedností. Podávaný intelektový výkon opakovaně v hraničním pásmu lehké mentální retardace, přesto jsou některé oblasti u chlapce dobře vyvinuty – zájem o schopnost reprodukce v angličtině, dovednost užívat naučená mluvnická a matematická pravidla.

Platnost odborného posudku do 30. 6. 2014

2. Informace o žákovi:

Žák je dobře laděný, sdílný, v kontaktu se spolužáky i učiteli nápadně bezprostřední. Činnosti v jednotlivých předmětech dokončuje, ale s výraznými výkyvy pozornosti. Při odpovědích na otázky se projevuje nižší vyjadřovací pohotovost. Cítí – li nejistotu, neodpoví na otázku vůbec. Jeho projevy chování ve třídním kolektivu jsou nápadné, spontánní, nevyzrálé a vyžaduje okamžitou reakci učitele. Ve třídě je žák vcelku dobře adaptovaný a přijímaný spolužáky. Nejvíce ho baví Aj, vyhledává kontakt spíše s dospělými. Do školy se vypravuje sám a občas přichází na vyučování pozdě. Rodiče jsou okamžitě o pozdním příchodu tel. informováni.

3. Školská poradenská, zdravotnická a jiná zařízení, která se podílejí na péči o žáka/žákyni:

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje,
pracoviště XXXX, XXXX ulice 99, XXXX

Kontaktní osoba: XXXX

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Vstupní pedagogická diagnostika:

Český jazyk:

Učivo zvládá dobře. Má upevněné učivo z 5. ročníku. Při přepisu vět mírná chybovost – vynechává diakritická znaménka. Při psaní diktátu si text pečlivě opravuje. Mluvnické kategorie určuje poměrně správně, je nejistý u určování pádů podstatných jmen a v aplikaci vyjmenovaných slov. Čtení je plynulé a brzy ho čtení přestává bavit. Dává přednost spíše časopisům a knihám pro malé čtenáře, rád listuje v encyklopediích.

Matematika, Fyzika

Počítá v dobrém tempu. Při větší složitosti početního úkolu se tempo zpomaluje. Největší obtíže se projevují při řešení slovních úloh a geometrii.

Anglický jazyk:

Učivo zvládá výborně. Projevuje zájem o učivo.

Naukové předměty:

Učivo zvládá bez obtíží. Má zájem o historii.

5. Cíle vzdělávání a dalšího rozvoje žáka/žákyně:

- rozvoj komunikace
- získané dovednosti aplikovat v běžném životě
- rozvoj schopnosti týmové spolupráce s vrstevníky a učiteli
- rozvoj sociálních dovedností
- sebeovládání při stresové situaci – vyrovnat se s neúspěchem
- posilovat pozitivní chování
- podporovat udržení pozornosti a dokončení úkolu
- utváření pracovních návyků
- posílení sebevědomí
- podpora samostatnosti, rozvoj schopností pro samostatný život

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. Učební dokumenty:

Školní vzdělávací program Základní škola Xxxx

7. Organizace výuky a obsah vzdělávání žáka:

- integrace v běžné třídě
- vzdělávací plán bez omezení
- není nutná redukce obsahu učiva, ani časové úpravy rozvržení učiva (časové a tematické rozvržení učiva dle tematického plánu v souladu se ŠVP školy)
- asistent pedagoga

8. Pedagogické postupy (metody a formy práce):

- Individualizace
- Strukturace
- Vizualizace

Ve všech předmětech:

- vytvoření pravidelné struktury vyučovací hodiny a obsahu výuky
- práce (co se kdy, kde a jak bude dít)
- práce s rozvrhem hodin, denním programem a seznamem úkolů
- stálé místo v lavici
- výklad učiva pomocí stručných vět, na konkrétních příkladech, zdůrazňovat, co je podstatné
- kopírované výpisky – podstatné učivo zvýrazněno
- dostatek času na práci
- dopomoc prvního kroku
- psané připomínky, pravidla, schémata, vysvětlivky, tabulky, kartičky
- rozkreslené či napsané postupy činností, napsané správné řešení situací
- zpětná vazba o jeho výkonech – bodování
- nové učivo dávat do souvislosti s již nabytými poznatky
- předcházet nejistotě a zmatku u žáka – změnu je nutné vždy jasně a logicky vysvětlit, proč ke změně dochází např. změna v rozvrhu, změna učebny apod.
- motivace žáka – systém – výhoda/nevýhoda
- při nastupující únavě reagovat tiše a v klidu
- vyšší míra tolerance kvůli neadekvátním způsobům jednání a komunikace

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9. Používané učební materiály a pomůcky:

- učebnice pro 6. ročník v souladu se vzděláváním podle RVP pro ZV
- upravené pracovní listy, tabulky, grafy, folie k obkreslování
- kartičky s pokyny, motivační razítka, obrázková pravidla chování
- (David na ně výborně reaguje, zná je již 5. ročníku)
- PC programy TERASOFT,
http://www.onlinecviceni.cz/exc/list_sel_topics.php,
<http://diktaty.ewa.cz/diktold/>
<http://www.prirodopis.estranky.cz/>
<http://www.dejepis.com/>
www.onlinecviceni.cz
- Dataprojektor – vizualizace, výukové programy Terasoft,
- koberec v zadní části třídy – možnost odpočinku a relaxace
- samostatná lavice v zadní části třídy pro možnost klidné práce žáka s asistentem – dokončení úkolu

Literatura pro vyučující:

- Aspergerův syndrom, Praha: Portál, 2005, 203 s. ISBN 80-7178-979-8
- Čadilová, V., Žampachová, Z., Strukturované učení. Praha: Portál, 2008, 405s. ISBN 978-80-7367-475-5

10. Způsob zadávání a plnění úkolů:

Ve všech předmětech

- ústní i písemné
- při zadávání úkolů nebo otázek krátké, přesné a konkrétní pokyny
- přesné a jasné vysvětlení co se od něj čeká
- přiměřenost
- vymezit co má žák splnit a co je dobrovolné
- jasně specifikovat zadání úkolu – písemná struktura
- tištěný seznam pomůcek ke splnění úkolu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

11. Způsob ověřování vědomostí a dovedností:

- písemné i PC testy - bez časového limitu
- strukturované doplňovací cvičení, pracovní listy
- ústní zkoušení, stručná otázka – jasná odpověď
- otázky stručné, srozumitelné a konkrétní – bod po bodu
- skupinové práce – předem stanovená pravidla, krokování úkolu
- zpracovávání referátů – více témat, možnost výběru
- úroveň domácí přípravy
- v chování hodnoceny jednotlivé situace

12. Způsob hodnocení:

Forma hodnocení:

- známkou – bodovací škála
- slovně – hodnocení dílčích kroků
- motivační razítka
- kombinované hodnocení

Četnost hodnocení:

- průběžné
- čtvrtletní, pololetní

13. Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání žáka/žákyně:

- třídní učitel
- učitelé dalších předmětů
- asistent pedagoga
  - podpora žáka směřující k samostatnosti
  - míra pomoci závisí na potřebách žáka a na dohodě s učitelem
  - sedí vedle žáka v lavici
  - ráno prochází s žákem denní program
  - během přestávky dohlíží na přípravu pomůcek na vyučování i náplň volného času
  - podpora při zapojení do skupinových činností

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

14. Spolupráce se zákonnými zástupci žáka/žákyně:

- zaveden komunikační sešit mezi školou a rodiči
- škola bude průběžně a prokazatelně informovat rodiče o výsledcích školní práce a chování
- jednou týdně rodiče podepíší sešity
- rodiče budou dohlížet na školní přípravu
- rodiče zajistí pravidelnou a pečlivou domácí přípravu
- škola i rodiče se budou vzájemně informovat o případných obtížích
- možnost konzultace rodičů s učitelem dle jejich potřeby

15. Podíl žáka:

Vypracování domácí přípravy podle zadání vyučujících.

Spolupráce s učiteli během výuky.

16. Finanční zabezpečení: 300, - Kč

17. IVP vypracováno: 21. září 2013

18. Kontrola plnění IVP: 2x ročně

Shrnutí plnění IVP za 1. pololetí:

David se dobře adaptoval na změnu z prvního stupně na druhý. Dobře spolupracuje s paní asistentkou i vyučujícími. Plní zadané úkoly. Nejvíce ho baví anglický jazyk, dějepis a český jazyk. U Davida se také začíná projevovat puberta. Objevují se časté záchvaty smíchu, které se střídají se vztekem. Paní asistentka mu pomáhá v nácvičku sebeovládání. Obsah učiva zvládá výborně a nejsou potřebné žádné obsahové ani časové úpravy. Rodiče se školou spolupracují, pravidelně dochází na třídní schůzky. Komunikační sešit rodičům vyhovuje a budou ho nadále využívat. David dochází jednou týdně do historického kroužku a podílí se na tvorbě nástěnky v budově školy. V druhém pololetí bude nutné zaměřit se na posilování sebeovládání a řešení některých situací – nepoužívat vulgární slova a hlasité komentáře během výuky.

Shrnutí plnění IVP za 2. pololetí:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Podpisy účastníků, podílejících se na vypracování IVP:

Třídní učitel:

Další vyučující:

Asistent pedagoga:

Výchovný poradce:

Zákonný zástupce žáka/žákyně :

podpis:

Ředitel školy

Podpis

Razítko

Příloha 12 – Sociometrie

Diagnostika třídy

12.1 Rozhovor o třídě s třídním učitelem

Rozhovor s třídním učitelem (dále jen TU) jsem vedla jako výchovný poradce (dále jen VP)

VP: Ahoj L, ráda bych tě požádala o rozhovor týkající se tvé třídy 6. A.

TU: Dobře.

VP: Děkuji.

TU: K čemu ten rozhovor potřebuješ? Už jsme jeden rozhovor dělaly.

VP: V rámci studia VP plním další zadanou práci na téma Diagnostika školní třídy. Jedním z úkolů je také rozhovor s třídním učitelem. Tvoje spolupráce by mi moc pomohla.

TU: Tak dobře. (úsměv)

VP: Jak dlouho třídu znáš.

TU: Třídu učím prvním rokem.

VP: Má třída nějaké výrazné obtíže? Jaký je to kolektiv?

TU: Ale jo, docela dobrý. Je tam pár takových otravnějších žáků. Toho Davida provokují a on zase je. Je to stále dokola. To už jsem ti říkala v minulém rozhovoru.

VP: Jaké máš možnosti k získání osobních údajů o žácích?

TU: Všechny osobní údaje jsou v katalogových listech. Na začátku školního roku jsem rozdala dětem školní dotazník pro rodiče. Když mi je žáci donesli od rodičů vyplněné, tak jsem je překontrolovala. Hlavně změny v telefonních kontaktech na rodiče a adresy.

VP: Máš na mysli, že jsi kontrolovala údaje ze školního dotazníku s údaji v katalogových listech?

TU: Ano, protože někdy rodiče změni adresu nebo telefon, tak aby byly údaje na začátku školního roku aktualizované.

VP: Existuje nějaká evidence třídy, kde by se zaznamenávaly úspěchy třídy nebo nějaké problémy?

TU: To asi ne. O ničem nevím. Jenom mi děti ukazovaly nějaké CD z loňského roku, co jim dala paní učitelka ze 4. a 5. třídy. Byly tam nějaké fotky třídy, diplomy co vyhráli kluci na soutěži a tak. Evidují se úspěchy jednotlivců v těch katalogových listech, to jo, třídy to ne.

VP: Setkává se společně třída a diskutuje o třídních otázkách?

TU: No máme jednou za měsíc třídnickou hodinu a tam si něco řekneme.

VP: Mohu se zeptat, co něco?

TU: No, co plánuje škola za akce a tak. Oni tam totiž kluci pořád otravují, tak to musím do 20 minut rozpustit. Jsou pak hrozně otravní. (smutný výraz)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- VP: Existují společné aktivity mimo vyučování?
- TU: To nevím, asi ne.
- VP: Jaké jsou studijní výsledky ve tvé třídě?
- TU: Je to docela dobrá třída. Pět dětí mělo vyznamenání a asi deset jich mělo na vysvědčení čtyřku. Čtyřem hrozí na konci školního roku pětka na vysvědčení. Jeden žák měl v pololetí dvojku z chování a šest dětí mělo napomenutí třídního učitele za časté zapomínání pomůcek. Pak tam byly dvě ředitelské důtky za nevhodné chování.
- VP: Jakou formu kontaktu s rodiči využíváš?
- TU: Třikrát ročně jsou ředitelem školy vypsány třídní schůzky. Žákům to vždy napíšu v dostatečném předstihu do ŽK. Rodiče, kteří se dostaví na třídní schůzku, se mi podepíší do sešitu. Ti co nepřijdou a nejsou omluveni, kontaktuje nejprve zápisem v ŽK. Pokud se ani tak nedostaví, posílám doporučený dopis. Jinak nabízím rodičům konzultační hodiny pro jejich případné dotazy mimo třídní schůzky. Žáci mají konzultační hodiny zapsané v ŽK. V naléhavých případech rodiče telefonicky kontaktuji.
- VP: Jsi v kontaktu s výchovným poradcem?
- TU: Předěšlá výchovná poradkyně byla často nemocná a už na naší škole nepůsobí, tak jsem jeden problém řešila s vedením školy. Teď jsi výchovná poradkyně ty, tak budu jednat s tebou. (úsměv)
- VP: Co jsi řešila s vedením školy?
- TU: Jeden žák byl na vyučující drzý. Přišli mi to nahlásit. Tak jsem se dívala do ŽK a měl tam za týden asi deset poznámek, stále tvrdil, že nemá žakovskou knížku a taky si přepsal známku z přírodopisu. Maminku jsme si pozvali do školy.
- VP: Přejde ti funkce výchovného poradce na škole užitečná?
- TU: To určitě, jenom byla často nemocná.
- VP: Jakou pomoc bys uvítala od VP?
- TU: Na začátku školního roku jsem si nevěděla rady s IVP. Její pomoc by mi moc pomohla. Také by mi pomohlo, aby se účastnila pohovoru s rodiči, když řeším nějaký problém. Nemyslím výchovnou komisi, jen takové varování. Uvítala bych, aby se také přišla podívat na problémové žáky do hodiny.
- VP: Moc ti děkuji za rozhovor a užitečné podněty pro mou práci VP, kterou vykonávám teprve krátce.

12.2 a 12.3 Přepisy rozhovorů s třídní učitelkou a asistentkou pedagoga o Davidovi

(viz Příloha 2 a Příloha 3)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka č. 2 – Sociometrie II. část

SOCIOMETRIE dotazník B-3

třída: 0

školní rok: 2013/14

kladné pocity sebehodnocení pohled na tř.	kladné volby	orbita	spravedlivý	spolehlivý	zábavný	vždy v centru	se všemi	seznam žáků třídy	Záporné volby	orbita	protivný	nespravedlivý	nevědčný	nespolehlivý	osamocení	+	-	Σ	φ
5	3	4	otázka 1	1	otázka 6-první sloupec				otázka 2	2	otázka 6-druhý sloupec				1,6 : a	2,6 : b	a+b	a-b	
21	D	3	12	2				2. Husková Bronka			✓					3	-1	4	+2
21	B	2	12	2				17. Tichá Dagmar			✓		✓			5	2	7	+3
20	B	3	112	3				18. Vávrová Bronka		✓	✓	✓	✓			4	11	15	-7
			12,22,2	5	✓	✓	✓	19. Šarounová Klára					✓			15	1	16	+14
			1	1				20. Tímová Anna								2	0	2	+2
								* Krupáková	2,1						✓				
								* Krupáková							✓				
								* Šarounová							✓				

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

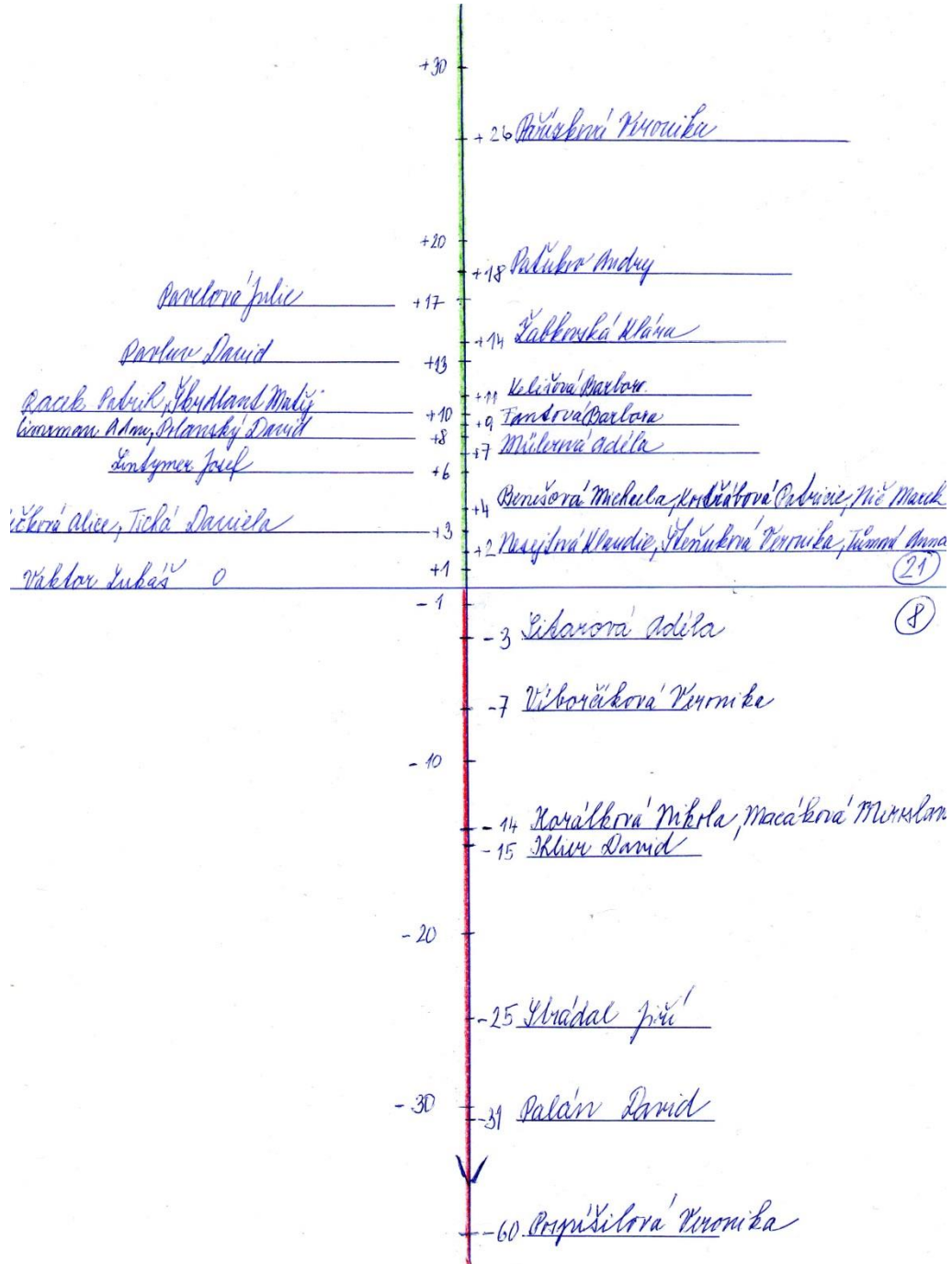
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

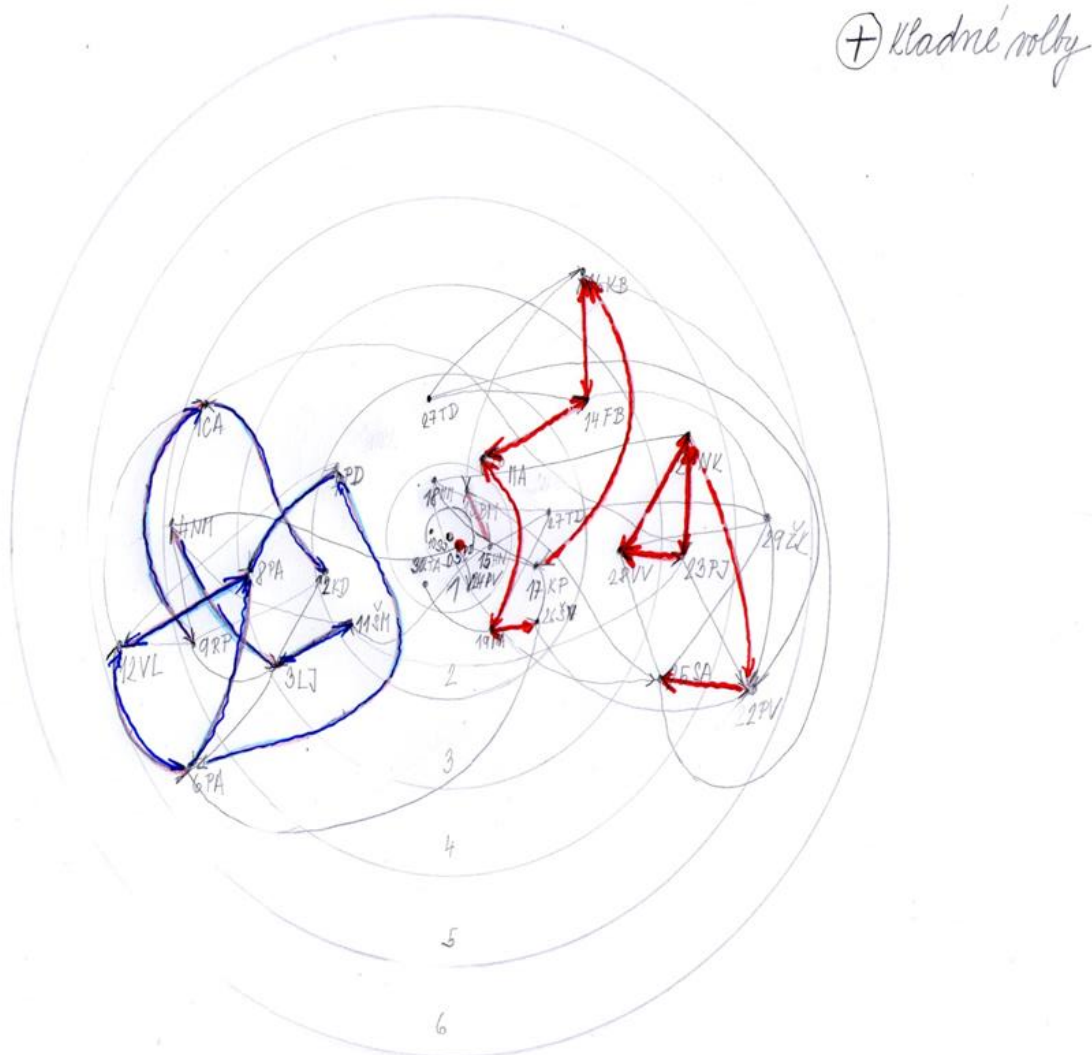
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Osa kladných a záporných voleb

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

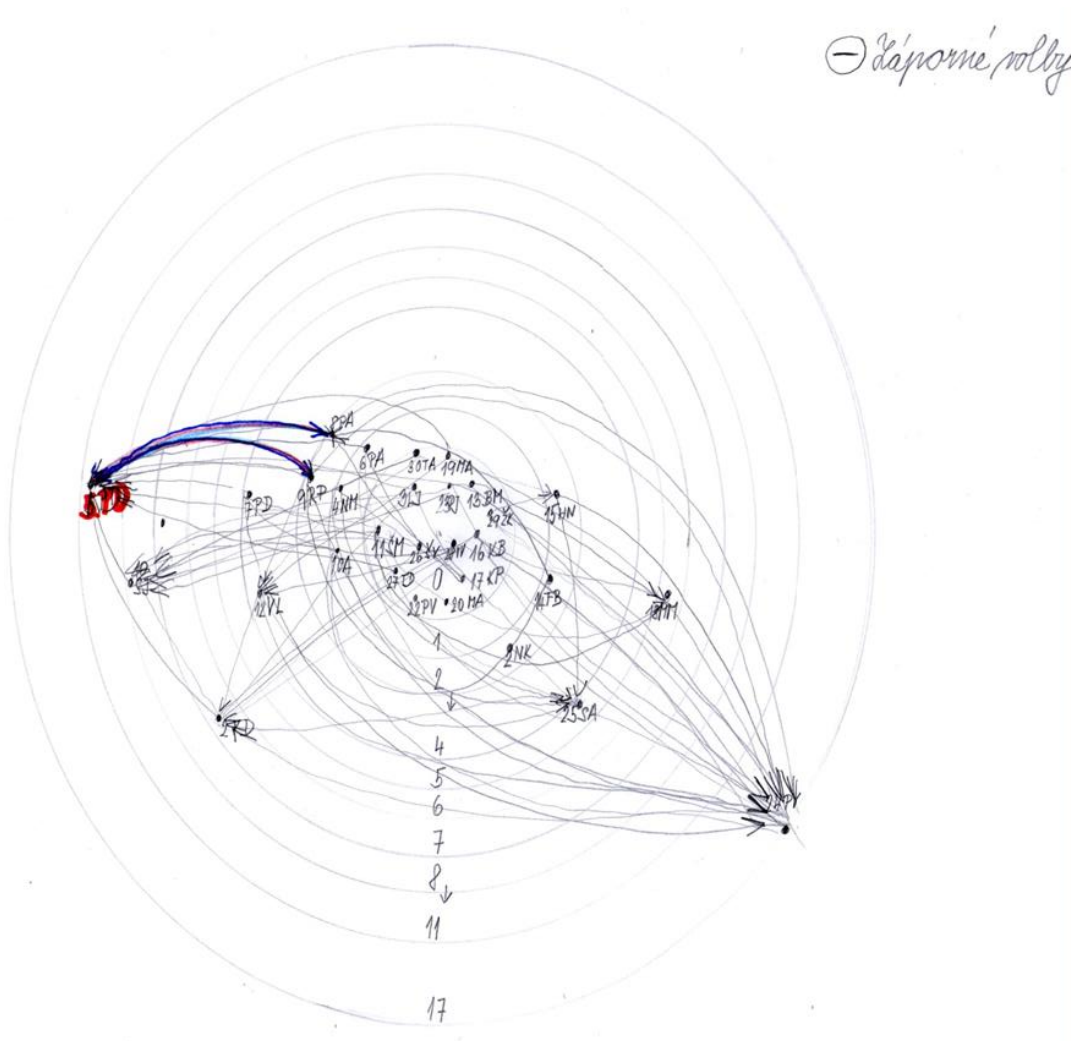
Orbita č. 1 – Kladné volby

Ve středu grafu v hodnotě 0 - počet voleb je umístěn žák 10. SJ a 5 PD. Tyto žáky by si spolužáci nevybrali za kamaráda.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Orbita č. 2 – Záporné volby

Z grafu lze vyčíst, že mimo třídní kolektiv je žák 5. PD a žákyně 24. PV.

Dále z výše získaných údajů vyplývá:

Za nejvíce spravedlivého a spolehlivého považují žáci – 6. PA a 22. PV.

Se všemi dobře – 9. RP, 22. PV a 23. PJ.

Za nejvíce zábavného a vždy v centru dění – 7. PD

Za protivného – 10. SJ.

Za nejvíce osamělého spolužáka považují spolužačku 24. PV.

12.5 Rozhovor se skupinou 8 žáků

Postup:

Vybrala jsem 8 žáků. 4 chlapce a 4 dívky. Požádala jsem je o rozhovor, se kterým souhlasili. Rozhovor proběhl v jazykové učebně, ve které je v zadní místnosti umístěn koberec. Žáky jsem posadila do kruhu. Postupně jsem pokládala následující otázky.

1. V čem je naše škola dobrá?
2. V čem je naše třída dobrá?
3. Doporučte tři změny, které by přispěly ke zlepšení klimatu školy?
4. Doporučte tři změny, které by přispěly ke zlepšení klimatu třídy?
5. Jsou ve třídě žáci nebo žákyně, kteří by raději změnili třídu?
6. V čem vidíte příčiny jejich nespokojenosti? Co jim můžete poradit?
7. Oznámkujte vaši třídu 1 -2 -3 -4 – 5 podle kritérií:
  - a) vztahy chlapci – dívky
  - b) přátelská atmosféra ve třídě
  - c) studijní úspěšnost třídy
  - d) možnost otevřené diskuze s třídním učitelem o třídních záležitostech.

Záznam rozhovoru:

VP: Dobrý den. Pozvala jsem si vás z důvodu rozhovoru o vaší třídě. Ráda bych vám položila několik otázek ohledně vztahů ve vaší třídě. Váš rozhovor si budu zaznamenávat do sešitu.

V: To se asi dozvíte věci. (smích)

N: A bude to někdo číst?

VP: Ne, bude to sloužit pouze pro mé diagnostické účely. Položím vám otázku a nechám vám krátký čas na rozmyšlenou. Souhlasíte?

(ozývá se ano)

Žákům jsem postupně pokládala jednotlivé otázky. Nejprve se ostýchali a k položené otázce se vraceli. Časem se vytvořila příjemná atmosféra a v odpovědích se vzájemně doplňovali. Během rozhovoru jsem si hlavní odpovědi zaznamenávala.

V čem je naše škola dobrá?

D: Teplo ve třídě. (smích)

A: Někteří učitelé dobře učí. Některé hodiny jsou nud'o. (smích)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- M: Má dobrý hřiště.
M: Super jsou dataprojektory v hodině. Líbí se mi na chodbách ty pomalované zdi. Pohádkové postavy a tak.
N: Souhlasím, taky ty chodby.
D: Líbí se mi výzdoba tříd.
A: Mě asi taky ta chodba, je to pěkný.
A: Mně se líběj ty akce od školy. Občas se ulejeme.

V čem je naše třída dobrá?

- D: Moc se nehádáme, myslím.
A: Jo, já si to taky myslím, docela bez konfliktů, no občas.
M: Jo až na pár provokatérů. (pohled na spolužáka)
M: Proč se na mně koukáš? Já neprovokuju! (rozčílený výraz)
N: Nejlépe makáme v dějáku, jo super hodiny! (zvednutí rukou nad hlavu)
D: Nevím
A: Asi vzájemná pomoc.
A: Kluci dobře reprezentují.

Doporučte 3 změny ve škole ke zlepšení klimatu:

- D: Více automatů na chodbě! (smích)
A: Paní učitelka na matiku by měla být tvrdší, je tam o hodinu děsnej řev!
M: To je fakt!
M: No to jo.
N: Já z té hodiny nic nemám, musím chodit na doučko.
D: Moje máma už byla za ředitelem.
A: Fakt? (překvapený výraz)
A: No, už je na čase. Ta matika je fakt děsná!

Doporučte 3 změny ve třídě:

- D: Chci přesadit! Jinou třídní učitelku. Už nevím.
A: Být hodnější v tý maticce. Více si pomáhat. Taky už nevím.
M: Být hodnější v maticce? To nevím. To je asi nemožný, ale bylo by to super!
M: Já bych chtěl, aby si s náma třídní víc povídala. Co nás baví a tak. Jako paní učitelka ve čtvrté a páté třídě.
N: Jo, to bylo super! Jinak už nevím.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

D: Chtěla bych za třídní zase paní učitelku z pětky. Víc se zapojit v hodinách, spolupracovat.

A: To samé.

A: Já asi taky.

Je ve třídě někdo, kdo by rád změnil třídu, v čem jsou příčiny?

D: Ne nic bych neměnil.

A: Taky ne.

M: Nic.

M: Ne, docela to jde.

N: Mně vadí, že k nám propadl S.

D: Ne.

A: Nevím, nic mně nenapadá.

A: Zamyslet se nad svým chováním.

Známkování 1 – 5 (první je hodnocení děvčat, potom chlapců):

a) D 2, 3, 2, 3 CH 3, 2, 2, 2

vztahy chlapci – dívky

b) D 2, 3, 3, 3, CH 2, 2, 2, 2,

přátelská atmosféra ve třídě

c) D 3, 3, 3, 2, CH 3, 2, 2, 2

studijní úspěšnost třídy

d) D 4, 3, 4, 4 CH 3, 3, 3, 2

možnost otevřené diskuze s třídním učitelem

VP: Tak to je vše, moc vám děkuji.

Reflexe plnění úkolu:

Z hlediska diagnostiky třídy:

Vybrala jsem 8 žáků - 4 chlapce a 4 dívky.

Časová náročnost: Rozhovor trval 40 minut. 90 minut trvalo zpracování rozhovoru – přepis a reflexe.

Obtížnost: průměrná

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

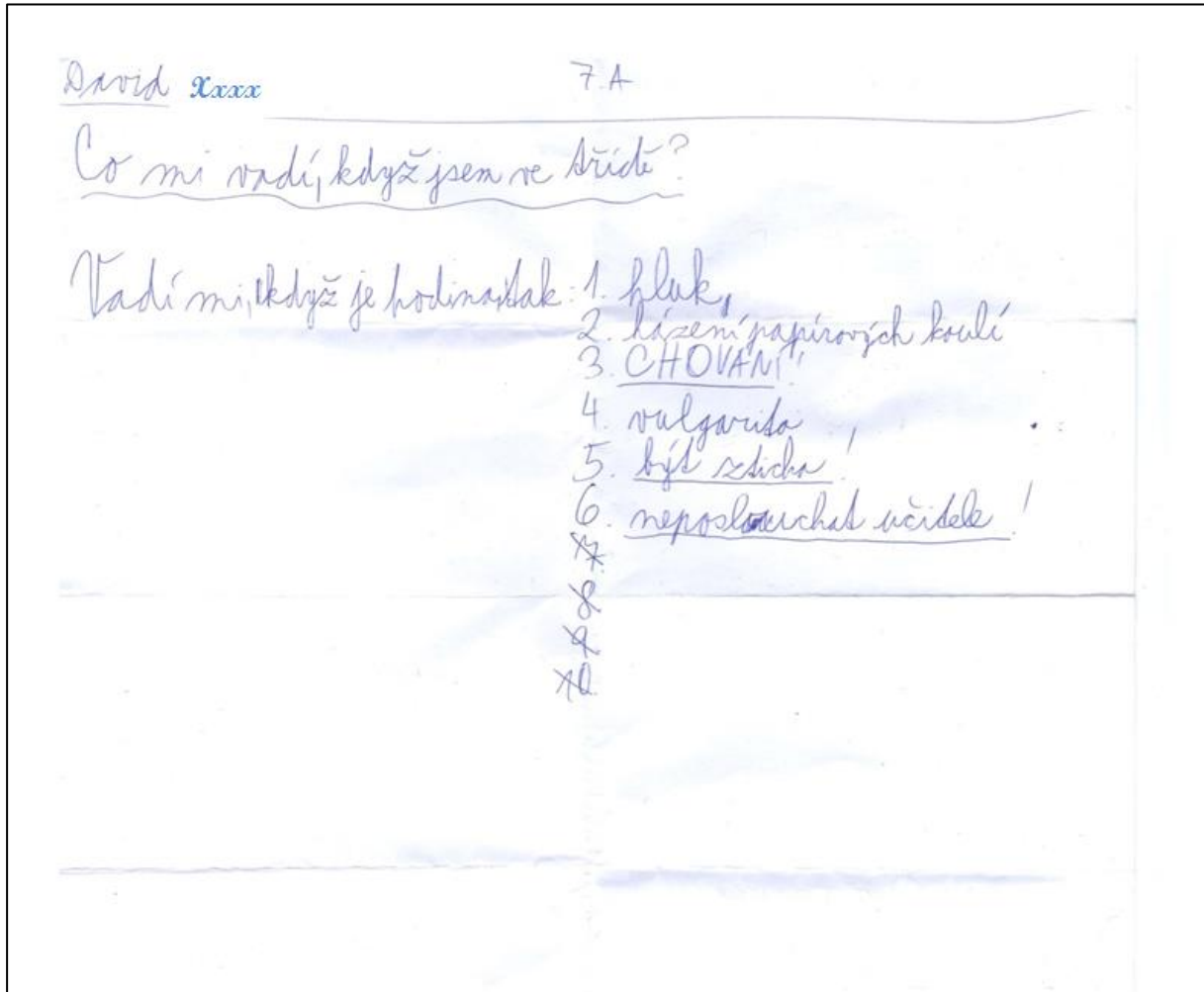
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 13 – Projekt Náš David

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Grantový projekt
Vzdělávací program pro učitele – výchovné poradce
(CZ.1.07/1.3.48/02.0013)

Výstupní práce e-kurzu

„Tvorba kazuistiky žáka“

K5 - práce zařazená do Sborníku dobré praxe

*Kazuistika žáka 9. třídy ZŠP
s ADHD (impulzivita, hyperaktivita)
v kombinaci s poruchou chování*

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Zpracoval(a): Xxxx Yyyy

Dne 12. 6. 2014

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 - rozhovor s matkou

Příloha č. 2 - rozhovor se žákem

Příloha č. 3 - pozorování žáka mimo výuku

Příloha č. 4 - pozorování žáka při výuce

Příloha č. 5 - rozhovor s třídním učitelem

Příloha č. 6 - diagnostická metoda SORAD

Příloha č. 7 - individuálně vzdělávací plán

Příloha č. 1 - Rozhovor s matkou

- U: Dobrý den, děkuji, že jste si udělala čas na krátký rozhovor a možná Vaší návštěvou vyřešíme i Jakubovy problémy. Ráda bych se dozvěděla o Jakubovi více, ale pokud byste nechtěla na nějakou otázku odpovědět, řekněte a já to budu respektovat.
- M: Já vím, že se teď prospěchově zhoršil, ale on si nedá říci. Vždy je to na chvíli dobré, snažíme se mu domluvit, a pak je to zase tam, kde to bylo před tím.
- U: Ano, to máte pravdu. Doufám, že na učilišti nastane nějaká změna z jeho strany, co se týče přístupu ke škole a k autoritám.
- M: V to já doufám také, jinak je mi jasné, že ho tam nikdo nebude chtít trpět.
- U: Ráda bych se Vás zeptala, jak probíhalo těhotenství?
- M: Úplně v pohodě. Narodil se s normální porodní váhou i výškou.
- U: Když se Jakub narodil, nezaznamenala jste nějaké zvláštnosti?
- M: Ano v prvním roce života jsem zaznamenala poruchy spánku, často se v noci budil bez příčiny.
- U: V oblasti rozvoje po pohybové stránce se vyvíjel normálně?
- M: Seděl v 7. měsících, začal samostatně chodit ve 13 měsících. Po prvním roce života se v jeho vývoji začala projevovat hyperaktivita, byl velmi pohyblivý a neposedný.
- U: Pamatujete si, kdy začal vyslovovat první slabiky, slova nebo začal hovořit ve větách?
- M: V deseti měsících začal Jakub vyslovovat slabiky, první slova uměl v jednom roce a spojování slov do vět zvládl ve dvou letech věku.
- U: Byl Jakub často nemocný?
- M: Prodělal běžné dětské nemoci, často trpěl záněty středního ucha a anginami.
- U: Vrátime se k chování Jakuba, které je problematické. On se snaží na sebe hodně upozorňovat během výuky a tím hodně ruší. Také mám pocit, že má problémy s vnímáním autority. Někdy nám učitelkám odpoví tak, jako kdyby se bavil se spolužákem.
- M: Já vím, že je to problém a je to s ním těžké. Poznamenala ho výchova jeho dědy, který mu vše dovolil a vlastně ho „štval“ proti mně. S tátou se nedalo bavit o tom, že naše výchova musí být jednotná. Já zakázala, táta dovolil. Kuba moc dobře věděl, že děda nad ním držel ochrannou ruku.
- U: ? A jak Jakub vnímal smrt svého dědy?
- M: Ze začátku byl smutný, ale měla jsem z něj pocit, že víc smutný byl z toho, že teď už nemá nikoho s kým může „orat“ jak jemu se zlíbí.
- U: A jaký byl Jakub v MŠ? Měl již tam nějaké problémy nebo až na ZŠ?
- M: Dávali jsme ho do MŠ ve 3 letech, ale asi to bylo moc brzy. Nemohl se začlenit a měl problém si ve školce zvyknout. Pak jsme ho dali do 1. třídy do ZŠ, i když nám doporučovali odklad povinné školní docházky. Měla jsem to tenkrát přijmout, třeba by to bylo taky jiné. Ale to už teď nevyřeším.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- U: A proč jste ho pak přeřadili k nám na školu?
- M: Jakub měl problémy ve škole s chováním, když už bylo chování neúnosné, obrátila jsem se na pomoc do PPP. Po první konzultaci nám doporučili navštívit neurologa. Bylo mu diagnostikováno ADHD. SPC nám pak doporučilo dát Kubu k Vám na školu.
- U: Jaký byl přechod pro Jakuba z jedné ZŠ k nám na ZŠ?
- M: Ten přechod byl dobrý. Chvilí se rozkoukával a neměl žádné problémy. Po nějaké době se začaly projevovat problémy s chováním. Špatně se soustředil, byl neustále roztěkaný, měl problémy rozlišit jak mluvit s paní učitelkou a jak se žáky a hlavně špatně nesl, když se mu něco nepovedlo a dostal špatnou známku.
- U: Takže se dá říci, že Kubu chování je stále stejné?
- M: Ano, přesně tak. Jak už jsem říkala, myslím si, že to bylo mým otcem. Dnes už je těžké ho měnit. Snažíme se, ale je to těžké.
- U: Já bych se Vás ráda zeptala, jak vnímáte Jakuba v kolektivu. Mám totiž pocit, že je z kolektivu vyčleněný.
- M: Má pár kamarádů, ale ani jeden z nich není opravdový kamarád. Bydlíme na vesnici a není tam moc dětí v jeho věku. Kubu baví vše jen chvíli, ať se to týká kamarádů, tak i ostatních věcí. Ani u žádného sportu nevydržel.
- U: Ano, vím, potkávala jsem ho, jak chodil na florbal, ale pak jsem ho přestala vídat, tak jsem se ho ptala, proč už nechodí a říkal, že ho to nebaví.
- M: To má celý život. Když byl malý a snažila jsem se s ním malovat nevydržel ani 5 minut a utekl.
- U: Učila jsem Jakuba 2 roky na výtvarnou výchovu a bylo velmi těžké ho motivovat k práci. Každý obrázek měl hotový během 20 minut a pak už malovat nechtěl. Po nějaké době jsem ho vždy úkolovala něčím, co jsem věděla, že pro něj budu atraktivní a bude to dělat rád.
- Chodí za Vámi sám, když něčemu nerozumí?
- M: Ne, to ne. Až na známkách poznáme, že je nějaký problém. Tak se ho ptáme a začneme to řešit.
- U: Já Vám děkuji za spolupráci a pokud Vy nemáte ke mne žádnou otázku, tak můžeme náš rozhovor ukončit. A kdyby nastal nějaký problém, tak mě můžete kdykoliv kontaktovat a domluvíme si termín návštěvy. Nashledanou.
- M: Nashledanou a hezký den.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 2 - Rozhovor se žákem

- U: Ahoj, Jakube, chtěla bych s Tebou mluvit, jelikož v poslední době se ve škole vůbec nesnažíš. Z toho důvodu by mě zajímalo, jestli nemáš nějaké starosti?
- Ž: Dobrý den. Ne nemám.
- U: A co tě vede k tomu, že na hodinách matematiky vůbec nepracuješ?
- Ž: Nevím. Krčí rameny.
- U: Je to škoda, můžeš si tím uškodit. Ve 3. čtvrtletí jsi měl z matematiky známku 4-5. Přitom já vím, že jsi na matematiku hodně šikovný a mohl by jsi z ní mít 1.
- Ž: Mně je to jedno.
- U: To by ti nemělo být jedno jsi v 9. třídě a je sice hezké, že jsi přijatý na SOU, ale může se také stát, pokud nezačneš pracovat v matematice, že budeš muset přijít v srpnu na reparát, abys měl dokončenou základní školu. To přeci nechceš. Zkazil by sis tím prázdniny.
- Ž: Krčí rameny.
- U: Co máš v plánu na prázdniny? Pojedeš někam k moři? Nebo na nějaký tábor?
- Ž: Ne, na tábor nepojedu. Nikdy jsem na táboře nebyl. Pojedeme k moři asi do Chorvatska.
- U: Tak to je hezké, v Chorvatsku je krásně. Já letos také pojedu do Chorvatska.
- Ž: A kam?
- U: Ještě nevím přesně kam, ale moc se těším. Kubo, co tví spolužáci, jak se mezi nimi cítíš? Všimla jsem si, že jsi nerad ve třídě se svými spolužáky a raději stojíš na chodbě nebo odcházíš na záchod.
- Ž: Nemám je rád. Nezájímají mě.
- U: Ublížíjí ti? Nebo Ti nadávají?
- Ž: Ne, to ne. Nemám je prostě rád.
- U: Myslíš si, že by jsi mohl zabojovat v té matematice ať si neděláš zbytečné problémy?
- Ž: Jo, myslím, že jo.
- U: Tak to jsem ráda, Děkuji Ti, ještě se dnes uvidíme na hodině chemie.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 3 - Pozorování žáka mimo výuku

Většinou stojí o přestávkách na chodbě s paní učitelkou, která má dozor a povídá si s ní. Je vidět, že se ve třídě necítí dobře a raději i o malých přestávkách třídu opouští a chodí na záchod, kde se zavře. Když prochází kolem Jakuba některá z vyučujících, tak velmi hlasitě zdraví a udělá nějaké gesto, např. se ukloní. Je na něm vidět motorický neklid. Někdy má sklony utíkat do druhé 9. třídy a snaží se tam dětem ubližovat (bere jim jejich osobní věci, začne je škrtit pod krkem apod.)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 4 - Pozorování žáka při výuce

Před příchodem vyučující do třídy stojí mimo hlouček dětí je vidět, že se jim straní. Během vstupu vyučující do třídy se postaví do lavice a dělá obličej na ostatní nebo utrousí nějakou poznámku směrem k nim. Po upozornění se zklidní. Během zadané samostatné práce se Jakub musí několikrát upozorňovat, aby se věnoval práci. Dívá se z okna, maluje si do sešitu, rozhlíží se kolem sebe. Znova ho upozorním, aby se věnoval práci. Začal pracovat. Samostatná práce trvá přibližně 10 minut. Při kontrole jeho práce jsem byla mile překvapena, jelikož dostal 1. Začneme probírat novou látku a pracujeme s učebnicí. Vyvolám žáka, aby nám přečetl zadání. Během čtení začne Jakub vytvářet zvuky zvířete (prasátko) otáčí se do třídy a zjišťuje, zda se smějí jeho výkonu. Spolužáci se nesmějí. Jakub přestane. Při zápisu učiva do sešitu po chvíli přestává psát a kouká kolem sebe. Po upozornění opíše jen část textu. Během přestávky ho donutím, aby si učivo doplnil celé. Není z toho nadšený, ale ví, že jinak by si zbytek musel doplnit po vyučování a to nechce riskovat. Zbytek učiva dopíše. Velmi dobře reaguje na pochvalu. Je na něm vidět, že je rád, když se mu něco povede.

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 5 - Rozhovor s třídním učitelem

- VP: Ahoj Věruško, jsem ráda, že sis na mě udělala čas a můžeme si promluvit o Jakubovi a jeho obtížích ve škole. Zeptám se tě na pár otázek.
- TU: Ahoj. Jen se ptej.
- VP: Jakým je Kuba žákem – ohledně jeho prospěchu?
- TU: Kuba by dokázal pracovat na velmi dobré známky, ale musel by chtít. Ve 3. čtvrtletím měl 6 trojek a 1x pětku z matematiky.
- VP: Jak se Kuba projevuje při vyučování?
- TU: Při vyučování se projevuje naprosto nevyzpytatelně – ráno v českém jazyce mi pracuje docela dobře a bez problémů, při pracovním vyučování pak už nemá stání, práci odbyde a pak by koukal z okna, pochodoval po škole apod.
- VP: Jaký má k Tobě vztah? Myslíš, že Ti důvěřuje?
- TU: Vůbec netuším, netroufám si to zhodnotit. Někdy ano, někdy ne, ale rozhodně to není nějaký „stabilizovaný“ vztah. Záleží na jeho rozpoložení.
- VP: Jak se Kuba projevuje ke spolužákům? (a opačně)
- TU: Snaží se navázat přátelství, ale málokdy mu vydrží. Děti ho rády nemají, většinou ho ignorují. Jakýsi pofiderní vztah má se spolužákem z vedlejší deváté třídy, ale je schopen ho „podrazit“.
- VP: Co si myslíš o rodině Jakuba?
- TU: Myslím, že matka už rezignovala. Nejsem schopna hlubšího zhodnocení. Rodina jinak působí starostlivě.
- VP: Kde vidíš největší problém v jeho chování?
- TU: ADHD a nedůslednost v rodině od dětství. Prý byl méně problematický, pokud žil děda a byl u něj. Asi se na II. stupni ještě v 6. tř. dost „osamostatnil“, co se týče aktivit o přestávkách atd. Nyní už se suverénně chová naprosto neohroženě, každou přestávku vyráží buď na WC, do 9.B a kdybych ho neustále nenaháněla, tak by neměl problém pochodovat po celé škole. Doma má asi naprostou volnost, do večera se různě pohybuje. Jeho matka pracuje na směny a do večera.
- VP: V čem je Kuba šikovný nebo naopak nešikovný?
- TU: Je šikovný, jen když chce. Pokud dostane samostatnou práci z českého jazyka, má ji ve třídě jako první, výsledek průměr nebo nadprůměr. Pak se aktivně pustí do další práce, kterou mám připravenou (osmisměrky, křížovky, rébusy). Pokud jsme na zahradě chvíli, pracuje s elánem, který pak upadá. Pak by vymýšlel svoje aktivity, včetně pohybu po škole. V dílně a při výtvarné výchově je první, ale práce za moc nestojí.
- VP: Když něco nechce dělat, jakou zvolíš alternativu, aby něco udělal?
- TU: Nestalo se mi, že by úplně odmítl. Určitě s ním nejde naprosto nic „po zlém“, to se „šprajcne“ dvojnásob. Volím to, co by ho zaujalo nebo rezignuji.
- VP: Děkuji Ti za přínosné informace a je vidět, že na Kubu máme stejný názor.
- TU: Nemáš zač.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 6 - Diagnostická metoda SORAD

1. Charakteristiky třídy

Ve třídě je 8 žáků, 6 chlapců, 2 dívky. V kolektivu třídy jsou 4 děti romského původu. Všem dětem v této třídě byla diagnostikována LMP a u jednoho žáka ADHD. V této třídě je kolektiv velice nesourodý, a proto dochází k častým konfliktům mezi žáky i pedagogy. Většina dětí nerespektuje školní řád a mají i časté absence, které jsou omluveny zákonnými zástupci. V některých případech mají žáci i neomluvené hodiny, což se jim prokazatelně odráží na závěrečném hodnocení. Ve třídě je výrazná převaha chlapců, kteří se projevují větší dominancí v průběhu vyučování i přestávek. Dívky patří spíše k introvertním typům a ve třídě se výrazně neprojevují a neprosazují.

Třída dosahuje v hlavních vyučovacích předmětech průměrné výsledky, v naukových předmětech mírně podprůměrné, v oblasti jazyků dosahují průměrné výsledky. Pedagogové hodnotí třídu jako velice problematickou, až ospalou.

Tato třída od 1. do 4. třídy měla stejnou třídní učitelku. V páté třídě se kolektiv rozdělil na dvě třídy. Od 6. třídy do 8. třídy měla další třídní učitelku, a z důvody změny organizační struktury školy byla třídní učitelka změněna i v 9. ročníku. Výchovné problémy této třídy byly zjevné již na prvním stupni. Od šesté třídy došlo k výrazným problémům a zhoršení prospěchu i chování u žáků. Všechny problémy byly řešeny v rámci třídních schůzek i neformálních setkáních zákonných zástupců, třídní učitelky, výchovné poradkyně a metodika prevence. Byla navržena opatření u některých žáků, která byla realizována na doporučení školy a podnět rodičů. Jeden žák nastoupil do psychiatrické léčebny v Opařanech. Další žák dojížděl ambulantně na nápravnou péči do SVP Xxxx. Škola spolupracovala s OSPOD. Pracovnice OSPOD navštívila školu i rodinu žáka, který byl umístěn posléze do jiné vzdělávací instituce. Se třídou se pracovalo i v rámci preventivního programu Magdaléna, o.p.s. – nezisková organizace, která zajišťuje preventivní programy na školách, týkající se rizikového chování žáků.

Přestože byla vyčerpána veškerá možná opatření v oblasti nápravy výchovných problémů, v této třídě nedošlo ke zlepšení a problémy přetrvávají i nadále.

Školní historie třídy

Třída společně existuje již od 5. třídy. Do tohoto kolektivu v 6. třídě nastoupili čtyři žáci - jeden chlapec a tři dívky. Jedna dívka ukončila vzdělání v 7. ročníku po dochozených devíti letech povinné školní docházky. Další dívka ukončila vzdělání v 8. ročníku po dochození devíti letech povinné školní docházky. Jeden chlapec byl přeřazen do jiné základní školy z důvodu nezvladatelného chování, dle matky měla změna školy vést k pozitivní změně žáka. Dle zprávy zákonných zástupců pozitivní změna nenastala, naopak situace byla vyhrocena - nejprve začal zameškovávat výuku a posléze výchovné problémy stále přetrvávaly. V kolektivu byl značně neoblíbený, stejně jako byl neoblíbený v původní škole.

2. Diagnostika třídy

Rozhovor o třídě s třídním učitelem

Z organizačních a časových důvodů jsem požádala třídní učitelky, aby přes víkend vypracovaly ohledně Jakuba pár mých otázek, ze kterých jsem vypracovala krátkou zprávu, která bude obsahovat informace o tomto žákovi.

Vypracovaná zpráva o Jakobovi s bývalou třídní učitelkou (působila ve třídě 3 roky)

Klima třídy díky Jakobovu chování je značně narušené. Práce v této třídě je značně složitá. Aktivní a cílevědomí žáci jsou pouze někteří. Žáci potřebují individuální přístup. Pokud škola pořádá nějakou akci mimo školu nebo uvnitř školy, ne každý je ochoten se do akce zapojit. Jakub se většinou pro určitou činnost hned nadchne, ale velmi brzy ztrácí zájem. Na společných akcích se Jakub většinou chová nevhodně, chce upoutat pozornost (pokud je akce společná pro více tříd) svým provokativním, hrubým chováním. Třída občas diskutuje o volnočasových aktivitách mimo školu. Mimo vyučování se setkávají jen někteří žáci. Jakub bydlí v nedaleké vesnici, se spolužáky se mimo školu neseťkává. Matka se školou spolupracuje. Jakub vyrůstá bez otce, tato péče mu byla nahrazena dědou z matčiny strany, který nedávno náhle zemřel. Od té doby žije pouze s matkou, kterou nerespektuje i přes její snahu, a jejím přítelem, který na Jakuba používá hrubé násilí. Co se týče Jakobových výsledků ve škole, vzdělává se podle RVP ZV – přílohy LMP. Prospěchově patří k lepším žákům ve třídě. Má logické myšlení, všeobecný přehled, učivo dobře chápe, ale je nesoustředěný, jeho výkony jsou průměrné. Přípravě na jednotlivé hodiny se nevěnuje, ve školní práci má značné výkyvy. V hodinách je roztržitý, neklidný, neustále vyvíjí nějakou činnost, která nesouvisí s vyučováním. Ke spolužákům bývá často vulgární, vyvolává konflikty, někdy dochází i k fyzickému kontaktu. V kolektivu třídy není moc oblíbený vzhledem ke svému chování a jednání. Když navštěvoval naši školu a třídu bývalý žák, který odešel v deváté třídě na jinou školu, byla situace daleko více vyhrocenější. Naši školu opustil z důvodu značných konfliktů s vyučujícími i se spolužáky, zejména s Jakobem. Oba ve třídě velmi dominovali a měli časté konflikty (i fyzické), výjimkou nebylo ani vulgární napadání. Jakub jakýkoliv přístup spolužáků považuje za provokativní chování. Dnes je situace taková, že spolužáci Jakuba odsuzují, odmítají se s ním bavit. Ve třídě by k lepšímu klimatu pomohla důsledná spolupráce matky a školy. Důsledně dodržovat stanovená pravidla. Větší motivace, kolektivní hry apod.

Vypracovaná zpráva o Jakobovi s třídní učitelkou (ve třídě působí 1 rok)

Klima třídy je naprosto nevyzpytatelné - řídí se dle toho, kdo je zrovna ve škole a dominuje. Ať je to jak chce, vždy drží pospolu žáci romské příslušnosti, většinou k nim má hodně blízko Standa (schází se i odpoledne a vyvíjejí nežádoucí aktivity, zážitky je pak spojují). Úspěchy v této třídě nejsou prakticky žádné, jelikož „nenavštěvují“ školu. Proběhla výtvarná soutěž a odevzdali jsme tam krásné obrázky, tak to bych považovala za úspěch. Ať se koná jakákoli akce, ať sebelákavější, jsou nespolehliví a nepřijdou. Pokud přijdou, nedají najevo přílišný zájem nebo nadšení. Ale na podzim i na jaře, když bylo cvičení v přírodě s požární tematikou, tak se aktivně někteří zapojili tím, že obsadili jednotlivá stanoviště na dráze, ale naslibovali všichni, že přijdou a nepřišli. Zájem rodičů je pouze u jedné žákyně. Jakobova maminka, když navštíví školu, jen apaticky přijímá informace o svém synovi, podle mého názoru ale nápravu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

už není schopná učinit. Zbytek rodičů jsem za celý školní rok viděla pouze jednou a to díky tomu, že si museli vyzvednout zápisové lístky, které se podávají na občanský průkaz. Naši třídu na podzim opustil velmi problémový žák, jelikož jsem začaly já a výchovná poradkyně aktivně řešit jeho šikanu vůči pedagogům a spolužákům. Zákonná zástupkyně žáka poté usoudila, že bude pro chlapce lepší odejít na jinou školu. Podle mého názoru rodiče obtěžovalo řešit žákovy obtíže a problémy, tak se rozhodli o přestup. Jakuba děti ve třídě ignorují, on ale nemá potřebu se jim vnucovat (někdy ano), každou přestávku má tendenci utéct na WC nebo do vedlejší deváté třídy, kam má zákaz, protože, když přijde do třídy, škodí tam dětem. Klima v deváté třídě už podle mého názoru nemůže nikdo změnit. Tyto děti jsou převážně romského původu a nemají zažitý vzor z rodiny mít snahu k nějaké aktivitě. Další děti jsou z neúplných rodin a jejich rodiče nejsou zrovna ukázkou a správným vzorem pro žáky. Lepší atmosféra se navodí, pokud má třídní učitelka děti od 6. ročníku – to jsou ještě tvární. Tyto děti mají v deváté třídě pocit úžasné dospělosti a samostatnosti a výsledek? Z loňské 9. třídy už jich moc ve škole nezůstalo a to šlo o bezva kolektiv proti těm letošním.

Vyhodnocení diagnostiky školní třídy - SORAD

Dotazníkové šetření probíhalo v hodině výchova ke zdraví, kterou učím. Ve třídě nebyla přítomna třídní učitelka.

Seznámila jsem žáky s obsahem dotazníku, že se zabývá vztahy ve třídě. Dotazník byl tvořen společně, postupně tak, aby dětem bylo jasné zadání. Na konci byl ponechán čas na doplnění. Dotazník žáci vyplňovali asi 35 minut.

Do svého šetření jsem zařadila zpracování tabulek počítačově. Tabulka sociometrie je rozdělena na 1. (vliv) a 2. část (sympatie).

Do své práce jsem přiřadila i příklad vyplnění dotazníku již zmiňovaného žáka Jakuba. Zjištěné výsledky pro mě nebyly překvapující, jelikož Jakuba znám 4 roky a znám jeho projevy chování, kterým si poškozuje dobré vztahy ve třídě. Celé vyhodnocení klimatu třídy pro mě také nebylo překvapující, tyto výsledky jsem očekávala.

Dotazník klima třídy jsem nikdy nezpracovávala. V předloňském školním roce, když jsem se stala výchovným poradcem, jsem využila sociometrické techniky na zjišťování sociálních vztahů a role žáka ve třídě. Nemám tedy možnost vycházet ze šetření, která se pravidelně opakují. Každý kolektiv je živým organismem, který se vyvíjí, a pouze odborná systematická práce se vztahy ve třídě může přinést výsledek.

Dotazník je vytvořen v určitou chvíli a je třeba si uvědomit, že děti se v tomto věku velmi mění a jsou ovlivněny obdobím puberty.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka SORAD – vliv

OBLIBA	J M Ě N A H O D N O C E N Ý C H																											NĀKLONNOST				
	č.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	SOUČET	PRŮMĚR	STEN	POŘADÍ
Marek	1	5	1	5	4	3	3	2																				23	3,3		7	
I Dominik	2	4		1	1	4	2	1	2																			15	2,1		2 -3	
O Lukáš	3	4	3		2	4	2	1	2																			18	2,6		5	
Veronika	4	1	5	1	2	1	3	1	1																			15	2,1		2 -3	
Jakub	5	5	5	2	1	5	3	4																				25	3,6		8	
Eliška	6	1	2	1	1	5	2	4																				16	2,3		4	
T Stanislav	7	3	1	1	1	3	1	2																				12	1,7		1	
O Roman	8	3	3	4	1	5	1	4																				21	3,0		6	
N	9																															
SOUČET																												145				
PRŮMĚR																													2,6			
STEN																																
POŘADÍ																																

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka SORAD – sympatie

OBLIBA	J M Ě N A																											H O D N O C E N Ý C H				N Ā K L O N N O S T			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	SOUČET	PRŮMĚR	STEN	POŘADÍ				
Marek B.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	13	1,9		1 -2				
Dominik	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	15	2,1		6					
Lukáš	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	18	2,6		7						
Veronika	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	14	2,0		3 -5							
Jakub	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	21	3,0		8								
Eliška	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	13	1,9		1 -2									
Stanislav	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	14	2,0		3 -5										
Roman	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	14	2,0		3 -5											
	9																											122							
SOUČET	18	19	13	9	25	11	11	16																											
PRŮMĚR	2,6	2,7	1,9	1,3	3,6	1,6	1,6	2,3																					2,2						
STEN						-3	-3																												
POŘADÍ	6	7	4	1	8	2	2	5																											

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Individuální indexy jednotlivých žáků

Jméno žáka	Index vliv	Index sympatie	Index náklonnosti - vliv	Index náklonnosti-sympatie
Marek	6	6	7	1-2
Dominik	7	7	2-3	6
Lukáš	1	4	5	7
Veronika	2	1	2-3	3-5
Jakub	8	8	8	8
Eliška	3	2-3	4	1-2
Stanislav	4-5	2-3	1	3-5
Roman	4-5	5	6	3-5

Z výsledků sociometrického dotazníku vyplývá, že za nejvlivnějšího žáka třídy je spolužák považován Lukáš s indexem vlivu 1,6. Z hlediska sympatií se umístil na čtvrtém místě. Pokud sledujeme hodnocení jeho sympatií, pak obdržel čtyři jedničky. Čtyřkou byl hodnocen jednou, a to Jakubem. Pokud považujeme nominaci jedničkou a dvojkou za pozitivní a nominaci čtyřkou a pětkou za negativní, potom u Jakuba převažuje záporné hodnocení (sympatie žáci ohodnotili Jakuba takto: 4 čtyřky, 2 dvojky a 1 pětka; v hodnocení vlivu ve třídě žáci ohodnotili Jakuba takto: 3 čtyřky, 2 pětky a 2 trojky). Jakubova náklonnost ke spolužákům se pohybuje na konci hodnotící škály (průměr 3,0).

Jakuba hodnotí spolužáci takto:

otravuje při hodinách; někdy je „dobřej“ a někdy mu přeskočí a je nesnesitelný; není to dobrý „kámoš“, nevycházím s ním; neslučuje se s mým chováním; moc spolu nemluvíme a ani se nemusíme; dá se s ním povídat, když má dobrý den; někdy se moc předvádí; dovoluje si na učitele

Na druhém místě ve vlivu ve třídě je Veronika, která v sympatiích je na 1. místě.

Veroniku hodnotí spolužáci takto:

dobrá „kámoška“, dobře se s ní povídá a mám jí ráda; je sympatická; je s ní sranda; dobře se s ní pracuje, rozumíme si; je nejchytřejší ze třídy a hodná holka.

Na 3. místě ve vlivu na třídu se umístila Eliška v sympatiích skončila na 2-3 místě.

Elišku hodnotí spolužáci takto:

je to v klidu holka; dobře se s ní pracuje, rozumíme si; je to dobrá „kámoška“, je s ní sranda a je moc hodná; je sympatická; umí člověka podržet, rozumí mi, je hodná a milá

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Na 4.-5. místě ve vlivu na třídu se umístil Stanislav a Roman. V sympatiích Stanislav skončil na 2-3 a Roman na 5. místě.

Stanislava hodnotí spolužáci takto:

Normální kluk; dobře se s ním povídá; „sympaták“; je to můj nejlepší „kámoš“ jsme jako „bráchové“; je s ním sranda

Romana hodnotí spolužáci takto:

Je takový srandista; normální kluk; není mi sympatický, protože manipuluje s lidmi; „dobřej kámoš“; je s ním velká sranda; dobře se s ním pracuje

Na 6. místě ve vlivu na třídu se umístil Marek, v sympatiích získal také 6. místo.

Marka hodnotí spolužáci takto:

Je pořad „vysmátej“; není „špatnej“; je dobrý „kámoš“, mám ho ráda; dobře se s ním povídá; nelíbí se mi jeho chování, ale je to můj „kámoš“;

Na 7. místě ve vlivu na třídu se umístil Dominik v sympatiích získal také 7. místo.

Dominika hodnotí spolužáci takto:

Neslučuje se s mým chováním; nechci ho komentovat; sympatický; dá se s ním dobře povídat; je „divnej“; dá se mu věřit a můžu s ním normálně mluvit

Na 8. místě ve vlivu na třídu se umístil Jakub, v sympatiích získal také 8. místo. Spolužáci zaujímají k Jakubovi negativní postoj, ignorují ho nebo je někdy situace vyhocena slovními a fyzickými potyčkami.

Rozhovor se „sociometrickým jádrem třídy“

V této třídě byl uskutečněn rozhovor s jedním sociálně zdatnějším žákem a to s dívkou Veronikou.

U: Ahoj Verunko.

Ž: Dobrý den.

U: Jak se Ti daří?

Ž: Dobře.

U: Byla jsi dnes ve škole spokojená? Dostala jsi nějakou hezkou známku?

Ž: Ano, z matematiky jsem dostala jedničku z dělení desetinným číslem.

U: Jee, to je krásný, ty jsi ale šikovná.

Ž: (usmála se).

U: Cítila ses dnes ve třídě dobře?

Ž: Docela jo.

U: Docela? Byl nějaký problém ve třídě?

Ž: Dnes měl Kuba zase svůj den, odmlouval paní učitelce a nechtěl se učit.

U: To mě mrzí. A zlepšila se potom situace?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Ž: Ne, byl potom celý den protivný.
- U: A jak se cítíš celkově ve vaší třídě? Jsi spokojená?
- Ž: Celkem dobrý, bavím se jen s někým, hlavně s Eliškou. Kluci furt nechodí do školy, a když jdou do školy tak „prudí“ a nechtějí nic dělat.
- U: A proč si myslíš, že se Tví spolužáci tak chovají?
- Ž: Nevím, je nic nebaví a rádi se předvádí.
- U: Verunko, já Ti děkuji za příjemný rozhovor a přeji Ti hezký zbytek dne
- Ž: Vám taky paní učitelko. Nashledanou.

Z rozhovoru s žákyní je zřejmé, že není v kolektivu svých spolužáků spokojená. Hlavní příčinou neshod spatřuje v Jakobovi, který svým neurvalým chováním narušuje vyučování. Otázky byly v rozhovoru položeny s ohledem na snížené rozumové schopnosti žákyně.

Analýza diagnostických dat žáka Jakuba

Jakub se ve třídě umístil na 8.místě, jak v indexu náklonnosti, tak indexu sympatií i v indexu vlivu na třídu. Z toho vyplývá, že není ve třídě oblíbeným žákem, a nemá na ostatní žádný vliv. Co se týče slovních poznámek ze strany Jakuba, ostatní nereagují.

Upřesňující informace o žákovi jsou uvedeny ve zprávách třídních učitelů.

3. Návrh pedagogických postupů pro optimalizaci třídního klimatu

Z výsledků dotazníku vyplývá, že kolektiv třídy není jednotný a zvýšit jeho soudržnost je velmi náročný úkol. Vysoká míra třenic v kolektivu, i přes veškerá opatření, nebyla doposud odstraněna.

Ze získaných výsledků lze vysledovat jistý vztah mezi nespokojeností se školní docházkou, což se odráží ve školním prospěchu.

Zvýšit kohezi této třídy je tedy náročný úkol, jehož splnění bude zátěží zejména pro třídního učitele. K výrazným faktorům nepřispívajícím k utváření dobrého klimatu třídy a její soudržnosti vidím v pasivitě žáků a negativního postoje ke školní docházce.

Na základě výsledků SORADU bych se v následujícím textu pokusila nastínit, jakým způsobem by bylo možné využít vnitřní vztahy mezi žáky ke zvýšení koheze třídy.

Údaje jsou východiskem plánování psychologických a pedagogických opatření při odstraňování nebo zmírňování problémů v chování. U třídy mohou výsledky sloužit jako podklad při vytváření jádra třídy, při sestavování zasedacího pořádku, skupin nebo při znovurozdělení školních tříd.

V tomto případě je důležité jádro skupiny, které se aktivně zapojuje do dění ve třídě a navrhuje řešení. Lukáš a Veronika patří společně k nejvlivnějším žákům třídy, tudíž

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

využijeme jejich vlivu ve třídě. Tím, že se budou snažit distancovat od negativních vlivů ve třídě a budou působit kladným způsobem na ostatní žáky, budou spolupracovat s třídním učitelem a ostatními pedagogy.

V případě této skupiny by měla být intervence soustředěna při hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví nebo využití různých aktivit zážitkového učení.

Individuálním přístupem pro zlepšení a zvýšení koheze žákovského kolektivu je nutné formovat i Jakubovy postoje, a to jak vůči spolužákům, tak i vůči dospělým, kteří jsou ve škole autoritami.

Žáci budou v následujícím školním roce zařazeni do středních odborných učilišť. Do budoucna spatřujeme problémy těchto žáků se školní docházkou i s prospěchem, z tohoto důvodu jsou malé šance na ukončení studia.

Při intervenční práci s touto třídou by bylo žádoucí využít zkušeností poradenských pracovníků. Důležitou úlohu hraje činnost metodika prevence a výchovného poradce. Jejich práce a spolupráce by měla být stěžejní. Další důležitou úlohou jsou společná setkávání s třídními učiteli a jejich výměna informací.

Bohužel bych sice ráda zmínila nějakou konkrétní intervenci, která by byla nápomocná k lepší kohezi třídy, ale v této třídě se využila veškerá možná opatření a přes veškerou snahu všech pedagogických pracovníků nebyla zjednána náprava.

4. Shrnutí

Hlavním cílem práce bylo pomocí zvolených metod zmapovat vztahy ve třídě i ke třídě jako skupině. Zjištěné výsledky potvrdily, že žáci nejsou ve třídě spokojeni z mnoha důvodů. Mezi ně patří vysoká míra neshod a z nich vyplývající nízká soudržnost třídy. Třídní skupina je tvořena z větší části romskými dětmi, které mají svá specifika. Jedním a podstatným znakem je docházka a učení nehraje v jejich životě podstatnou roli.

Ke zlepšení vztahů ve třídě přispívá práce se sociálně zdatnými jedinci, na které by se vedení třídy mělo zaměřit. Na třídní klima také působí osoba třídního učitele a individuální přístup ke každému žákovi. Vzhledem k náročnosti zvoleného úkolu je nezbytně nutná pomoc od každého pedagoga vyučujícího v této třídě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 7

Individuální vzdělávací plán pro školní rok 2013/2014

dle vyhlášky č. 73/2005sb., §6, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

Jméno žáka: Jakub Xxxx
Datum narození: X.X.1999
Škola: ZŠ praktická
Třída: 9.A
Vyšetření v SPC dne: XX.XX.XXXX
Kontrolní vyšetření dne: XX.XX.XXXX

Diagnóza: Přetrvává středně těžká specifická porucha chování s dominujícími poruchami pozornosti a lehce hyperaktivně-impulzivním chováním.

Výchozí učební dokumenty: RVP ZV – přílohy LMP zpracovaného do školního vzdělávacího programu č.j.: 450/2007 „Podaná ruka“

Organizační forma vzdělávání:

- Základní škola praktická

Speciálně pedagogická a psychologická péče bude zajišťována:

- v rámci výuky v kmenové třídě vyučujícím podle IVP
- jiným odborným pracovištěm

Současný stav- aktuální obtíže a projevy SPCH v jednotlivých předmětech, podstatné pro řešení problému:

Pozornost značně kolísá, výrazný psychomotorický neklid. Snaží se o spolupráci, práci však nedokončí, odvádí pozornost, někdy učitele až ignoruje. Velmi citlivý je na jakékoliv i objektivní výtky a pokárání. Nemá adekvátní náhled na projevy svého chování v kolektivu svých vrstevníků. Celkový vztah ke škole není dosud pozitivní. Vyniká v matematice v početních operacích i v řešení úsudkových matematických úloh. V ostatních předmětech se řadí mezi bystré žáky. Vzdělávací obtíže vyplývají z výchovných problémů (např. naschvál do písemných prací neodpovídá na otázky apod.). Písmo bývá často neúhledné. V českém jazyce bývá ke konci hodiny unavený a dělá více chyb v pravopise. Ve čtení ke konci vyučovací hodiny zaměňuje písmena. Mimo školu je komunikativní. Velice kolísavý výkon ve výuce.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Při vyučování budou používány – s využitím metodických doporučení pro práci se žáky s SPCH - tyto pedagogické metody a přístupy:

- předcházet afektivnímu chování (učitel předchází situacím, které by vyvolaly afektivní chování; pokud přece jen nastane, žák - v doprovodu pedagogického pracovníka či asistenta - odchází mimo třídu)
- zařazovat uvolňovací cvičení
- často střídat činnosti
- dodržovat zásadu „málo a často“
- udržovat s dítětem oční kontakt
- multisenzoriální přístup, zapojení všech smyslů při učení
- zápisy provádět formou hesel
- stanovit jasná pravidla a hranice, režim řád
- kontrolovat pochopení zadání úkolu, instrukce
- respektovat individuální tempo
- oceňovat snahu a zájem dítěte
- často poskytovat pozitivní zpětné vazby
- preferovat ústní formu zkoušení
- upřednostňovat ústní ověřování znalostí
- posilovat žádoucí způsoby chování

Předměty s převahou výchovného charakteru:

- rozvíjet toleranci k ostatním spolužákům
- podporovat kreativitu, fantazii snahu a originalitu práce
- dopřát pozitivní prožitek
- respektovat projevy poruchy v těchto předmětech

Při hodnocení projevů žáka bude zohledněno:

- snížená kvalita grafického projevu
- poruchy pozornosti
- obtíže plynoucí z nevýhodné formy laterality – obtíže ze zkřížené laterality při čtení – cviky na pravo-levou hemisféru
- psychomotorický neklid a impulzivita
- individuální tempo (pomalé, překotné)
- výkyvy, kolísání ve výkonnosti

Hodnocení a klasifikace:

- hodnotit dle metodického pokynu MŠMT k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování č.j. 13711/2001-24
- hodnotit např. zaznamenáním počtu chyb
- hodnotit pouze obsahovou správnost
- průběžné slovní hodnocení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Účast asistenta pedagoga nutná včetně zdůvodnění :

- ne

Další důležité informace:

- žáka zatěžovat na začátku vyučovací hodiny
- důsledné dodržování pravidel třídy

Spolupráce se zákonnými zástupci:

- pro rodiče žáka: zajistit pravidelnou a pečlivou domácí přípravu, nadále úzce spolupracovat se školou při přípravě na vyučování, aktivně se podílet na plnění individuálního vzdělávacího plánu
- podíl žáka na řešení problému: zpětné hodnocení chování žáka, konzultace rodič-žák-učitel, páteční sebehodnocení, které je pravidelné
- doporučené zájmové aktivity: sport s pravidly

Průběžná kontrola plnění IVP školským poradenským zařízením:

1.pololetí:

2.pololetí:

Doporučení pro další školní období:

Pracovník SPC, se kterým škola spolupracuje:

Na vypracování IVP se podíleli: (podpisy):

ředitel školy

třídní učitel

vyučující všech předmětů, které SPCH zasahuje:

zákonný zástupce

výchovný poradce

žák

Datum: